

Ölüm Orucu Direnişi 205. Gününde!

SOSYALİZM YOLUNDA

KIZIL Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:2001/01 • 12 Mayıs 2001 • 5 DM

**ABD'li efendiler
emrediyor,
uşak takımı harfiyen
uyguluyor...**

**Ülkenin satışı,
emekçilerin
yıkımı ve
devrimci
katliamı bir
bütündür!..**

İÇİNDEKİLER

Ülkenin satışı, emekçilerin yıkımı ve hücre saldırısı	3
Kirli düzen medyası	4
Yaşamak ve yaşatmak için ölüyorlar!	5-6
TELEKOM'da emperyalist talan!	7-9
TELEKOM'da özelleştirme saldırısına tepkiler	10
Şimdi eylem zamanı!	11
Sermaye devleti kıdem tazminatı hakkının gaspına hazırlanıyor	12-13
Geleceği kucaklamak için... (orta sayfa)	14-15
"İşçinin en büyük silahı üretimden gelen gücüdür, bunu iyi kullanması gerekiyor".	16
1 Mayıs ışığında sınıf hareketi.	17
Katliamcı devlet katillerini ödüllendirdi!	18
Gençlik	19
Kapitalizmin vahşi yüzü: Çocuk emeği sömürüsü	20
Çocuk emeği, kapitalizm ve sosyalizm	21
"Alın kızıl yıldızlı baş secdeye varmaz!"	22-23
Kapitalizmin çevre sağlığına etkileri	24
Dünyadan kısa kısa	25
Pranga sesleri, yarınlarmın şarkısını söylüyordu	26
Mücadele postası	27

SOSYALİZM YOLUNDA

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2001/08 • 12 Mayıs 2001 Fiyatı: 5 DM Sahibi ve Y. İşl. Md.: İbrahim GÜMÜŞ EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.
Yönetim Adresi: Eksen Yayıncılık Laleli Cad. No: 52/5 İstanbul Tel-Fax: 0 (212) 638 58 13 e-mail: kb1@turk.net Web: http://www.kizilbayrak.de http://www.kizilbayrak.org
Baskı: SERLER Matbaacılık İSTANBUL Tel: 0 (212) 880 40 75
Genel Dağıtım: BİRYAY

Kızıl Bayrak'tan

Antakya'yı sel götürdü. Devlet yine ortada yok. Çünkü devlet çok meşgul. O sırada memleketin tümünü götürmekle uğraşıyor. Ancak, buna rağmen Antakya felaketine çok çok üzüldüklerinden emin olmak gerekiyor. Ne de olsa sel maddi zarara da yol açtı.

Deprem sürecinde de aynı devlet tablosuyla karşı karşıya idik. O zaman da döne döne söyledik. Deprem bir doğal felaket değildir. Onu felaket haline getiren kapitalist yıkım düzenidir.

Kapitalizmin bir yıkım düzeni olduğu belirlemesi, salt iktisadi sosyal yıkımı anlatmıyor. Çok fazla kullanılan yıkım programları ifadesi yüzünden böyle algılanabilir. Ancak, bir ülkenin egemenleri oradaki her türlü gelişmenin baş sorumlusudur. Dolaylı veya dolaysız. İster ülkenin satışa çıkarılması gibi doğrudan olsun, isterse deprem, sel gibi doğal olaylara karşı tedbirsizlikte olduğu gibi dolaylı.

Şimdi, büyük kayıplarla perişan durumdaki Antakyalılar da, tıpkı dün İzmit, Adapazarı, Boluluların yaptığı gibi, devlet nerde diye figan ediyor. Yardım bekliyor. Oysa deprem sırasında ortaya çıkan çıplak gerçek halen öylecene karşımızda durmaktadır: Sermaye devleti insana bir sentlik bile değer vermez. Bırakın felaket durumunda yardımı, başkalarından gelen yardımları bile iç etmenin bir yolunu arar bulur. Aradan geçen iki yılı aşkın süreye ve yurt içi ve dışından akan onca yardıma rağmen deprem bölgelerinde yaşayan insanların süregiden perişanlığı bunun göstergesidir. Cezaevlerindeki devrimci tutsaklara yönelik hunhar katliamlar bunun bir başka cepheden göstergesidir. Kamu işçisine dayatılan sıfır zam saldırısı, özelleştirmelerin sokağa attığı onbinlerce işçi ve ailesine yasatılan felaketler bir başka göstergesidir. Ve bunlar saymakla bitmeyecek kadar çoktur. Her olayla, her vesileyle telâh tekrar kanıtlanmakta, sermaye düzeni ve devleti giderek daha geniş kitlelerin gözünde teşhir olmaktadır.

Fakat, egemen sınıfın ve devletin bu insan ve emek düşmanı yüzünün, bu konudaki ölü katılığı ve acımasızlığının kendiliğinden teşhiri, kitlelerde içten içe

bir güvensizlik ve düşmanlık geliştirse de, tek başına, ona karşı mücadelenin yükseltilmesine yetmeyecektir. Yetmediği ortadadır. Ortaya çıkan tepki ve öfke, bu düzen ve devlet gerçeğine ilişkin neden ve sonuç ilişkileriyle birlikte bir sınıf bilincine yükseltilmediği, bunun üzerinden bir mücadeleye dönüştürülemediği sürece, sadece, umutsuzluğun yaygınlaşmasına yol açar.

Kitlelere bu durumdan bir çıkış, bir kurtuluş aşılacak tek toplumsal kesim işçi sınıfı ve onun devrimci mücadelesidir. Bunun içinse, sermaye düzeninin günlük gelişmelerle ve kendiliğinden gerçekleşen bu teşhirini, işçi kitleleri içinde sınıf bilincini ve mücadelesini yükseltmenin bir aracına dönüştürmek gerekiyor. Proletaryanın yükselen mücadelesinin, destek güçlerini ne kadar hızla toparlayabileceğini görmek için, deprem ve sel felaketleriyle perişan olan yığınların, IMF-TÜSIAD programlarıyla yıkıma uğratılan küçük üreticinin öfkesine bakmak yeterlidir.

Sermaye sistemi, sonunu getirecek zemini kendi elleriyle düzlemektedir. Sıra, bu hazır zeminde mezar açmanın yol ve yöntemini, araç ve imkanlarını sınıf kitlelerine göstermektedir.

TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri Devrimci taktiğin sorunları

Çıktı!...Kitapçularında...

TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri

Devrimci taktiğin sorunları

TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri Devrimci taktiğin sorunları

EKSEN YAYINCILIK

Ülkenin satışı, emekçilerin yıkımı ve hücre saldırısı

Hafta başından itibaren Ankara'da Telekom'un "satış" yasası üzerinden yaşananlar, ülkenin bugünkü yönetiminin tablosunu da bir bakıma özetlemektedir. Durum ibret ve utanç verici olmaktan da ötedir. ABD Türkiye'ye kendi bir maaşlı memurunu sömürge valisi konumuyla atamış bulunmakla kalmamakta, gerektiği hallerde devreye bizzat girmekte, istek ve direktiflerini başbakanı ya da hükümete doğrudan bildirmektedir. "Satış" işlemleri çoktan halledilmiş Telekom yasasının ufak tefek pürüzleri için koparılan gürlüğü, Bush'un Ecevit'e konuya ilişkin tehdit ve şantaj yüklü direktiflerini içeren mektubunun hemen ardından bıçak gibi kesilebilmektedir. Günlerdir ayrıntılar üzerinden sahte "milliyetçi" pozlar tapanlar, anında kuyruklarını kısıp seslerini kesebilmektedirler. Bu, mevcut durumun özeti.

Göğsüne vatana ihanet yaftası olarak asılması gereken bu mektubu ertesi gün parlamento grubuna bir destek ve dolayısıyla övünç vesilesi olarak sunabilen bir başbakan var bugün Türkiye'nin başında. Daha bir de "bunun kıymetini bilelim" demesi var ki, bu sözlerden yansıyan uşağın efendisine köpekçe bir sadakatinden ve yaltaklanmasından başka ne olabilir ki? Aynı Ecevit bir süre önce, kendisini gece yarısı arayıp sorgulayan, üç sorusuna üç net yanıt isteyen İMF başkanının bu davranışıyla da övünebilmişti, aynı grup toplantısında.

Türk burjuvazisi adına ülkeyi yönetenler, ABD emperyalizminin önünde alçalmayı işte buralara kadar vurdurabilmişlerdir.

"15 günde 15 yasa"ya MGK desteği

Sorun iradesiz ve itaatkar bir kukladan başka bir şey olmayan Ecevit'ten ötedir doğal olarak. Mevcut politika işbirlikçi Türk burjuvazisinin çıkarları ve tercihleri doğrultusunda izlenen bir devlet politikasıdır ve bizzat MGK'da kararlaştırılmıştır. ABD'nin sömürge valisi Derviş'in de katıldığı son MGK toplantısında, bu konu, kriz karşısında emperyalizmin dayatmaları görüşüldü. İMF'nin "15 günde 15 yasa" programı ittifakla ve bir "devlet politikası" olarak onaylandı. Bundan dolaydır ki, MGK toplantısından beri bu yasalar birbiri ardına meclisten jet hızıyla çıkmakta ve cumhurbaşkanı tarafından aynı hızla onaylanmaktadır.

Türkiye'nin emperyalizme herşeyiyle peşkeş çekilmesi, giderek sömürgeleştirilmesi anlamına gelen bu yasaların çıkarılmasında yaşanan ufak tefek pürüzler bir kaşık suda koparılan fırtınadan başka bir şey değildir. Emperyalist efendilerinin dediklerini harfiyen yerine getiren uşaklar takımı, tali bazı noktalar üzerinden gösterdikleri

bu türden sahte hassasiyetlerle göz boyamaya çalışmaktadırlar. Gerçekte ise ne yaptıklarını çok iyi bilmektedirler. Son günlerin sahte kahramanı faşist Enis Öksüz'ün "her sabah Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi'ni okuyorum" demesi boşuna değildir. Bu suçluluğun dışavurumudur. Yapılmakta olanın "gaflet ve dalâlet"ten öteye, bizzat "hıyanet" olduğunu kendileri de çok iyi farkındadırlar.

Ama iflas koşullarında buna mecburdurlar; bataktaki kapitalist ekonomiye soluk aldırma için üç-beş milyar dolar borca ihtiyaçları var. Borcu verenler ise karşılığında Türkiye'nin satış ve emekçilerin daha beter düzeylerde sosyal yıkımı demek olan "15 günde 15 yasa"nın çıkarılmasını istiyorlar. ABD memuru Derviş, bizzat efendileri tarafından bu istemini harfiyen yerine getirilmesini denetlemeye ve gerçekleştirilmeye "memur edilmiş" durumda. Emperyalistlerin istem ve tehditlerini onlar adına gündelik olarak tekrarlayıp duruyor. Son Telekom yasasında olduğu gibi, küçük pürüzlerle karşılaştığında ve bunu kendi başına aşamadığında doğrudan ABD'ye, İMF'ye ya da Dünya Bankası'na başvuruyor. Onların doğrudan tehditlerini ve istemlerini devreye sokarak, yine Telekom yasasında olduğu gibi, sonuç alıyor.

Türkiye şu sıralar tüm halkın gözleri önünde işte aynen böyle yönetiliyor.

Beyaz ve mavi'yle Yeşil'in it dalaşı

Yönetici güruhu içerisinde Ecevit ve Bahçeli gibi ABD'li efendilere sadık uşaklar, Yılmaz gibi hırsızlar, Tantan gibi işkenceci ve katliamcılar var. Onların ötesinde bu pislik düzeninin bekçiliğini yapan generaller var. Türkiye'yi emperyalizme sorunsuz ve pürüzsüzce peşkeş çeken bu güçler, yine de kendi aralarında bir dizi sorun üzerinden karmaşık ve çok yönlü bir it dalaşı yaşayıp durmaktadırlar. Krizler, komplolar, skandallar, ayak oyunları bu aynı günlerde birbirini izlemektedir. Birilerinin "beyaz enerji" ya da "mavi akım" dosyalarının karşısına, ötekiler "Gestapo" suçlamasıyla ya da "beyaz ve maviyi kullanarak Yeşil'i unutturamazlar" imasıyla çıkabilmektedir.

Her iki taraf da kendi cephesinden kendine göre haklıdır. Zira her iki taraf da kendine göre kirin, pisliğin, hırsızlığın ya da kanlı katliamların dolaysız sorumluluğunu taşımaktadır. Erol ticaretini elinde tutan kanlı ve kirli örgüt JİTEM'le özdeşleşmiş jandarmanın karşısına birilerinin "Yeşil" imasıyla çıkması boşuna değildir. "Yeşil" demek yalnızca kirli savaş demek değildir, yanı sıra bunun finansmanının da başta eroin ticareti olmak üzere her türlü kirli yolla sağlanması demektir.

Ülkenin satışında, emekçilerin sosyal yıkımında, devrimci katliamında ve hücre saldırısında omuz omuza olanların yolu bunun ötesinde ayrılmaktadır. Bunun ötesinde ise ganimetin paylaşılması ve devletin karar mercilerine egemen olmak vardır. Aralarındaki çatışma bundandır, anlamını burada bulmaktadır.

"Derwish go home!"

Başkent Ankara'da şu günlerde sadece ülke değil, ülkenin gerçek sahipleri olarak işçiler de ayak üstü satılıyor. Yalnızca Telekom'un "satış"ı değil, 500 bine yakın kamu işçisinin "satış"ı da hararetle görüşmelere konu ediliyor. Ülkeye ihanet edenlerle sınıfa ihanet edenler bu ikinci "satış"ın nasıl kılıfına uydurulabileceği üzerine hesaplar ve planlar yapıyorlar. Bu arada kudem tazminatı saldırısı gündeme getirilerek, ilk aşamada bunun basıncı altında satış sözleşmeleri meşrulaştırılmak isteniyor. Böylece bu saldırının kendisinin gündemleşeceği ikinci aşamaya da zemin döşenmiş oluyor.

Türk-İş'in başındaki hainler kudem tazminatını korumak adı altında satış sözleşmelerine imza atmaya hazırlanıyorlar. Basında Amerikalı Derviş'in Türk-İş yöneticilerini "baskıcı rejim"le tehdit ettiği, ya dayatmalarımıza boyun eğersiniz ya da baskıcı rejim gelir dediği yazılıp çiziliyor. Kimse bunu yalanlamadığına göre, demek ki durum gerçekten bu. Böylece, ülkenin satışı için Türkiye'yi yönetenleri gününbirlik tehdit eden Amerikalı Derviş'in, işçilerin satışı için de Türk-İş yöneticilerini tehdit ettiği açığa çıkıyor. Ülkenin emperyalizme peşkeş çekilmesi ile emekçilerin sosyal yıkımı aynı gerçeğin iki yüzü olduğuna göre, bu şaşırtıcı da değildir.

Amerikalı Derviş'in şahsında bu ikili özelliği işçi hareketi daha Mart ayı içinde açıkça teşhis etmiş ve bunu eylemlerde "Derwish go home!", "Amerikalı Derviş evine dön!", sloganlarıyla dile getirmişti. Bu sloganlar 14 Nisan eyleminin ardından 1 Mayıs'ta da ülke çapında yaygın biçimde kullanılmıştır. Derviş ABD'nin ve İMF'nin sıradan bir memurudur. Fakat sözü edilen iki temel misyonu içine gerçekleştirmek üzere Türkiye'ye onlar tarafından atanmıştır ve fiili başbakan konumuyla hükümet işlerini yönetmektedir.

İşçi ve emekçi hareketinin teşhisi ve tepkisi bu açıdan son derece isabetli ve anlamlıdır.

Ülkenin satışı, emekçilerin sosyal yıkımı ve hücre saldırısı

Faşist baskı ve terör, izlenen iktisadi ve sosyal politikanın siyasal boyutudur. Ülkeyi ABD'nin çiftliğine dönüştürenler,

emekçileri sosyal yıkıma uğratanlar, bunun engelsizce gerçekleşebilmesi için her türlü devrimci direniş odağını ezme zorundadırlar. Hücre saldırısı da bunun bir temel boyutu olarak ortaya çıkmaktadır. Bu basit ama temel önemde gerçeği çok uzun zamandır yineleyip duruyoruz. Ekim ayında başlayan zindan direnişinden beri ise devrimci propagandanın temel bir unsuru olarak aynı gerçek neredeyse hergün yinelenmektedir. Bu sayededir ki, son 1 Mayıs eylemlerinin de tanıklık ettiği gibi, bu gerçek artık sınıfın ve emekçilerin geniş ilerici katmanlarına da malolmuş bulunmaktadır.

Generallerin çizme yalayıcısı durumundaki Perinçekçi İP'i bir yana bırakırsanız, görünürde bu gerçeği solun tüm kesimleri de paylaşmaktadır. Reformist solun, ilerici olmak iddiası taşıyan sendika yönetimlerinin konuya ilişkin yazıp söylediklerini bakıldığında, hemen tümü de emekçilere yönelik sosyal yıkım saldırısı ile hücre saldırısı arasında organik bir bağlantı kurmakta, bunu toplumsal muhalefeti dizginleme ve teslim alma projesinin temel bir boyutu saymaktadırlar.

Fakat pratikte tümüyle farklı bir durumla karşı karşıyayız. Devrimci tutsaklar, hücre saldırısının genel mahiyetine ilişkin açık bir değerlendirme çerçevesinde, bunun sağladığı bilinç ve sorumlulukla, altı ayı aşkın bir süredir inanılmaz bir kararlılık ve fedakarlıkla direniyorlar. Katliamda ve direnişte kaybedilenlerin sayısı 50'yi aşmış durumdadır. Buna rağmen reformist çevreler kuru açıklamaların ötesinde hiçbir şey yapmamaktadırlar. Burada, bu tutumda, samimiyetsizlik ve sorumsuzluktan öteye bir şey olmalı. Hücre saldırısının ne anlama geldiği konusunda az-çok açık bir değerlendirmeye sahip olanların, bu saldırının püskürtülmesinde fiilen taraf olmamaları ve hemen hiçbir şey yapmamaları, reformist soldaki çürümeye bir gösterge sayılmalıdır.

Devrimci tutsakların altı ayı aşkın bir direniş içerisinde bedenlen tükendikleri ve peşpeşe yaşamlarını yitirdikleri bir aşamada, durumlarının başka türlü olduğunu fiilen kanıtlamak, reformist solun ve ilerici olmak iddiasında kitle örgütü yöneticilerinin kendi elindedir ve kendi sorunlarıdır. Ülkenin ve emekçilerin devrimci geleceğini yakından ilgilendiren bir direnişin başarısı için üstlerine düşeni hiç değilse şu saatten sonra fiilen ve etkin biçimde yerine getirmezlerse eğer, böylece düzendeki çürümenin soldaki uzantıları olduklarını kanıtlamış olacaklar ve bu davranışlarından ötürü gelecekte hep lanetle anılacaklardır.

SY Kızıl Bayrak

Direnış büyüdükçe katliamcı devlet acizleşiyor, medya pislik kusuyor!

“Ölüm orucunu bitirdi cezası 6 ay ertelendi”

(Hürriyet, 9 Mayıs 2001)

“Ölüm orucundan EVDE TEDAVİYE” (Milliyet,

9 Mayıs 2001)

Bu başlıklar, ÖO direnişçisi Hatice Yazgan'ın 6 aylık ceza ertelenmesi ile tahliye edilmesi sonrasında atıldı. Katliamcı devletin bu kalemi kanlı

takımı, bu ertelemeden direnişin zayıfladığı sonucunu çıkarıp sevinç çığlıkları atıyor. Direnişin etkisini kırmak için maden bulmuşcasına kendilerini paralyorlar. Katliamın ve işkencenin bu suç ortakları böylelikle, nasıl da kirli ve kanlı birer propaganda aygıtı olduklarını bir kez daha gözler önüne seriyorlar.

Katliamcı devlet bu kanlı propaganda aygıtlarıyla, hem direnişçilere, hem ailelerine ve hem de direnişe sempati duyan, devlete öfke besleyen kitlelere mesaj vermeye çalışıyor. ÖO direnişçilerine, bakın direnişi bırakırsanız sizi serbest bırakırım diyor. Tutsak yakınlarına, çocuğunuzu direnişten vazgeçirin alın evinize götürün diyor.

Direnişe sempati, devlete öfke duyan kitlelere, bakın biz direnişi bırakanları serbest bile bırakıyoruz, onlar intihar etmek istiyorlar diyor.

İşte yazı işleri bizzat kontr-gerilla merkezlerine bağlı olarak çalışan bu kanlı ve kirli propaganda aygıtları bunları söylüyorlar. Acz ve çaresizlik içerisinde her türlü kanlı ve kirli icraata, aşağılık yalan ve demagojiye başvurmaktan çekinmeyen katil devletin elinde böyle uşakça bir sadakatle çalışıyorlar.

Kirli medyanın akıttığı bu son pislik, alçalmanın ve rezilleşmenin en çarpıcı örneklerinden biridir.

Direnişi boğmak için her zaman en iğrenç ve aşağılık yalanlara sarılmış olan bu kanlı uşak takımı, bu son pisliğiyle öncelikle direnişçi Hatice Yazgan'a kirli dilini uzatıyor. Onun devrimci kimliğini ve kişiliğini lekelemeye çalışıyor. Oysa Hatice Yazgan zorla tedaviyle sakat bırakılan birçok direnişçi gibi Korsakoff hastalığına yakalanan bir tutsaktır. Hatice yeni doğmuş bir çocuk hafızasına sahiptir. Hiçbir şeyi aklında tutamamakta, ailesini, arkadaşlarını tanıyamamakta, kendisinin nerede olduğunu bilmemektedir. Hatice Yazgan, başeğmeyen, onurunu her koşulda koruyan bir direnişçidir. Tam da bunun için katliamlar, işkenceler, zorla tedavi işkencesi onu teslim alamamıştır. Onuruna sahip çıkmış, bunun sonucu olarak da sakat bırakılmıştır. Hatice eğer sağlığına sahip olsaydı, katil devletin tahliyesini de reddederdi. Tıpkı diğer devrimci tutsaklar gibi. Çünkü

onlar, böyle bir özgürlüğü(!) ölümle eşanlamlı tutukları için direniyorlar, onurumuzu teslim etmektense ölüyoruz diyorlar. Özgürlük direnmektir diyorlar. Sözlerine sahip çıkıyorlar, direniyorlar ve ölümsüzleşiyorlar.

Katil devlet ve onların uşak takımı o kadar acizdir

ki, tahliye karşılığında ailelere işbirlikçilik öneriyor. Onlardan çocuklarının iradelerini ve onurlarını hiçe saymalarını istiyor. Bu oyunu geçmişte de denediler. Ama sonuç hep hüsrana oldu. Aileler çocuklarımız onurumuzdur dediler, talepleri meşrudur dediler, direnişi sahiplendiler. Elbetteki tersini yapan aileler de oldu. Ama ellerine çocukları değil, gerçekte fiziken yarı ölü bedenler teslim edildi.

Bugün hastanelerde hafızasını yitirmiş, zihinsel olarak çocukluğuna dönmüş onlarca tutsak bulunmaktadır. Devletin ailelere teslim edeceği, işte bu yaşayan ölü haline getirilenlerdir. Katliamcı devlet tarihin en büyük katliamlarından birine imza atmıştır. Şimdi de devrimci tutsakların ölü bedenlerini kirli ve kanlı uşak takımı aracılığıyla pazarlamaya çalışmaktadır. Medya, bu pazarlama çabasının gönüllü çığırkanlığını yapmaktadır.

Medyanın işi pislik akıtmaktır!

Ortaya saçtıkları pislik, yalan ve demagojilerden kurulu düzenbazlıkları, onların aczini ve zavallılıklarını gösteriyor. Devlet, bu uşak takımını kullanarak, direnişi boğmak amacıyla sürekli olarak pislik saçmaktadır. Milliyet gazetesi, düzenin tescilli pislik akıttıcısıdır. Biz onu katliamın hemen sonrasında attığı “Sahte oruç, kanlı iftar” manşetinden biliyoruz. Hürriyet gazetesini kanlı sayfalarından, katliam

şakşaklığından biliyoruz. Bu pislik akıttıcıları, akıttıkları bu pisliklerin içerisinde kendileri boğulmuşlardır. Geçmişte attıkları tüm bu pislikler, bizzat direnişin gücü tarafından kendilerine yedirilmiştir. Tüm yalan ve demagojileri direnişin gücüyle bir bir yıkılırken, dönüp tek satır dahi yazmadılar üzerine. Çünkü onların işi pislik akıtmaktır.

Katliamcı devletin her türlü pisliğini aklarlar. Bu pisliğin açığa çıkarmaması için yalan, dolan, düzenbazlık her türden çirkefliği yaparlar. Faşist devlet katliam yapar, onlar alkışlarlar. Katliam, “hayata dönüş” adı altında gizlenmeye çalışılır. Bu kez devletin şefkatinden, tutsakların acımasızlıklarından dem vurur ve her türlü demagoji ve yalanla katliamı gizlemeye soyunurlar. F tipleri, hastaneler işkencehaneye çevrilir, direnişçi bedenler gün gün erirken, onlara bu kez susma komutu verilmiştir, susarlar. Ördükleri suskunluk fesadı şehitlerle parçalanınca, o ana kadar yaptıkları ve söyledikleri herşeyi unuturlar. Yaşamdan, insandan bahsederler, böylelikle zorla tedavi işkencesine alkış tutarlar. Çünkü onların işi pislik akıtmaktır.

Katil devlet ve uşakları direnişçi tutsaklar önünde diz çökecektir!

Katliamcı devlet direnişin gücü karşısında ezildikçe, yeni oyun ve manevralara girişiyor. Bugün bu oyun ve manevraların en temel özelliği, çeşitli rüşvetler vererek tutsakları direnişten vazgeçirme çabasıdır. Yanısıra direnişin etkisini kırmak için tutsakların direnişten vazgeçtikleri yalanına sarılmaktadır. Katliamcı devletin güncel hesabı bu. Hesap bu olunca, katil devletin tüm uşak ve maaşlı görevlileri de artık bu plana uygun roller üstleniyorlar. Her türlü yalan, demagoji ve pislik artık bu planın gereğine göre yapılıyor. Medyanın pislik üretim merkezleri bu plana göre çalışmaya başlıyorlar. Acz ve çaresizlik içerisinde direnişe ve devrimci değerlere saldırıyorlar. Hatice Yazgan'ın tahliyesi üzerine kopartılan yaygara tam da katliamcı devletin bu son manevrası uyarınca yapılıyor. Yine zorla tedavi işkencesiyle sakat bırakılan tutsakların direnişi bıraktıkları yalanı, haber programlarının ön sıralarına, gazetelerinin manşetlerine taşıyor.

Ama nafile. Tümüyle acz ve çaresizliğin ürünü bu çabalar geçmişte bizzat direniş tarafından boşa çıkarıldı, bugün de onları aynı akıbet bekliyor. Çünkü katil devlet ve onun pislik akıttıcıları direnişin görkemi ve gücü karşısında diz çölmeye mahkumdurlar. Katliam, işkence ve pisliğe karşın 200'ü aşkın gündür devam eden direniş bunun kanıtıdır.

İzmir:

Ölüm Orucu Direnişi'ne destek etkinlikleri...

Hücre Karşıtı Platform'un Cumartesi eylemi

Izmir Hücre Karşıtı Platform, her Cumartesi düzenlediği eylemler zincirinin 5 Mayıs'taki halkasında, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan için bir anma düzenledi.

Anmada, saygı duruşu sonrası yapılan oturma eyleminde Nevzat Çelik'ten “Şafak Türküsü” isimli şiir okundu. Cezaevlerindeki son gelişmelerin aktarıldığı basın metninin okunmasının ardından eylem bitirildi.

115 kişinin katıldığı eylemde; “Devrim

şehitleri ölümsüzdür!”, “Şehit namırın!”, “Yaşasın devrimci dayanışma!”, “Zindanlar yıkılsın, tutsaklara özgürlük!” “Devrimci tutsaklar onurumuzdur!”, “Anaların öfkesi katilleri boğacak!” vb. sloganlar atıldı.

Tutuklu Aileleri İnisyatifi'nden eylem

6 Mayıs'ta İzmir Tutuklu Aileleri İnisyatifi tarafından saat 13:30'da Konak Sümerbank önünde bir basın açıklaması yapıldı. Hücre tipi cezaevlerine ve Ölüm Oruçları'na değinilen

açıklamada, “Hücre ölümdür, istemiyoruz!”, “İçerde, dışarda hücreleri parçala!”, “Yaşasın devrimci dayanışma!”, “Biji biratiye gelan!”, “Devrimci tutsaklar onurumuzdur!” vb. sloganları atıldı. Eyleme yaklaşık 200 kişi katıldı.

İHD önünde sessiz çığlık

İHD İzmir Şubesi tarafından, “Ölümlere sessiz kalmayacağız, çağrı insanadır! Sanadır! Ey insanlığın vicdanı, lütfen ayağa kalk ve haykır” çağrısıyla İHD önünde sessiz bir oturma eylemi örgütlendi. 10 Mayıs Perşembe günü saat 12.30'da başlayan oturma eylemi, 10 dakika sürdü. Eyleme yaklaşık 60 kişi katıldı.

SY Kızıl Bayrak/İzmir

Yaşamak ve yaşatmak için ölüyorlar!..

7 Mayıs'ta şehit düşen Cafer Tayyar Bektaş ölümsüzlüğe uğurlandı...

7 Mayıs'ta Ölüm Orucu Direnişi'nin 200. gününde şehit düşen TKP(ML) dava tutsağı Cafer Tayyar Bektaş hakkında yoldaşlarının yaptığı açıklamada şu bilgiler yer alıyor: "Cafer Tayyar Bektaş, 1998'de Ankara'da tutsak düştü. İdamla yargılandı. Ulucanlar katliamında ağır yara aldı. Bu katliamla birlikte

Bartın Hapishanesi'ne sevk edildi. 20 Ekim'de başlayan ve mevsimleri ardında bırakarak bugüne varan direnişte tereddütsüz yer aldı. 19 Aralık katliamıyla birlikte Sincan F tipi ölüm hücrelerine sürgün edildi. Burada durumu ağırlaşınca zorla tedavi için Ankara Numune Hastanesi'ne kaldırıldı. Ama tedaviyi kabul etmedi. Tekrar Sincan'a geri götürülen Bektaş, Ölüm Orucu direnişininin 181. gününde şehit düşen yoldaşı Endercan Yıldız'la birlikte tekrar hastaneye kaldırıldı. Bir kez daha direnişini kırmak için başvurulan zorla müdahale işkencesini kabul etmedi. Burada bilincini yitirdi. Yaklaşık 10 gine yakın makinaya bağlı olarak yaşam mücadelesi verdi.

"Tek kişi de kalsa bu kavgada, direnme, savaşma ve kazanma azmiyle doruklara kilitlenenler, eninde sonunda zafer halayı ile kucaklaşacaklardır." Cafer Tayyar Bektaş, yaşamını yitirmeden gazetemize gönderdiği mektupta böyle diyordu.

"Cafer Tayyar Bektaş, bu mektubunda Ulucanlar katliamında şehit düşen yoldaşı Mahir Emsalsiz ve Önder Gençarlan'ın mezarı yanına gömülme arzusunun da dile getirmişti. Ailesi bu vasiyetinden hareket ederek yıllardır ayrı kaldıkları oğlu Cafer'i bir gece evlerinde konuk ettikten sonra vasiyetine uygun bir şekilde yarın saat 13.00'te Ankara Karşıyaka Mezarlığı'nda ölümsüzlüğe uğurlanacaktır..." (Devrimci Demokrasi gazetesinin yaptığı açıklamadan)

Cafer Tayyar Bektaş ölümsüzlüğe uğurlandı

7 Mayıs'ta Ölüm Orucu Direnişi'nin 200. gününde Numune Hastane'sinde şehit düşen TKP(ML) dava tutsağı Cafer Tayyar Bektaş, 8 Mayıs'ta güneşe uğurlandı.

Cenaze töreni için Sıhhiye Köprüsü'nün üzerinde toplanan 200 tutsak yakını otobüslerle önce Adli Tıp'ba giderek, Cafer'in düşünceleri uğruna ölüme yatırdığı bedenini teslim aldı. Burada cenazenin sloganlarla teslim alınmasından sonra, tekrar otobüslere binilerek mezarlığa doğru harekete geçildi.

Karşıyaka Mezarlığı'nda "Cafer Tayyar Bektaş yoldaş ölümsüzdür!" Devrimci Demokrasi Gazetesi ve "Hücreleri parçala tutsaklara sahip çık!" Ankara TUYAB imzalı pankartlar açıldı. Ölüm Orucu şehitlerinin resimlerinin bulunduğu dövizler ve karanfillerle mezar başına yüründü. Ölüm Orucu ve devrim şehitleri için yapılan saygı duruşunun ardından Cafer'in özgeçmiş okundu. Ve ardından partisinin bayrağına sarılarak toprağa verildi.

Törende "Cafer yoldaş ölümsüzdür!", "Hüseyin Kayacı ölümsüzdür!", "Yaşasın Ölüm Orucu Direnişimiz!", "Devrim şehitleri ölümsüzdür!", "Katil devlet hesap verecek!", "Yaşasın devrim ve sosyalizm!" sloganları atıldı. Tören olaysız bir şekilde sona erdi.

SY Kızıl Bayrak/Ankara

Hüseyin Kayacı 6 Mayıs'ta şehit düştü...

Umut gözbebeklerinde çocuklarımızın
Umut söylenen türkülerde
●umuz omuzla halaylarımızda umut
Kavgada düşenin amsına, sıkılı
yumruğumuz umut.
Acımasız sınıf kinimizde umut
Sol göğsümüzün altında umut.

Hüseyin Kayacı

Ölüm Orucu Direnişi'nin 148. Gününde yaşamını yitiren MLKP davası tutsağı Hüseyin Kayacı hakkında yoldaşları tarafından yapılan açıklamada şu bilgiler yer alıyor:

"Hüseyin Kayacı, Çorum ili, ●smancık ilçesi, Mehmetdede ●bluk köyünden olup 1969 doğumluydu.

İzmir'de Tersane'de işçi olan Hüseyin Kayacı Linter-İş Sendikası üyesiydi. Yaşamını işçi sınıfı davasına adanmış Hüseyin Kayacı, bu mücadele içerisinde yoğun baskı ve tehditlere uğradı. Tersane çıkışında gözaltına alınarak tecavüze uğradı. Tecavüze uğradığı anda bunu kamuoyuna açıklamaktan bir sakınca görmedi, aksine bunu, mücadelenin bir parçası olarak gördü. Kendisi katılmadığı için, Cinsel Taciz ve Tecavüze Karşı Kurultay'a tebliğ göndererek örnek ve mücadeleciler bir tutum takındı.

Hüseyin Kayacı, 1998 yılında Tersane çıkışında gözaltına alındı. Bergama hapishanesinde yatmakta olan Hüseyin Kayacı, bu hapishaneye düzenlenen bir operasyonla Buca hapishanesine götürüldü. Hüseyin Kayacı 25 Nisan günü Yeşilyurt Hastanesine kaldırıldı. Durumunun ağırlaşması üzerine Turan Usta başı ile birlikte 6 Mayıs saat 11.00'de acil bölüme kaldırıldı. Burada zorla müdahale edildi. Turan'ın bilinci yerinde olduğu için tedaviyi redderken bilinci kapalı olan Hüseyin Kayacı tedaviye karşı tepki vermiyor ve 6 Mayıs saat 21:00'de yaşamını yitiriyor.

Hüseyin Kayacı Ölüm Orucu Direnişi'nin 148. gününde yaşamını yitirdi. Yaşama hakkına yönelik F tipi saldırıya karşı, ölümlüne direndi ve direnerek ölümsüzlüğe uğurlandı..."

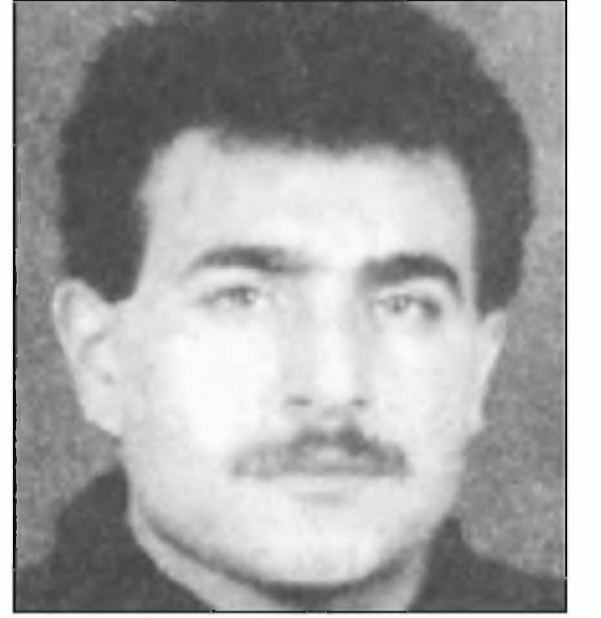
***

Denizlerin katledilişinin yıldönümünde, 6 Mayıs'ta şehit düşen MLKP dava tutsağı Ölüm Orucu Direnişçisi Hüseyin Kayacı, vasiyetine uygun bir törenle ölümsüzlüğe uğurlandı.

8 Mayıs günü saat 10:00'da Bayraklı Adli Tıp'tan alınan Hüseyin Kayacı, polis baskısına rağmen Adli Tıp Kurumu'nun dışına kadar sloganlar eşliğinde arabaya bindirildi.

Menemen Asarlık Mezarlığı'na gömülme isteyen Kayacı'nın cenaze törenine katılmak için gelenler polis engeliyle karşılaştılar. Polis, katılımı engellemek için araçlar arasında mesafe açmaya çalıştı ve arabaların konvoy oluşturmasını engellemeye çalıştı.

Cenaze mezarlığa getirildiğinde araçların önü kesildi. Böylece Asarlık Cemevi'nde

cenazeye katılmak üzere gelenlerle diğer kitlenin biraraya gelmesi engellenmiş oldu. Mezarlık girişinde oldukça provokatif davranan polis katılımı engellemek için insanlar üzerinde terör estirmeye çalışarak, bazı insanları gözaltına almaya çalıştı. Bu esnada Atılım gazetesi muhabiri Özgür Kaya gözaltına alınarak, polis otosunda dövüldü. (Polisin bu tutumu mezarlıktan ayrılırken de devam etti. Özgür Kaya Menemen'in çok uzak bir ovasında aynı gün serbest bırakıldı).

Mezarlık girişinde araçlardan inen insanlar kortej oluşturdu. En önde kızıl beze sarılı Hüseyin'in tabutu omuzlarda taşındı. Daha sonra sloganlarla yürüyüşe geçildi. Tabutun hemen arkasında Yaşamda Atılım, Özgür Genç, Linter-İş, İzmir Hücre Karşıtı Platform ve Ölüm Orucu'ndaki MLKP dava tutsaklarının çelenkleri taşındı. Kitle yürüyüş halindeyken Asarlık Cemevi'nde biraraya gelmiş olan insanların da katılımıyla sayı 300'ü geçti.

Ölüm Orucu'nda şehit düşen devrimci tutsakların fotoğraflarının taşındığı cenaze töreninde ayrıca "Ölüm Orucu direnişçisi Hüseyin Kayacı yoldaş ölümsüzdür!" pankartı açıldı. Mezarlığa varıldığında tüm devrim şehitleri için saygı duruşunda bulunuldu.

Törende, tutuklanmadan önce tersane işçisi olan Hüseyin Kayacı'nın üye olduğu Linter-İş Sendikası Genel Başkanı Kazım Bakış bir konuşma yaptı. Hüseyin Kayacı, vasiyeti üzerine MLKP bayrağına sarılarak defnedildi. Yoldaşları da Hüseyin Kayacı'nın mücadeleciler ruhu ve devrimci kimliği üzerine konuşma yaptılar. Hüseyin'in babası Mehmet Kayacı oğluyla gurur duyduğunu ifade ederken, kızkardeşi Meliha Kayacı konuşmasının sonunda; "O bize mücadele etmeyi öğrettiği gibi, ailemize direnmeyi de öğretti" dedi. Şiirler ve en sevdiği türküler eşliğinde güneşe uğurlanan Hüseyin Kayacı'nın cenaze töreni Enternasyonal eşliğinde bitirildi.

SY Kızıl Bayrak/İzmir

İstanbul:**Ölüm Orucu Direnişi'ne destek etkinlikleri...*****İHD önünde eylem: Katillere büyük öfke!***

Hücrelerde, hastanelerde Ölüm Orucu direnişi tüm kararlılığıyla sürerken Ölüm Orucu'nun 200. gününde TKPL(ML) dava tutsağı Cafer Tayyar Bektaş ile 148. gününde olan MLKP dava tutsağı Hüseyin Kayacı ölümsüzlüğe kavuştu.

Bunun üzerine İHD İstanbul Şubesi tarafından 7 Mayıs akşamı, şube binası önünde mumlarla sessiz oturma eylemi yapıldı. Eyleme 300'ü aşkın kitle katıldı. Sessiz oturmanın ardından alkışlarla sık sık, "Yeni ölümler istemiyoruz!", "Devrimci tutsaklar onurumuzdur!", "İçerde dışarda hücreleri parçala!", "Şehit namırın!", "Yaşasın Ölüm Orucu Direnişimiz!" sloganları atıldı.

Kitle yine canlı bir şekilde sloganlarla ve alkışlarla, İstiklal Caddesi'ne çıkan sokak üzerinden yürüyüşe geçti. Kenarda bulunan insanlar alkış ve sloganlara katılarak kitleye destek verdi. Bu durum karşısında şaşırın devlet güçleri, hemen caddeye çıkan sokak başına yığınak yaptılar. Yürüyüşçü kitle caddeye yaklaşınca kendi tercihiyle dağıldı.

Kitlenin toplamı öfkeli ve canlıydı. Doğru dürüst çağrısı dahi yapılmayan böyle bir eyleme bu sayıda ve kararlılıkta insanın katılımı, dışarıda oluşan duyarlılığın çarpıcı bir göstergesidir. Bu, direnişin yarattığı geniş duyarlılığın harekete geçirilmesinin aciliyetini de göstermektedir.

Katliamcı Adalet Bakanı hakkında suç duyurusu

ÇHD, SES, KESK, DISK, İHD, Mazlum-Der, ÖDP, HADEP, EMEP'in içinde yer aldığı kitle örgütleri 9 Mayıs günü, Ölüm Orucu'nda yaşamlarını yitiren tutsakların 22'ye yükselmesinden dolayı, Sultanahmet Savcılığı'nda Adalet Bakanı Hilmiyet Sami Türk hakkında suç duyurusunda bulundular.

Saat 12:30'da başlayan eyleme yaklaşık 80 kişi katıldı. Kitle örgütleri Adalet Bakanı Türk'ün bilerek ölüme sebebiyet vermekten yargılanmasını istedi. İHD İstanbul Şube Başkanı Eren Keskin yaptığı açıklamada, Hatice Yazgan'ın Ölüm Orucu'nu bıraktığı ve tahliye edildiği tarzında verilen haberin asılsız olduğunu belirtti. Hatice Yazgan'ın zorla müdahale sonucu kalıcı hafıza kaybına uğradığını ve bundan dolayı infazın 6 ay süreyle ertelendiğini söyledi. Ayrıca Anadolu Ajansı'nın verdiği yanlış bilgilendirmeye kamuoyunu yanıltmaya çalıştığını söyledi.

Topluluk daha sonra "Yeni ölümler istemiyoruz!" sloganları eşliğinde eylemi bitirdi.

TUYAB'lı ailelerden eylem...

9 Mayıs günü Beyoğlu Mis sokakta, TUYAB bir basın açıklaması gerçekleştirdi. Devletin kolluk

güçleri önce basın açıklamasına izin vermeyeceklerini söylemesine rağmen, eylemcilerin

kararlı tutumu karşısında sonuçta açıklama gerçekleşti. Öncelikle şehit düşen Cafer Tayyar Bektaş ile Hüseyin Kayacı'nın özgeçmişleri okundu.

Yapılan açıklamada; "Bizler yeni ölümler istemiyoruz. Bu sessizliğin, suskunluğun kırılmasıyla, onların haklı taleplerine sahip çıkılmasıyla ölümlerin önüne geçileceğine inanıyoruz." denildi. Eylemde dövizler ve Ölüm Orucu şehitlerinin resimleri taşındı. Basın açıklamasının ardından, "Devrimci tutsaklar onurumuzdur!" sloganı atılarak eylem bitirildi.

"Çocuklarımızın taleplerini biz de sahipleniyoruz"

TUYAB'lı aileler, Ölüm Orucu direnişini sürdüren devrimci tutsakların yanında olduklarını ve taleplerine sahip çıktıklarını göstermek amacıyla, 6 Mayıs günü saat 14.00'te Haseki Hastanesi önünde bir basın açıklaması gerçekleştirdiler.

Haseki Hastanesi bahçesinde bulunan aileler, ilk olarak Ölüm Orucu'nda olan devrimci tutsakların bulunduğu acil servis bölümüne giderek bir demet çiçek verdiler. Direnişi sürdüren devrimci tutsakları temsilen Sevgi Tağaç'a çiçeğin gönderilmesinin ardından, telar bahçeye gelen aileler, burada sözlü basın açıklaması yaptılar.

Aileler adına konuşan Berran Yıldırım; "Çocuklarımızın taleplerini biz de sahipleniyor; görüşmelerin derhal başlatılmasını talep ediyoruz. Şu ana kadar 50'nin üzerinde çocuğumuzu kaybettik. Daha fazla mezar kazmak istemiyoruz. Çocuklarımızın hepsi değerli insanlardır. Bir an önce görüşmelerin başlatılmasını ve ölümlerin durdurulmasını istiyoruz" dedi. Alkışlar ve zılgıtlarla basın açıklaması sona erdi.

SY Kızıl Bayrak/İstanbul

Direnişin gücü karşısında dize gelecekler!

Ne krizin etkisi, ne düzenin unutturma çabaları Ölüm Orucu direnişinin etkisini azaltmaya yetmedi. Kıırma yönündeki çabaların boşa olduğu zaten biliniyordu. Katliama verilen tepki, zor yöntemleriyle çözümün imkansız olduğunu göstermişti. Sistem, bu direnişi toplumun gündeminden çıkarmak için çok çaba gösterdi. Ne var ki, kendi gündeminden çıkarması sözkonusu bile olamazdı, olmadı da. Gelinek noktada, katil Ecevit'in karşısına, hem de kendi partisinden birileri tarafından "asıl gündem" olarak dikiliverdi.

Artık düzen bu direnişten "kurtulmak" zorundadır.

Yasal düzenlemeler, müdahaleler, kimi ailelerle işbirliği, bunların hiçbiri direnişten kurtulmalarını sağlayamadığına göre, teslim olmak zorundalar. Bunun farkındalar ve bir bakıma postu pahalya satmaya çalışıyorlar. Ne kadar taviz koparabilirsek kârdır mantığıyla hareket ediyorlar.

Direnişin böylesine uzaması bedelleri ağırlaştırdı. Gerek katliamlarla gerekse direniş sonucu onlarca devrimci yaşamını yitirdi. Ancak, aylar geçmesine rağmen direnişin süregitmesi dışarıdaki kitleleri içten içe işledi. Zulme karşı ve ne pahasına olursa olsun direnmenin mümkün ve zorunlu olduğunu belletti.

1 Mayıs gösterileri, direnişin kitleler üzerindeki bu etkisini de ortaya çıkarmış bulunuyor. İşçi ve emekçi kitleler, devrimci tutsakların direnişinden öğrendikleriyle güçlenerek, sistemin saldırılarına karşı direnme görüşünde giderek daha fazla birleşiyor.

Dolayısıyla rejim, ya Ölüm Orucu direnişini sona erdirecek, ya da bunun toplum vicdanında yarattığı sarsıntıya ve emekçilerin ve gençliğin mücadelesine olumlu etkisine katlanacaktır. Özellikle de sınıfa yönelik sıfır zam ve ihbar tazminatlarının gaspı saldırılarına giriştiği, sınıf cephesinden tüm tepkilere rağmen emperyalizme köleliği pekiştirecek yasa ve kararları ardardına çıkarma gayretini sürdürdüğü bir süreçte ÖO'nun sürmesi onu daha da zora sokacaktır.

Gerçi, devrimci tutsaklarla anlaşması, bu ikincilerden yakasını kurtarmasını sağlamayacaktır. Fakat, bu sayede üzerinden büyük bir basıncı kaldırmış, kısa süreliğine de olsa nefes almış olacak, yeni saldırı ve yeni çatışmalar için bunu bir imkana dönüştürmeye çalışacaktır.

Bu aşamada, devrimci hareketin ve sınıf hareketinin düzene bu soluklanma imkanını tanımamak için, direniş odaklarını çoğaltma ve büyütme çabasını yoğunlaştırması zorunludur. Zindanlarda ödenen büyük bedellerin büyük zaferlerin yolunu açması ancak böyle mümkün olabilir. Sınıf devrimcileri, devrimci direnişin kazanımlarını sınıfın kazanımı haline getirmek, direnişi dışarıya büyütme için tüm güçleriyle seferber olmak zorundadır. Habip, Ümit ve Hatice yoldaşların, ölümü tereddütsüze göğüsleyen tüm devrimcilerin fedakarlıklarının boşa gitmediği ancak bu yolla kanıtlanacaktır.

İspanyالی devrimci tutsaklardan enternasyonal dayanışma

İspanya'da PCE(r) ve GRAPO tutsakları Türkiye zindanlarındaki Ölüm Orucu ve Açlık Grevi direnişiyile enternasyonal dayanışma çerçevesinde 25 Nisan'dan itibaren bir dizi hapishanede birer haftalık süreyle açlık grevine başladılar. Ayrıca Latin Amerika'daki tüm politik tutsaklara da benzer bir dayanışma eylemi için çağrıda bulundular.

İspanyالی devrimci tutsakların eylemi aşağıdaki sırayla başladı ve sürüyor.

23 Nisan-29 Nisan arası **Sevilla** Hapishanesi

30 Nisan-6 Mayıs arası **Herrera de la Mancha** Hapishanesi

7 Mayıs-13 Mayıs arası **Brieva** Hapishanesi

14 Mayıs-20 Mayıs arası **Topas ve Soto** Hapishanesi

15 Mayıs-27 Mayıs arası **Puerto, Badajoz, Ocana ve Valdemoro** Hapishaneleri

Emperyalizmin TELEKOM'un özelleştirilmesindeki ısrarı...

TELEKOM şahsında satın almak istedikleri Türkiye'dir!..

Sermaye iktidarı TELEKOM özelleştirmesinde son noktayı koymak için kolları sıvadı. Fıili başbakan Kemal Derviş'in ABD'den dönüşünün hemen ardından konuyla ilgili çabalar yoğunlaştı. İş ABD Başkanı Bush'un Ecevit'e mektup yazması ve üstü kapalı tehditlerde bulunmasına kadar vardı. Bush mektubunda Ecevit'e TELEKOM'u bizim dayattığımız koşullarda özelleştirmezseniz eğer, yeni borç konusunda avucunuzu yalarsınız demeye getirdi.

Halen bir takım pürüzlerden bahsedilse de, bunların kısa sürede aşılacağı ve meclisten geçirileceğine kesin gözüyle bakılabilir. Zira Kemal Derviş, TELEKOM ve Bankacılık yasalarının 15 Mayıs'taki İMF İcra Kurulu Toplantısı'ndan önce çıkartılması gerektiğini açık bir dille ifade etti. Bu bir İMF talimatı olduğuna göre, hükümetin tersi bir davranış içerisine girmesi için hiçbir neden yok. Kaldı ki şimdi buna ABD Başkanının talimatı da eklenmiş durumda. Türkiye'yi yöneten ABD işbirlikçileri uşaklıklarının gereğini bir kez daha harfiyen yerine getirerek TELEKOM yasasını bu talimatlar doğrultusunda çıkarmak yoluna giderlerse eğer, bununla gerçek vatan hainleri olduklarını bir kez daha kanıtlamış olacaklar.

TELEKOM satışına bahaneler

Kemal Derviş, diğer saldırı politikaları gibi TELEKOM özelleştirmesini de "Türkiye ekonomisine kaynak yaratmak" gerekçesiyle açıklıyor. Yani TELEKOM emperyalist iletişim tekellerine satılacak. Buradan gelen parayla da kriz atlatılacak, yani "vatan kurtulacak". Bir diğer gerekçe ise, bu büyüklükte bir özelleştirme yaparsa Türkiye'nin emperyalist sermayenin güvenini kazanacağı ve onların da gelip Türkiye'ye yatırımlar yapacakları.

Benzer gerekçeler enerji ve THY gibi diğer büyük özelleştirmeler için de geçerli.

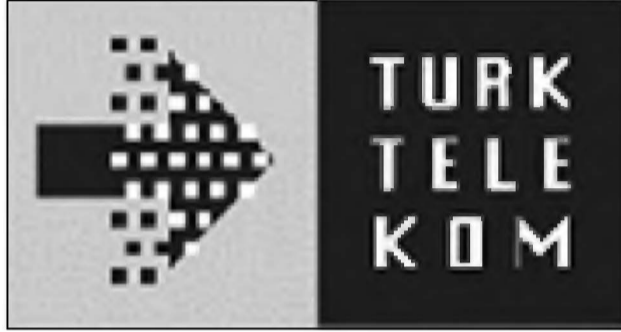
Altyapı özelleştirmelerinin gerçek nedenleri

Altyapı denildiğinde, bir ülkedeki enerji, ulaşım ve haberleşme kuruluşları akla gelir. Çünkü bunlar bir ülke ekonomisinin belkemiğidir.

Özelleştirme uygulamaları genel planda sermayeye yeni yağma ve kâr alanları açmaya hizmet eder. Fakat konu altyapı sektörleri olduğunda, emperyalist sermayenin tek amacı bu alanların yağmaya açılması değildir.

Emperyalist sermaye küresel bir altyapı oluşturmaya çalışmaktadır. Çünkü sermaye ve bilginin dünya üzerinde sınırsız ve engelsiz dolaşması, emperyalist kapitalizmin tıkanıklık ve krizlerine karşı bir çare olarak görülmektedir. Bunun için de emperyalistler dünyanın her yerindeki iletişim ve ulaşım sistemlerini kendi çıkarları doğrultusunda düzenlemek istemektedirler. Bağımlı ülkelerdeki iletişim altyapılarının belli emperyalist tekeller elinde toplanması fıili de küresel bir iletişim altyapısı kurma planının parçasıdır. Bağımlı ülke yasa ve kurallarının buna göre düzenlenmesi ise işin bir başka boyutunu oluşturmaktadır ve "uluslararası tahkim" türünden adımlar buna hizmet etmektedir.

Tıkanıklık ve krizlere çare arayan emperyalist sermayenin umut bağladığı şeylerden biri de çokça sözü edilen "yeni ekonomi"dir. "E-Ticaret"de denen

bu sistem, kısaca iletişim sistemleri üzerinden yatırım ve ticaret yapmak olarak tanımlanabilir. "Yeni ekonomi"nin kârlılığının artması ise, tüm dünyadaki iletişim altyapısının emperyalist tekellerin eline geçmesi ile mümkündür.

Kısaca toparlamak gerekirse, altyapı sektörlerindeki özelleştirme saldırısının temel amacı tüm dünyayı emperyalizmin doğrudan denetimi altına sokacak, onun yatırım alanı ve pazarı haline getirecek bir sistem kurmaktır. İMF ve Dünya Bankası'nın hemen her vesileyle Türkiye hükümetine bu özelleştirmelerin bir an önce gerçekleştirilmesini dayatmasının gerisinde emperyalizmin bu planları yatmaktadır.

Sermaye vurgunsuz iş yapmaz

Başta da dediğimiz gibi emperyalizmin daha temel amaçlarının bulunması, bu alanda yağma ve talan olmayacağı anlamına gelmiyor. Aksine TELEKOM özelleştirmesi vurgunların, tekellere yok fiyatına peşkeş çekmenin en rezil örneklerine sahne olmaktadır.

Türkiye ekonomisinin ölçüleri üzerinden düşünüldüğünde, TELEKOM dev bir işletmedir. Uzmanların saptamalarına göre, toplam değeri 60 milyar dolar civarındadır. Kurumu babasının çiftiği haline getiren Ulaştırma Bakanı bile TELEKOM'un değerinin 30 milyar dolardan aşağı olmadığını söylemektedir. '99 yılında 1.3 milyar dolar kâr elde etmesi de, TELEKOM'un ne kadar değerli ve aksi yöndeki tüm çabalara rağmen kârlı bir kuruluş olduğunu göstermeye yetmektedir.

Fakat böylesine değerli bir işletme bugün taş çatlasa 5 milyar dolara emperyalist tekellere satılmak istenmektedir. Peşkeş, yağma ve talan bu değilse başka nedir ki?

Faşist bakanın arpalıklarını koruma çabası

Son günlerde medyaya yansıyan tartışmalarda MHP'li Ulaştırma Bakanı Enis Öksüz sürekli önplanda. "Uluslararası bir tekele izin vermemeliyiz" diyor Enis Öksüz. Söylediği başka şeyler de var. Sanki emperyalist tekellerin isteklerine karşı çıkıyormuş gibi, herkes işi gücü birleştirmiş Enis Öksüz'ü ilana etmeye çalışıyormuş gibi bir hava yayılıyor.

Oysa bu faşist bakanın ne emperyalizmin isteklerine karşı gelmek, ne de TELEKOM'un yağmalanmasına itiraz etmek gibi bir derdi var. Bakanlığa geldiğinden beri yaptıkları bunu fazlasıyla göstermektedir. En basit örnek, şimdiye kadar hükümetin ve meclisin onayından geçen hiçbir saldırı yasasına karşı onun en ufak bir itirazı olmamıştır.

Şimdiki itirazının tek nedeni, TELEKOM'da sahip olduğu ve birçok faşist yandaşını yerleştiği arpalıklarını koruma çabasıdır. Onun döneminde kurumda binlerce insan kıyıma uğratılmış, binlerce kişi sürgüne gönderilmiş, bunların yerine ülkücü beslemeler getirilmiş, kapsamlı bir faşist kadrolaşma yaşanmıştır. Bir süredir TELEKOM'da işe girişlerin Ülkücü Teknik Elemanlar Derneği tarafından düzenlendiğini bilmeyen yoktur ve bu konuda mahkemelerde birçok dava sürmektedir.

Ordunun anti-emperyalistliği ve TELEKOM özelleştirmesi

Bu kez özelleştirme tartışmalarına sektörün öneminden dolayı Genelkurmay da dahil oldu. Genelkurmay'dan bir heyet konuyla ilgili bakan ve bürokratlarla bir dizi görüşme yaptı. Sonunda Genelkurmay'ın "ulusal güvenlik"le ilgili istekleri de hazırlanan yasa tasarısında bir biçimde yer aldı.

Fakat bütün bu görüşmelerin gösterdiği daha

önemli bir nokta var. Özellikle Perinçekçi İP tarafından ordunun anti-emperyalist olduğu, stratejik özelleştirmelere karşı çıkacağı yönünde bir propaganda yürütülüyordu. Genelkurmay'ın görüşmelere en üst düzeyden katılması ve sadece bir iki ayrıntı nokta dışında hazırlanan özelleştirme yasa tasarısına açıktan onay vermesi, ordu üzerinden yaratılmak istenen bu yanlısamayı olduğu gibi yıktı. Bir kez daha somut olarak görüldü ki, bu ordu kapitalist düzenin koruyucusu bir ordudur. Bu ordunun ne sermaye düzeniyle, ne de onun arkasındaki emperyalist sistemle en ufak bir sorunu yoktur ve olamaz. Bırakalım özelleştirmeye ve diğer saldırılara karşı çıkmayı, bu ordu gündeme getirilecek saldırı politikalarının en etkili yürütücüsüdür. Enerji işletmelerinin kapılarında bunu gördük. Özelleştirmeye karşı direnen santral işçileri jandarma dipçisiyle dağıtıldılar. TELEKOM'da da göreceğiz. Satışa karşı çıkan işçi ve emekçilerin karşısına burada da omuzu kalabalık subaylar çıkacaklar.

TELEKOM özelleştirmesinin sonuçları neler olacak?

TELEKOM özelleştirmesinin sonuçlarını tahmin etmek hiç de zor değil. Zira şimdiye kadar yaşanan bütün özelleştirmeler benzer sonuçlar doğurdu. Emperyalist tekeller ve yerli sermaye grupları büyük yağmalara imza atarken, işçi ve emekçilerin payına işsizlik, pahalılık ve bazı hizmetlerden yararlanamamak düştü. Bu kez de öyle olacak.

* Özelleştirmeyle birlikte iletişim hizmetleri pahalacaktır. Bunlardan en önemlisi elbette telefondur. Telefon konuşma ücretleri artık hiçbir sosyal kaygı ve kamu yararı güdülmeden TELEKOM ortağı tekellerin kâr hırsları doğrultusunda ayarlanacaktır. Şu andaki cep telefonu şirketlerinin telefon konuşma ücretlerinden nasıl vurgunlar vurdukları gözönüne alınırsa, bu söylediklerimiz daha iyi anlaşılacaktır.

İletişim sadece telefon konuşması demek değildir. Televizyon ve radyo yayınları, internet hizmetleri de bu kapsamdadır ve işçi ve emekçiler ancak emperyalistlerin çıkarları gerektirdiği ölçüde bunları kullanabilecektir. Kısacası hizmetlerin ücretlendirilmesi tümüyle kâr amacına bağlı olacaktır.

* Ülkenin birçok bölgesine iletişim hizmetleri gitmeyecektir. Kapitalizmin tek ilkesi kârdır. Sermaye sahibi kâr elde etmediği yere yatırım yapmaz. Bu yüzden, ülkenin ekonomik bakımdan gelişmemiş yerlerine ne bir telefon santrali kurma derdine düşer, ne de bu gibi yerlere internet altyapısı götürür. Dolayısıyla birçok yer, yukarıda saydığımız iletişim hizmetlerinden faydalanmakta sıkıntı çekecek ya da hiç faydalanamayacaktır.

* TELEKOM'da çalışan kamu emekçilerine şimdiden ya işçi statüsüne ya da başka kurumlara geçmeleri dayatılmaktadır. İşçi statüsüne geçiş, işgüvencesinin yitirilmesi demektir. Başka kuruma geçen personel ise yıllardır deneyim kazanarak uzmanlaştığı alanların dışında çalışmak zorunda kalacaktır. Bu uygulamalarla TELEKOM'da personel sayısının azaltılması, geride kalanların ise ellerindeki hakların budanması amaçlanmaktadır.

Çalışan sayısının azaltılması uygulaması bununla sınırlı da kalmayacaktır. Özelleştirmenin gerçekleşmesinden sonra onbinlerce kişinin daha kapının önüne konulacağı kesindir.

* Bunlardan hepsinden önemlisi ise, ülkenin

iletişim altyapısının neredeyse tümüyle emperyalist tekellerin doğrudan denetimi altına girmesidir. Savaş durumunda ordunun TELEKOM'a el koyma yetkisinin olduğu ve uyduların özelleştirme kapsamından çıkarıldığı söylenerek, bu gerçek gizlenmeye çalışılıyor. Bunlar görüntüyü kurtarma manevrasdır. Emperyalizmin hizmetindeki ordunun böyle bir yetkisinin olması ise hiçbir şey ifade etmez. Kaldı ki uydular ve ordunun haberleşme faaliyetleri zaten ABD'nin tam denetimi altındadır.

Birleşik mücadeleyi yükseltme zamanıdır

Özelleştirme TELEKOM'la aynı zamanda THY ve TEKEL'de de giderek gündemleşmektedir. Bunlara şeker fabrikaları da eklenebilir. Bu sektörlerin hemen hepsinde özelleştirmeye olanak veren yasalar ya çıktı ya da çıkmak üzeredir.

O halde bu temel işletmelerden başlayarak sınıfın ve emekçilerin birleşik mücadelesini örgütlemenin koşulları da giderek olgunlaşıyor demektir. Enerji ve TEKEL işçileri özelleştirmeye karşı nasıl mücadele edilmesi konusunda deneyimsiz de değildirlir. Bütün mesele, hem kendi deneyimlerimizden, hem de dünyada özelleştirmeye karşı yürütülen mücadelelerden gereğince öğrenebilmek ve bunu hayata geçirmekte düğümlemektedir.

Bunun için çok şey feda etmemiz de gerekiyor. Zira herşeyimiz zaten parça parça elimizden alınıyor. Emperyalizm ve işbirlikçi sermaye bizlere ve çocuklarımıza köleleştirilmiş bir ülke ve sefalet içinde bir yaşamı layık görüyor. Sesimizi çıkarmadığımız,

verilenle yetindiğimiz sürece, düşünleşmenin ve sefilleşmenin sonu yok. Korkunun ecele faydası yok da diyebiliriz.

Oysa gücümüzü birleştirebilir, sınıfın ve emekçi yığınların birleşik mücadelesini yaratmayı başarabilirsek, emperyalizme ve işbirlikçilerine geri adım atabiliriz. 1 Mayıs'ta da gördük. Dünyanın her

yerinde işçi ve emekçiler bizimle benzer taleplerle meydanlara çıktılar. "Kapitalizm ölümdür, kapitalizmi öldür!" diye haykıran büyük ve militan gösteriler gerçekleştirdiler. Burjuvazinin korkulu rüyalar görmesini sağladılar. Bunu ve daha fazlasını bizler de başarabiliriz. Sınıfın ve emekçilerin birleşik mücadelesini örme konusunda tüm devrimcilere, öncü, ilerici işçilere büyük görevler düşmektedir. Fakat kuşku yok ki, en

büyük sorumluluk TELEKOM, TEKEL, THY ve enerji sektöründeki sınıf bölüklerinin omuzlarındadır. Onlar saldırıyı cepheden ve hakettiği düzeyde karşılamak için harekete geçerler ve belli bir direnç ortaya koyabilirlerse eğer, gerisi bir çığ gibi gelecektir.

TELEKOM özelleştirmesi ve sınıf hareketi

Son dönemde özelleştirme saldırısına karşı mücadele bir hayli hız kesmiş durumda. Bir ara hareketlenen ve örnek eylemlilikler geliştiren TEKEL işçileri dahi son birkaç aydır sessizlik içerisinde. Belli bölgesel toplantılar ve eylem girişimleri dışında, aynı şey TELEKOM ve THY işçileri için de söylenebilir. Petro-kimya ve enerjide de herhangi bir sözü edilebilir hareketlenme yoktur.

Kısacası, başta kriz olmak üzere ülkenin yoğun gündemi ve şu an yürütülen kamu TİS'leri, özelleştirmeleri sınıf hareketinin gündeminde aşağılara itmiş bulunuyor. 1 Mayıs gösterilerinde özelleştirmeyle ilgili pek az pankart ve dövizin bulunması, bu konudaki şiarların çok az atılması da bunun göstergesi.

Bunun biri olumlu, biri olumsuz olmak üzere iki temel nedeni var. Olumlu nedeni şu. Bugün işçi ve emekçilere karşı yürütülen her türlü saldırının arkasında sermayenin ve emperyalist tekellerin doğrudan çıkarlarının bulunduğu, sınıf hareketinin önemli bir kesiminde kabul görmüş durumdadır. İşçi ve emekçiler yaşadıkları yoksullaşma ve yıkımın emperyalizmin hükümete dikte ettiği saldırı politikalarından kaynaklandığını görebiliyorlar. Dolayısıyla öfke ve tepkiler alanlarda doğrudan sermayeye, İMF ve Dünya Bankası gibi emperyalizmin temsilcisi kurumlara ya da saldırı politikalarının uygulayıcısı hükümete yöneltiliyor. Kendi başına ele alındığında, bunun özelleştirmeyi aşan, anti-emperyalist boyut kazanmaya son derece açık bir yönü var.

Fakat işin diğer boyutunda, belli başlı saldırı

başlıklarının sınıfın gündeminde yeterince yer tutmaması vardır. Halbuki özelleştirme, sosyal hakların gaspı, ücretlerin budanması, esnek üretim dayatması, örgütsüzleştirme gibi saldırılar mutlaka ve mutlaka sermayeye ve emperyalizme karşı mücadelenin temel konuları olabilmek durumundadır. Çünkü bunlar sınıfın, emekçilerin ve toplumun geniş kesimlerinin bu mücadeleye kazanılması için kritik önemdedir.

Bugün için alanlara çıkan, sermayeye ve emperyalist kurumlara tepkisini ifade eden işçi ve emekçiler olması gerekenin ancak bir kesimidir. Büyük yığınları bu mücadeleye çekecek olan ise, sözü edilen saldırı başlıkları üzerinden örülecek ve ülkenin her yanına, her fabrika ve işletmeye yayılacak örgütlü birleşik mücadele filkidir.

Kaldı ki ekonomik ve sosyal saldırılardan bağımsızlaşan bir İMF-Dünya Bankası karşıtlığı sermaye tarafından kolaylıkla manüple edilebilecek, yönlendirilebilecek hale gelir. Emek Platformu'nun programı örneği de bunu göstermektedir. Bu program işçi ve emekçileri saldırılar karşısında bilinçlendirmekten, onlara sorunun gerçek kaynağını ve çözümlerini göstermekten ziyade, kriz içinde debelenen burjuvaziye dönük önerilerden oluşmakta, krize liberal bir çözüm reçetesi olduğu ölçüde de sınıfın elinde bir mücadele silahına dönüşmemektedir. Dönüşmesinin olanakları da yoktur.

"İMF defol!" şiarı elbette anlamlıdır. Ama "Özelleştirmeler durdurulsun!", "Gaspedilen sosyal haklar geri verilsin!", "Herkes iş, tüm çalışanlara iş güvencesi!", vb. gibi, sınıfın çalışma ve yaşam koşullarıyla ilgili temel taleplerle birlikte dile getirildiğinde bir protesto şiarı olmaktan çıkar ve bir eylem kılavuzu haline gelir.

Eyalet valisi zorlanınca Bush devreye girdi...

TELEKOM'da emperyalizme yağma sofrası hazır!..

Telekom yasasındaki pürüzü ABD giderdi. Türkiye eyaleti valisinin zorlandığını gören başkan Bush Ecevit'e yazdığı acil mektupla sorunu çözdü. Ecevit kalan son enerji kırıntılarını da bir kez daha efendilerinin isteğini yerine getirme kararlılığına harcadı. Günlerdir çözülemeyen pürüzler, bu mektubun ardından birden çözüldü ve yasa çıktı. Amerikan uşaklarının gözü aydın, Perinçekçilere de geçmiş olsun. İkinci kurtuluş savaşı kahramanları savaşmadan gazi oldular.

Telekom yasasının çıkarılış tarzı da gösterdi ki, artık ABD hegemonyasını gizleme ihtiyacı bile duyulmuyor. Efendi kim, uşak kim ayan beyan ortada. Korkmuyor, çekinmiyorlar. Memleketi göz göre göre satışa çıkarıyorlar. Ne satış! Satışta bile bir çıkar gözetilir. Karşılıklı çıkarlar çatışır. Bu ise düpedüz peşkeş. Ecevit ve şürekasının tellallığını yaptığı bir açık eksiltme sözkonusu. İhaleye sadece ABD'nin katılabildiği (düzenleyen de aslında odur) bir yağma sofrası kurulmuş bulunuyor.

Ülkenin bugünkü egemenleri, kapitalistler, ülke zenginliklerinin yağmaya açılmasından gocunmadıkları gibi, ellerini ovuşturarak, ağızlarından salyalar akıtarak yaklaşıyorlar yağma sofrasına. Kendilerine de bir parça düşer umduyla... Ulusal devletten ne haber diyen olursa, o hala "Ortadoğu'nun en güçlü'sü" böbürlenmesini sürdürüyor. Vatana ihanet suçunu en aşağılık biçimlerde gizlemeye çalışan medya, Bush'un mektubu haberleriyle peşpeşe, Türk ordusunun Gürcistan macerasını böbürlenerek aktarıyor. Yani, bu satışa ordunun da bir itirazı olmadığı kanıtlanıyor. Geriye devletin hukukçu başı kalıyor. Daha dün, Anayasa Mahkemesi'nin başındayken aynı yasayı (üstelik çok daha mülayim halini) güvenlik gerekçesiyle bozan Sezer de, ülke

güvenliğinin ABD güvenliği anlamına geldiğini öğrenmiş görünüyor. Eyalet valisinin Sezer'i ilana ziyareti de başarıyla sonuçlandıktan sonra yasa kabul ediliyor.

Bu arada muhalefet partileri ne yapıyor dersenez, yağmadan pay kapma sırasının kendilerine gelmesini umarak beklemek, bu arada ABD'ye sadakatlerini kanıtlama kulislere yapmak dışında yaptıkları bir şey yok. Tek siyaset, tek parti ortamı sürüyor. Düzen cephesi yekvücut olarak ABD düzenine adapte olmuş durumdadır. Yakın zamanda TÜSIAD patronlarının en büyüğünün ağzından teslim edilen, ABD'nin dünya egemenliğine boyun eğmek zorunda oldukları gerçeği, bu ülkenin

kapitalistleri ve uşakları cephesinden tümüyle içselleştirilmiş durumda. Ama onlar, sadece kendileri için kabul etmiş değiller kölece bağımlılığı. Babalarının çiftliği gibi gördükleri ülkeyi, işçisi-emekçisiyle, toptan köleliğe mahkum etmeye çalışıyorlar. Bunu sağlayabilmek için her türlü baskı ve terör uygulamasından kaçınıyorlar.

Ülkeyi satışa çıkarırlar, bu ülkenin işçilerinin ve emekçilerinin geleceği için mücadele eden devrimcileri vatan haini ilan ederek, azgın katliamlarla, hücre zulmüyle birer beşer yoketmeye çalışıyorlar.

Şimdiden 60'ı aşkın can bedeli ödeyen devrimciler, zindanlarda sürdürmekte oldukları direnişle, ülkenin satışına asla boyun eğmeyeceklerini, özgürlük mücadelesinden hiçbir zorun onları döndüremeyeceğini kanıtlanmış bulunuyorlar. İşçi sınıfı ise, 1 Mayıs gösterilerinde bir kez daha tutumunu ortaya koymuştur.

Bu ülkenin geleceği, emperyalist boyunduruk ve kapitalist sömürden kurtuluşunun yolu devrimde, sosyalizmedir. Kurtuluş, devrimci partisinin önderliğinde savaştan işçi sınıfı tarafından kazanılacaktır.

İşçi ve emekçilerden hareketinden kısa kısa..

Cam sanayinde grev kararı

Kristal-İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Bağçeci'nin yaptığı yazılı açıklamaya göre; 5 Aralık 2000 tarihinde başlayan 18. dönem toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde bugüne kadar anlaşma sağlanamaması sonucu, Trakya Cam Sanayi AŞ, Paşabahçe Cam Sanayi AŞ, Anadolu Cam Sanayi AŞ, Çayırova Cam Sanayi AŞ ve Cam Elyaf Sanayi AŞ'de grev kararı alındı. Aynı açıklamada, sözleşmenin masada bitirilmesi için görüşmelere devam edileceği de belirtildi.

İzmir Sümerbank işçilerinden hükümeti protesto eylemi

9 Mayıs günü saat 12:30'da İzmir Basma Sanayi önünde toplanan işçiler, konfeksiyon bölümünden başlattıkları yürüyüşü İzmir Basma Sanayii Müessesesi Müdürlüğü önüne kadar sürdürdü. Burada konuşma yapan TEKSİF Genel Başkanı Zeki Polat; "Bu ülkede işçi, memur, esnafı her kesim yürüyor. Ankara kendi sesini bile duymuyor. Niye duymuyor? Çünkü onların özelleştirme diye bir peşkeşleme talebi, amacı var. Bu ülkede sistem sorunu var. Sistemi yönetenlerin istifasıdır çare!" dedi.

Eylemde sık sık "Ankara Ankara duy sesimizi, bu gelen işçinin ayak sesleri!", "Vur vur inlesin, Yalova dinlesin!", "Yalova şaşırma, sabrımızı taşıma!", "İşçi memur el ele, genel greve!", "Sümerbank evimiz, yıktırmayız!", "Derviş evine, Amerika'ya!" sloganları atıldı. Ayrıca, "Sömürüye son!", "Rant peşindeki İTO Sümerbank işçisini kandıramaz!", "Zor kazandık, kolay vermeyiz!" dövizleri taşındı.

EMO, Haber-İş ve Haber-Sen'den Telekom eylemi

İstanbul'da Gayrettepe Telekom Başmüdürlüğü önünde Telekom'un özelleştirilmesi ve MHP kadrolaşmasına karşı EMO, Haber-İş ve Haber-Sen tarafından ortak bir eylem yapıldı. Eylemde "Özelleştirme ve sürgünlere hayır!", "Telekom vatandır, vatan satılmaz!", "Telekom'u çökümlü şirketlere teslim etmeyeceğiz!", "Telekom'u IMF ve sermayeye teslim etmeyeceğiz!" yazılı pankartlar açıldı.

Haber-Sen Genel Başkanı Kemal Keleş, "Telekom'un özelleştirmesine karşı çıkmak vatan hainliğiye, vatan hainliğine devam edeceğiz" dedi. EMO İstanbul Şube Başkanı Gazi İpek de özelleştirmeye karşı ortak mücadele çağrısı yaptı. Haber-İş 1 No'lu Şube Başkanı Levent Dokuyucu ise mücadelenin salt İstanbul'la sınırlı kalmaması gerektiğini belirtti.

Eyleme TEKSİF Balırcıköy şubesi ve Sümerbank işçileri, Enerji-Yapı Yol Sen, SES Şişli, BES 2 No'lu Şube, Harb-İş, Yol-İş 1 No'lu Şube destek verdiler.

Ankara Tabip Odası ve SES'ten faşist kadrolaşmaya protesto

Ankara Tabip Odası (ATO) ve Sağlık Emekçileri Sendikası (SES) tarafından, Numune Hastanesi önünde Sağlık Bakanı Osman Durmuş'un MHP kadrolaşması ve keyfi uygulamalarına karşı basın açıklaması gerçekleştirildi. Yapılan açıklamada; MHP'li Sağlık Bakanı Osman Durmuş'un Danıştay kararını yok sayarak, şef ve şef yardımcılığı sınavı yönetmeliğinde değişiklikler yapması ve Danıştay'a dava açan doktorların sürgün edilmesi protesto edildi. Tabipler ve sağlık çalışanları, yapılan bu usulsüz uygulamalara izin vermeyeceklerini vurguladılar.

Eğitim emekçilerinden baskıları protesto eylemi

Devletin emekçileri teslim almaya ve sendikaları sindirmeye yönelik baskıları devam ediyor. 2 Mayıs'ta Eğitim-Sen Genel Merkezi basılarak F tipleriyle ilgili bazı belgelere ve birkaç sosyalist yayına el konuldu. İstanbul'da bir grup emekçi 10 Mayıs'ta yaptıkları bir basın açıklamasıyla bu kaba ve keyfi saldırıyı protesto ettiler.

Bakırköy Özgürlük Meydanı'nda toplanan yaklaşık 20 eğitim emekçisi alkışlarla protestoya başladı. Eğitim-Sen 7 No'lu Şube Başkanı Şaziye Köse basın metnini okuduktan sonra "Baskılar bizi yıldırılmaz!", "Direne direne kazanacağız!" sloganları atıldı. Basın açıklamasında; "Eğitim emekçilerinin haklı mücadelesine ve demokratik kazanımlara saldırı olarak yorumladığımız baskıların amacına ulaşmayacağını bir kez daha tekrarlıyoruz; grevli, toplu sözleşmeli sendikalar hakkımızdan vazgeçmeyeceğimizi ilan ediyoruz. Tüm eğitim emekçilerini sendikamıza sahip çıkmaya çağırıyoruz." denildi.

EMO, MMO ve Haber-Sen'in Telekom'un özelleştirilmesine ilişkin ortak açıklamasından...

"Devleti küçültmek adına yağmayı büyütme süreci..."

(...)

İletişim altyapısının önemi

Özelleştirme kavramının ilk kez akademik tartışmalardan sıyrılıp pratik bir süreç olarak karşımıza çıkması Reagan-Thatcher ikilisinin ABD ve İngiltere'deki iktidar dönemlerinin eseridir. Önceleri KİT'ler üzerine kâr/zarar tartışmasıyla şekillenen, kamu açıkları ve bu açıklar olmayınca refahın artacağı teziyle beslenen ve özünde başta sağlık, eğitim, sosyal güvenlik, haberleşme ve enerji gibi kamu eliyle sürdürülen hizmetlerin yeni ticari alanlar olarak yeniden örgütlenmesini hedefleyen anlayış, özelleştirme kavramında vücut buldu. Amaç tıkanan sistemin önünü açmak ve dev ulusaşırı tekelere nefes aldirmaktı. Devleti küçültmek adına yağmayı büyütme süreci bu şekilde başladı.

Mikro-elektronikteki olağanüstü gelişmeler, yazılımın başlı başına bir ürün olarak ortaya çıkması, bilgisayar teknolojisindeki baş döndürücü hız ve bilgisayar teknolojisinin haberleşme ve Radyo/TV yayıncılığıyla bütünleşmesi, dünyada bir teknolojik devrim olarak anılmaya başlandı. Kimileri bunu tıpkı sanayi devrimi gibi bir devrimle açıkladılar ve adına Bilgi Devrimi denildi. İlk olarak 1977 yılında Ekonomik İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı (Organization for Economic Co-operation and Development-OECD)'nin Enformasyon, Bilgisayar ve Haberleşme Politikaları (Information, Computer and Communications Policy-ICCP) Komisyonunda Ulusal Enformasyon Altyapısı fikri ortaya atıldı.

(...)

Türk Telekom'un satışı basit bir özelleştirme operasyonu değildir

Türk Telekom'un satılmasına yönelik çabalar global enformasyon altyapısının oluşmasına yöneliktir ve ABD hegemonyasının daha kolay kurulmasını sağlayacaktır. Bu hedef, ABD'nin kendi iktidar programında vardır. Altyapıya kim sahip olursa, buradan tüm ticareti kontrol edecektir. Bunu takip eden yasalar, fikir ve sanat eserleri hakları, telif hakları gelecektir. Çıkacak yasaların kötü olduğu söylenemez, ancak altyapı ele geçirildikten sonra arkası gelecektir.

Türk Telekom sadece telefon hizmeti veren bir kuruluş değildir. Artık televizyon yayını, telefon, radyo, internet hizmetlerinin evliliği sözkonusudur ve birinci hedef e-ticarettir. Tıkanmış elektronik sanayilerinin önünü açmak isteyen uluslararası tekel, önlerinde buna engel olacak hiçbir devlet, yasa, mevzuat ve toplumsal muhalefet istememektedirler.

Doğal tekelere saldırı, fiktif rekabet söylemi ve özelleştirmeler

Gaz, elektrik, su, demiryolu, haberleşme altyapısı gibi ağ biçiminde dağıtılan mal ve hizmetler doğal tekel konumundadır. Doğal tekelin temel özelliği ilk yatırım maliyetlerinin yüksek oluşudur. Bu özellikleri nedeniyle **doğal tekel, gerek mal ve hizmetin kalitesini artırarak gerekse rekabet ortamı yaratarak, mal ve hizmet fiyatlarını ucuzlatma şansının olmadığı alanlardır. Yani doğal tekelde bir bölgede birden fazla hizmet ağı kurmak ekonomik değildir. Dolayısıyla özelleştirmecilerin temel tezi olan rekabet ortamı yaratarak mal ve hizmet fiyatlarını ucuzlatmak fikri geçersizdir.** Yani bu sektörlerde gerçek rekabet şansı yoktur. Doğal tekelde rekabet fikri, fiktiftir. (Enerji alanında yıllardır söylenen "...rekabet yaratıyoruz, özel sektör dinamizminden yararlanıyoruz..." teranesinin aslının yüksek fiyatlı, alım garantili ve negatif riskli YİD ve Yİ sözleşmeleriyle kamu kaynaklarının peşkeş çekilmesi olduğunu kamuoyu ancak Beyaz Enerji Operasyonu ile anladı.) Buralarda yapılacak özelleştirmeler kamu tekelinin yerini özel tekelin almasını getirecektir.

IMF ve Dünya Bankası ne istiyor?

Dünya Bankası Başkanı James D. Wolfensohn'un "Biz görevlendirdik" dediği "Sömürge Valisi", iç ve dış borç sarmalında kıvranan ve nakit sıkıntısı çeken ekonomiye kaynak bulma adına son kalan kaleleri teslim etmeyi öneriyor. Yani elektrik enerjisi sektörünü, haberleşme sektörünü ve THY'yi satmayı öneriyor. "Para geliyor" teranesinin altında, çıkarılan Elektrik Piyasası Yasası, Doğal Gaz Piyasası Yasası, TT'nin satışına yönelik yeni yasal düzenlemeler eliyle bu doğal

tekelleri ucuza kapatma ve ulusaşırı şirketlerin kar alanına dönüştürme çabaları yatmaktadır. Hükümet tefeci eline düşmüş tüccar benzeri teslim olmuş durumdadır.

Enerji sektöründe son onbeş yıldır yaşananlar şimdi TT'de tekrarlanıyor: Önce kötü yönet, kurumun yapısını boz; ardından "kamu bu işi beceremiyor" de

'En Milliyetçi Hükümet'in iktidara gelmesiyle TT tarihinin en kötü yönetimine kavuştu. Sayısı binleri bulan tayinler, görevden almalar ve sürgünlerle Türkiye tarihinde eşine rastlanmayan bir siyasal kadrolaşma yaşanmakta. Teknik bilgi, teknoloji ve tecrübe gerektiren ve sürekli yeni teknolojik yatırımlar gerektiren bir sektör, kafatasçı bir zihniyetin hegemonya alanına dönüştürüldü. Bir yandan "kadro fazlalığı var" yalanı yayılırken diğer yandan Ülkücü Teknik Elemanlar adlı bir derneğin yönlendirdiği ve hiçbir teknik formasyonu olmayan kişiler önce geçici kadroya alındı, oradan da sahte sınavlarla teknisyen olarak istihdam edilmeye başlandı. Kurum yüksek personel hareketliliği yanında iş bilmez siyasal kadrolara teslim edildi.

(...)

Siyasetçiler, TT'yi satmak için her yolu denediler!

Ülkeye dolar getirmeye geldiğini söyleyen Kemal Derviş, TT'yi 3-4 milyar dolara satarak getirmeye değil götürmeye geldiğini göstermektedir. TT'nin sadece GSM'sinin lisans hakkının 3 milyar dolar ettiği bilinmektedir. Ayrıca her iki taslakta da yüzde 49'dan fazlası yabancılara devredilemez denirken, kalan hisselerin kime, ne oranda, hangi koşullarda satılacağı, değerinin ne olacağı tamamen muğlaktır.

Kurum, satılmaya karar verildiği andan itibaren yıllarca kötü yönetilerek işletmesi problemleri bir hale getirilmiştir. Satış fikri, bugün bu durum üzerine oturtulmaya çalışılmaktadır. Görünen o ki, mevcut yönetim bu kurumu yormuş, Kemal Derviş de yıkmaya gelmiştir. Üstelik 1999 yılında 1.3 milyar dolar kar eden TT'nin 2000 yılı kar-zarar oranı açıklanmamakta, buna karşılık 3 yıllık kâr miktarına satılmaya çalışılmaktadır.

(...)

4 Mayıs 2001

Ali YİĞİT (EMO YK Başkanı)

Mehmet SOĞANCI (MMO YK Başkanı)

Abdullah KAHRAMAN (Haber-Sen Örgütlenme Sekreteri)

KDV ve tüm dolaylı vergiler kaldırılmalı!

Artan oranlı gelir ve servet vergisi!

İşbaşındaki hükümet, krizin faturasını işçi ve emekçilere ödetmek için her yola başvuruyor. Şimdiye kadar gerçekleştirilen saldırılara bu kez de KDV oranlarının artırılması eklendi.

Yeni düzenlemeye göre gıda ürünlerinden alınan KDV oranı sabit tutuldu. Buna karşın KDV'si %17 olan mal ve hizmetlerde bu oran %18'e çıkartıldı. Daha önce %25 KDV alınan mal ve hizmetlerde ise oran gene bir puan yükseltilerek %26'ya yükseltildi.

Temel mal ve hizmetlerde KDV'nin yükseltilmesi iğneden ipliğe her şeye bir kez daha zam yapılacağı anlamına gelmektedir. Bu noktada "gıdada KDV oranlarını artırmadık" sözü bir yalan ve aldatmacadan başka anlam taşımamaktadır. Gıda maddeleri üretiminde kullanılan bir çok şey zamlandığında bu başta ekme olmak üzere tüm gıda maddelerine yansacaktır.

Hükümet KDV oranlarını birer puan arttırmakla yaklaşık 500 trilyon lira ek gelir beklendiğini açıkladı. Bu da işçi ve emekçilerin cebinden 500 trilyon daha

çalınacağı anlamına gelir. Bu artış yapılmadan önce ise işçi ve emekçiler yılda 11 katrilyon gibi çok büyük bir parayı KDV olarak devlet hazinesine, oradan da sömürücü ve vurguncu burjuvazinin kasasına aktarıyorlardı.

Sermaye dolaylı vergileri, bu verginin herkesten alındığı aldatmacası adına gizlenebilmek için tercih eder. Bu verginin herkesten eşit şekilde alındığı iddiası dediğimiz gibi sadece bir aldatmacadan ibarettir. Toplanan dolaylı vergilerin en az %90'ını işçi ve emekçiler, yani toplumun çalışan kesimleri öder. Çünkü bu vergiler hep de temel tüketim maddelerinden alınır ve dolayısıyla nüfusun ezici bölümü olarak çalışanların cebinden çıkar.

İşçi ve emekçiler daha fazla yoksullaşmalarını sağlayan dolaylı vergilerin ve bu arada KDV'nin tamamen kaldırılmasını, bunun yerine artan oranlı gelir ve servet vergisi sisteminin uygulanmasını istemeli, bunun için mücadele etmelidirler. "Artan oranlı gelir ve servet vergisi" sistemi, bu düzen altında, vergi yükünü yüksek gelirlere ve büyük servetlere sahip olanlara bindirmenin biricik yoludur.

Satış sözleşmelerini alanlarda yırtmak için**Şimdi eylem zamanı!**

Kamu TİS'lerinde finale geliniyor. Ve şimdiden rahatça görülen şu ki, başını Bayram Meral'in çektiği sendikal ihanet şebekesi, bir kez daha satış sözleşmelerinin altına imza atacak.

Bunun böyle olacağı Çarşamba günü yapılan son görüşmeden sonra hem Bayram Meral'in, hem de hükümet temsilcilerinin açıklamalarından rahatlıkla anlaşılıyor.

Bayram Meral görüşmeden sonra kısaca şunları söylemiştir:

"Hükümet başlangıçta ilk altı aylık zammın verilmemesini, verilse dahi ücretlere yansıtılmaması görüşünü savunuyordu. Son yaptığımız görüşmede kök ücretlere yansıtılması kabul gördü. Biz ilk altı ay için yüzde 20 zam istiyoruz, hükümet yüzde 18 veriyor. Bu zammın ücretlere yansıtılması ve farkının ise Şubat 2002'de verilmesi konusunda bir yakınlaşma oldu. Son kararı Sayın Başbakan Ecevit ile Kemal Derviş verecekler.

İkinci altı aylık zam, yani Temmuz 2001'den itibaren başlayan dönem için de biz yüzde 20 artı enflasyon farkını istiyoruz. İlk altı aylık zam, Temmuz 2001'de ücretlere yansıtıldıktan sonra bu talebimiz geçerli. Üçüncü ve dördüncü dönemler konusunda da yine gerçekleşen enflasyon kadar zam istiyoruz. Gelecek salı günü masa başında sözleşmeyi bitirmek istiyoruz."

Bu tescilli sermaye uşağı daha 15 gün önce hükümetin ücret farklarının 2002 yılında ödenmesi teklifini "sıfır zam dayatması" olarak değerlendiriyor ve "bu iş bitmiştir, meydanlara iniyoruz" diyordu. Aradan geçen süreçte hükümetin teklifinde herhangi bir değişiklik olmadı. Ama Bayram Meral'in söyledikleri

değişti ve o şimdi "zam farkının Şubat 2002'de verilmesi konusunda" hükümetle aralarında "yakınlaşma" olduğunu ifade ediyor.

Sadece bu sözler bile, Türk-İş'in hükümetin istediği çizgiye geldiğini, ilk altı ay için sıfır zammı kabul ettiğini, yani 450 bin kamu işçisini sattığını göstermeye fazlasıyla yetmektedir. Satışın ilk altı ay için sıfır zam meselesiyle sınırlı olmadığından, kamu işçileri adına masaya getirilen bütün taleplerin hükümetin istekleri doğrultusunda kuşa çevrileceğinden ise kuşku duymamak gerekir.

İhanet çetesi sınıfın sessizliğinden cesaret alıyor

Satış sözleşmesi büyük olasılıkla bu hafta imzalanacak. Ve kamu işçisinin ne geçmiş dönemlerde, ne de son kriz nedeniyle uğradığı ücret ve hak kayıpları hiçbir biçimde bu sözleşmede karşılanmayacak. Yani sözleşme tümüyle hükümetin istediği biçimde bağtlanacak. Krizin yükünü kamu işçilerinin sırtına yılanın, onlara ödetmenin bir aracı olacak. Dahası kriz ve ya özelleştirme gibi bahanelerle toplu işten atılmaların, hak gasplarının önü iyiden iyiye açılmış olacak.

Peki böylesine geri ve sınıfın çıkarlarına aykırı bir sözleşme için sendikal ihanet çetesi

neden bu kadar bekledi. Madem bu koşullarda imzalanacaktı, daha hükümetle ilk görüşmede bu pekala yapılabilirdi.

Açıktır ki bunun nedeni, gösterilmeye çalışıldığı gibi, "kıran kırana geçen" çetin pazarlıklar ya da Bayram Meral'in sınıfın çıkarlarını savunmak için gösterdiği çaba vb. değildir.

Elbette ki hükümet bu görüşmeler sürecinde belli tavizler verse ve kamu işçisinin kimi isteklerini karşılarsa, yaratılan "çetin pazarlıklar" tablosu daha inandırıcı olurdu. Ama İMF ve sermayeye verilmiş dönülmez sözler hükümetin esnek bir politika izlemesinin önünü daha baştan kesmiştir.

Dolayısıyla hem hükümet, hem de sendikal ihanet çetesi sadece ve sadece tabandaki kamu işçisinin bir satış sözleşmesi karşısında nasıl bir tepki ortaya koyacağını kestirebilmek için işi ağırdan almayı ve görüşmeleri uzatmayı tercih ettiler.

1 Mayıs, kamu işçisinin sözleşmeler konusundaki duyarlılığını ölçebilmek bakımından onlar için iyi bir gösterge oldu. Görüldüğü gibi 1 Mayıs kamu işçisinin sözleşmeler konusunda yeterli düzeyde bir sahiplenme içerisinde olmadığını ortaya koydu. İşte 1 Mayıs üzerinden alanlara yansıyan bu zayıflık, satış adımları için hükümete ve sendika bürokratlarına bir hayli cesaret verdi. Şimdi vermeye başladıkları karşılıklı "yakınlaşma" mesajları bunun sonucudur.

Kamu işçisi harekete geçmelidir!

Açıkça söylemek gerekir ki, kamu işçisi sözleşmesine sahip çıktığını göstermek için bir hayli zaman kaybetmiştir. Sözleşmeye sahip çıkılmamasının nedeni ise, herkesin bildiği gibi, kamu işçisinin halinden memnun olması değildir. Kamu işçisinin kendini çaresiz görmesi ve kimseye güvenmemesidir. Satış sözleşmeleri de dahil sermayenin saldırı politikalarına karşı biriktirilmiş

**Satış sözleşmesini tanımayalım!
Sınıfın acil ve yaşamsal talepleri için mücadele edelim!**

- ✓ Herkese iş, tüm çalışanlara iş güvencesi!
- ✓ Tüm çalışanlar için genel sigorta. Sigorta primlerinin tümüyle devlet ve işveren tarafından ödenmesi. Sosyal sigorta kurumlarında işçi ve emekçi denetimi!
- ✓ İnsanca yaşamaya yeten, vergiden muaf asgari ücret!
- ✓ İş güvenliğine ve sağlıklı çalışma ortamına ilişkin önlemler!
- ✓ Esnek üretim biçimlerinin ve taşeronlaştırmanın tümüyle yasaklanması!
- ✓ İş yasalarında tarım ve orman işçilerinin aleyhindeki tüm düzenlemelerin kaldırılması!
- ✓ Tüm özelleştirmelerin durdurulması!
- ✓ İMF-TÜSİAD programlarına hayır!
- ✓ Krizin faturası kapitalistlere!

öfke ve tepki bu nedenle harekete geçememekte, eyleme dönüşmemektedir. Ve bu sadece kamu işçisinin değil tüm bir sınıf ve emekçi hareketinin en büyük sorunudur.

Fakat geç kalınmış olsa da her şey tamamen bitmiş değildir. Kamu işçisi sendikal ihanet çetesi güvenini yitirmekte sonuna kadar haklıdır, fakat bunun sonucu kendi gücüne de güvensizlik olmamalıdır. Aynı zamanda kapsamlı bir özelleştirme saldırısıyla da yüzyüze olan kamu işçisi hem kendi gücüne, hem de bu ülkenin işçi ve emekçilerine güvenerek harekete geçmelidir. Çünkü hem saldırıları püskürtmenin, hem de işçi sınıfının mücadele silahı olan sendikaları bu bürokrat takımının elinden çekip alabilmenin başka bir yolu yoktur.

Unutulmamalıdır ki, kendimize, sınıfımızın gücüne güven duymadığımızda, sadece ve sadece sermayenin ve onun içimizdeki ajanları olan sendika bürokratlarının işini bir kez daha kolaylaştırmış oluruz. Nitekim onların özel bir çabayla yaymak istedikleri tam da bu güvensizlik duygusudur.

Satış sözleşmeleri alanlarda yırtılmalıdır!

Oysa kamu işçisinin kendine güven duyması, hak ve taleplerine sahip çıkılması ve imzalanması kesin görünen satış sözleşmesini sokaklarda yırtması hem zorunlu, hem de mümkündür. Kamu işçisi bunun için gerekli güç ve deneyime fazlasıyla sahiptir.

Öyleyse harekete geçelim. Sendikal ihanet çetesinin hükümet temsilcileriyle kafa kafaya vererek hazırladıkları ve hiç bir aşamasında bize danışmadıkları satış sözleşmesini tanımayalım. Sözleşmede yer almayan gerçek taleplerimiz için örgütlenelim, üretimi durduralım ve sokaklara çıkalım. Bundan üç yıl önce özel sektördeki metal işçileri satış sözleşmesine karşı şalterleri indirerek sokakları zaptetmişler ve sınıfın gücünü herkese göstermişlerdi. Onların gösterdiği yoldan yürüyelim, sermayeye ve sendikal ihanet çetelerine karşı mücadele bayrağını yükseltelim!

Sermayenin topyekün saldırısına karşı genel grev-genel direnişi örgütleyelim!

Yaşasın işçi sınıfının örgütlü mücadele birliği!

Sermaye ajanlarının elinden sendikalarımızı alacağız!

Direne direne kazanacağız!

Sermaye devleti kıdem tazminatı hakkının gaspına hazırlanıyor...

“İşgüvencesi” oyununun altından kıdem tazminatı saldırısı çıktı!

tarafından oynanan bu orta oyununun malzemesi ise “işgüvencesi yasası” idi. Tam bir utanmazlıkla sınıfın “30 yıllık rüyası” olarak sunulan bu yasa tasarısı, gerçekte işgüvencesi adına zerrece bir hakkı içermiyor. Buna rağmen sermaye örgütleri basbas bağırmağa başladılar. “Bu yasa bizim

Oyunun son perdesi

Artık oyunun son perdesine gelmiş bulunuyoruz. Kıdem tazminatının gaspını getiren yasa meclis komisyonunda iken, “işgüvencesi yasası” da hızla çıkarılacak yasalar arasında meclis genel kuruluna indirilmeyi bekliyor. Böylece kıdem tazminatına ilişkin yasa “işgüvencesi yasası” ile birlikte meclise getirilecek.

“İşgüvencesi yasası” gündeme getirildiği dönemde, onu “sermayenin ‘demokratik’ eldiven içerisine gizlenmiş saldırı yumruğu” olarak tanımlamıştık. Öyle görülüyor ki, oyunun son perdesinde tüm oyuncular ve oyunda kullanılan malzemeler topluca yerlerini alacaklar. “İşçi dostu” bir faşist bakan, kapitalist asalakların örgütleri ve sendika ağaları ile “işgüvencesi yasası”... Ardından yine bir gürültü koparılacak. Kapitalist örgüt temsilcileri, “bu kriz ortamında ‘işgüvencesi’ de neymiş, kıdem tazminatı varken bu hiç olmaz” yaygarasını basacaklar. Karşılarında Y. Okuyan yine gürleyecek; “ben işçinin kanını emdirtmem”. İhanetçi sendika ağaları da bakana alkış tutup, onun arkasından kapitalist örgütlerine diklenecekler. İşçilere ise bu oyunu izlemek düşecek.

Oyunun finalinde şov gösterileriyle gizlenen saldırı yumruğu sınıfın kafasına indirilecek. Saldırı yumruğunun üzerindeki eldiven “işgüvencesi yasası”dır ve hemen ardından kıdem tazminatının gaspı gelecektir.

Şu an sermaye, hükümet ve sendika bürokratlarının tüm hazırlıkları bu orta oyununun son perdesine dönüktür. Saldırı yasalarının hazırlanması, sermaye örgütlerinin peşpeşe yaptıkları açıklamalar, bu oyunun en kısa sürede sonlandırılacağını göstermektedir.

İşçi sınıfı bu oyunu bozmalıdır!

Sermaye ve uşak takımı işçi sınıfının yaşamsal önemde bir hakkını daha gaspa hazırlanıyor. Saldırı sinsi bir düzenbazlıkla hayata geçirilmeye çalışılıyor. İğrenç yalanlar ve demagojiler eşliğinde sahnelenen

Sermaye devleti uzun süredir hasıraltında beklettiği kıdem tazminatı hakkının gaspı için artık gün sayıyor. Kıdem tazminatının sadece ölüm ve emeklilik halinde ödenmesini getiren yasal düzenleme önümüzdeki birkaç hafta içerisinde meclisten geçirilecek.

Tasarının yasallaşması durumunda bir kıdem tazminatı fonu oluşturulacak. Bu fondan ödemeler ise işçi öldüğü ya da emekli olduğu takdirde yapılacak. Emeklilik yaşının mezara havale edildiği düşünülürse, kıdem tazminatı sadece işçi öldüğünde ödenecek. Yani kıdem tazminatı da mezara havale edilmiş olacak. Kıdem tazminatının gaspedilmesiyle, güdük ve sınırlı da olsa sağladığı işgüvencesi de ortadan kaldırılmış ve böylece bir taşla iki kuş vurulmuş olacak. Bir yandan işçi sınıfının tarihsel bir kazanımı dahi gaspedilerek, esnek üretim önündeki önemli bir engel daha kaldırılacak, diğer yandan sermaye için hortumlanacak yeni bir fon havuzu oluşturulacak.

Kıdem tazminatı bugüne kadar kapitalistlerin dilediklerince işçi kıyımı yapmaları önünde küçük de olsa bir engeldi. Bu hakkın gaspıyla beraber kapitalistler artık istedikleri zaman istedikleri sayıda işçiyi kapı önüne koyabilecekler.

Saldırının önünü açmak için sergilenen orta oyunu

Kıdem tazminatı hakkının gaspı, mezarda emeklilik saldırısıyla beraber işçi sınıfının temel sosyal haklarının gaspını içeren paketin önemli bir parçasıydı. Mezarda emeklilik yasasıyla beraber dillendirilmeye başlanmış, ancak işçi sınıfının bu saldırıya karşı gösterdiği geniş çaplı tepki nedeniyle geri plana itilmişti. İşçi sınıfı için yaşamsal önemde bu iki hakkın aynı anda gaspedilmesi, işçilerin öfkelerini kontrol edilemez bir düzeye taşıyabilirdi.

Bu nedenle saldırı zamana yayıldı. Sistemli bir oyunla uygulama koşulları olgunlaştırıldı. Oynanan oyun öylesine kabaydı ki, henüz birkaç ay önce mezarda emeklilik yasasının altına imza atan Yaşar Okuyan bir gecede işçi dostu kesildi. Bu tescilli faşist artık sermayeye karşı işçilerin haklarının yılmaz koruyucusuydu! İşçi sınıfı ona destek vermeliydi ki, işçiyi istediği gibi kapı dışarı etmek isteyen patrona haddini bildirilebilsin! Kapitalistler ile Yaşar Okuyan

sonumuz olur”, “sadece biz değil işçiler de kaybeder” çığırkanlığı yükseldi. Bunun eşliğinde sergilenen orta oyunu ile başta kıdem tazminatı olmak üzere işçi sınıfının önemli kazanımları masaya yatırıldı. Hem işgüvencesi, hem de kıdem tazminatı olur muymuş? İşgüvencesi olacaksa kıdem tazminatı kaldırılmaymış vb. söylemlerle bu haklar, sözde “işgüvencesi yasası” karşılığında tartışılır kılındı. Böylece daha önce büyüyecek tepki karşısında açıktan dillendirilmekten kaçınılan kıdem tazminatının gaspı güncelleştirildi.

Elbette bu oyunla işçi sınıfının sersemletilmesinde en büyük pay sendika ağalarının oldu. Bu ihanetçi takımı Y. Okuyan’ın arkasında saf tutup “işgüvencesi yasası” için kampanyalar düzenlediler. İşçi düşmanı Okuyan’la beraber mücadele nutukları çektiler. Sendikalaştıkları için işten atılan işçileri bu oyuna alet edip eylem yaptılar. Güya yasayla beraber artık sendikalaştıkları için hiçbir işçi işten atılmayacaktı. Gerçekte ise “işgüvencesi yasası” sermayeye sömürme ve işten atma, sendika ağalarına da bu ihanetleri karşılığında semirme güvencesi getiriyordu.

İş güvencesi değil, kıdem ve ihbar tazminatlarını gaspetme saldırısı

Patronlar, kıdem ve ihbar tazminatlarını bu vesileyle pazarlık masasına getirerek, sözde işgüvencesi yasasını yeni bir saldırının basamağı olarak kullanmak istiyorlar. Yani bir taşla iki kuş birden vurmak istiyorlar. Bu yasayı yeni hak gasplarının, yeni saldırıların aracı haline getirmek istiyorlar.

Sermaye temsilcileri; işsizlik sigortası çıkarıldı, bu yasayla da işgüvencesi sağlanıyor, işten atılmalar zorlaştırılıyor, öyleyse kıdem tazminatlarında indirim gitmek gerekir, diyorlar. 158. Sayılı İLO sözleşmesinin ve AB standartlarının da bunu gerektirdiğini iddia ediyorlar. Her bir yıllık çalışma karşılığı verilen bir aylık ücret karşılığı tazminatın artık 15 güne indirilmesini ve bu indirim yapılmadan işgüvencesi yasasını desteklemeyeceklerini açıklıyorlar.

Madem bu yasa işçi atmanızı zorlaştırıyor, işgüvencesi sağlıyor, kıdem tazminatını niye sorun ediyorsunuz? İşten atmayacağınız işçiyi kıdem tazminatı vermeniz gerekiyor ki! İşçi atmaya niyeti ve imkanı olan kıdem tazminatlarının indirilmesini ve giderek kaldırılmasını ister. Demek ki bu yeni yasa iş güvencesini sağlamayacak. Tersine her bahane ile işten atılmaları meşru hale getirecek. Üstelik patronlar artık tazminat yükünden de büyük ölçüde kurtulmak istiyorlar. İşte bu yasa değişikliği ile yapılmak istenen budur. (*Kızıl Bayrak*, sayı: 37, 7 Ekim 2000)

bu oyunla, işçi sınıfı bir oldu bittiyle yüzyüze getirilmek isteniyor. Bu oyun başarıya ulaşırsa, işçi sınıfı önemli bir kazanımını daha yitirmiş olacak.

Sendika ağaları bu oyunda bir kez daha bilinçli bir rol üstlenmişlerdir. Sahte "işgüvencesi" yasasıyla sınıfın bilincini karartmakta, ambalajlanmış saldırıları yutturmaya çalışmaktadırlar. Karşılığında ise semirme güvencesi almaktadırlar.

İşçi sınıfı bu saldırıyı boşa çıkarmak

için, öncelikle oynanan oyunu bozmak durumundadır. Saldırının perdesi olarak kullanılan işgüvencesi sahtekarlığı üzerinden kıdem tazminatı hakkının gaspına izin vermemelidir. Hem tüm saldırılara karşı birleşik mücadele hattının örülmesi ve hem de böyle bir mücadelenin başarıya ulaşmasının önünde engel olan sendika bürokrasisini aşmak için harekete geçilmelidir. İşyerleri temelinde taban inisiyatiflerinin

oluşturulması, bu inisiyatiflerin sektör ölçeğine taşınması ve değişik sektörler arasında bir mücadele birliğine dönüştürülmesi, temel bir sorumluluk alanıdır.

İşçi sınıfı başka saldırıların önünü açmak için yem olarak sürülen sahte işgüvencesi yasasını reddetmelidir. Gerçek bir işgüvencesinin yanısıra diğer güncel ve yaşamsal talepleri uğruna mücadeleyi yükseltmelidir.

TİSK Raporu'nda "işgüvencesi yasası"...

Herşey esnek çalışma saldırısı için!

"İşgüvencesi yasası" ile sadece kıdem tazminatı hakkı değil, yanısıra bir dizi sosyal hakkın gaspı için de zemin oluşturuluyor. Bu hak gaspları esnek çalışma saldırısının ayakları olarak planlanıyor. Esnek çalışma için hazırlanmış bir saldırı paketi açılarak, saldırılar bir bir devreye sokuluyor. Oldukça kapsamlı olan bu saldırı paketi, işgüvencesi üzerine koparılan gürültünün sağladığı uygun zeminde güncelleştirilmiş bulunuluyor. Bu durum TİSK'in hazırladığı "Ekonomik program ve çalışma hayatımız" başlığını taşıyan 8 Mayıs 2001 tarihli raporunda açık bir biçimde ifade ediliyor. Bu raporla, "işgüvencesi yasası" ile ne amaçlandığı, bu yasa üzerinden koparılan yaygaranın nasıl bir işlev gördüğü tüm açıklığıyla ortaya konuluyor.

Raporda TİSK'in "işgüvencesi yasasına" ilişkin bakışı şöyle özetleniyor: "İŞ GÜVENCESİ, ANCAK KIDEM VE İHBAR TAZMİNATLARININ ÜRETİME MALİYETİ AZALTILDIĞI VE ESNEKLİK TEDBİRLERİ GETİRİLDİĞİ TAKDİRDE KABUL EDİLEBİLİR." (vurgu TİSK'e ait)

Raporun "işgüvencesi" başlığını taşıyan bölümünde, "işgüvencesi yasası"nın tam da TİSK'in istediği biçimde düzenlendiği görülüyor. Öyle ki "İşgüvencesi yasası"nın gündeme getirilmesinin hemen ardından, Çalışma Bakanlığı'nda bir komisyon oluşturulmuş. Dokuz akademisyenden oluşan bu komisyon, yasa tasarısını TİSK'in istekleri doğrultusunda yeniden biçimlendirmiş. Dahası, bu yasaya ek olarak esnek çalışma saldırısının temel ayaklarını oluşturan bir dizi saldırı kararını bu yasayla beraber ele alan bir paket oluşturmuş. Rapordan okuyoruz:

"Nitekim Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca, iş güvencesine ilişkin 158 sayılı İLÖ sözleşmesine uyum amacıyla hazırlandığı ifade edilen Taslak, bizzat Uluslararası Çalışma Teşkilatı (İLÖ) tarafından eleştirilmiş, bu eleştiriler geniş bir şekilde İLÖ Raporlarında yer almıştır.

İş güvencesi konusunda gelinen son nokta; dokuz Akademisyenden oluşan bir Komisyon'da Taslağın ele alınması olmuştur.

Komisyon daha ilk toplantısında Bakanlıkça hazırlanan Taslağın bir kenara bırakılarak, uluslararası normlara uygun, İş Kanunumuzda mevcut güvenceleri de dikkate alan yeni bir Taslak hazırlanması, bu çalışmayı "Esnek çalışma modelleri"ni İş Kanunumuza dahil edilecek diğer bir çalışmanın takip etmesi hususunda mutabık kalmıştır.

Dokuz Akademisyenden oluşan Komisyon, çalışmalarını halen sürdürmektedir. Bu gelişmeler Konfederasyonumuzun yıllardır savunduğu görüşlerini teyid etmektedir."

Bu, tam bir arsızlık ve utanmazlık örneğidir. Bu, "işgüvencesi yasası" üzerine çığırkanlık yapan sendika ağalarının ve işçi dostu pozlarına bürünen Okuyan'ın sermayenin sadık ve işçi düşmanı uşakları olduklarının bir kez daha teyididir. İşçi sınıfı sermayenin bu uşak takımı aracılığıyla oynadığı oyunları boşa çıkarmalıdır.

Saldırı zincirinin yeni halkası: Kıdem tazminatı

Son yıllarda kapitalistlerin yakındıkları "sorunların" başında kıdem tazminatı gelmektedir. Sermaye örgütleri temsilcilerinin dillerinden düşürmedikleri kıdem tazminatı, güya onların rekabet etme güçlerini zayıflatıyormuş. Türk sanayisinin esenliği için kapitalistlere yapılan bu haksızlık zaman geçirmeden giderilmeliymiş, vb.

Türkiye'de iş güvencesi olmadığından dolayı, kıdem tazminatı işçi sınıfı içinde "şanslı" bir azınlık için bir yere kadar iş güvencesi işlevi görebiliyor. İşçilerin önemli bir bölümü işten çıkarıldığında herhangi bir tazminat alamıyor. Alma hakkına yasal olarak sahip olanların bir kısmı da kapitalistlerin ayak oyunları sonucu bu haklarını alamıyor. Sendikasız, sigortasız çalışan milyonlarca işçi ise böyle bir tazminatın varlığından bile habersizdir. Böylesi bir çalışma ortamında kıdem tazminatının patronların rekabet etme güçlerini zayıflatığı iddiası alçakça bir yalandır..

Küçük ve orta boy işletmelerin "yol geçen hanı" gibi oldukları biliniyor. İşçi

çıkarmak, işçi almak neredeyse günlük yaşantı. Şimdi kapitalistler bu uygulamaları tüm işçiler için geçerli hale getirmek istiyorlar. Sermaye kıdem tazminatını kaldırma talebini işsizlik sigortası ve sözleşme ve iş güvencesi yasasına bağlıyor. Güya,

Kıdem tazminatı ile oynamak, ülkenin altını üstüne getirmek demektir.
Türk-İŞ'ten tazminat resti

böylece işçiler iki defa sosyal güvenlik zırhına bürünmüş oluyor ve sermayedarlar da mağdur duruma düşüyorlarmış! Oysa Türkiye'de işsizlik sigortasının işçilere sigorta sağlayacağı iddiası koca bir yalandan ibarettir. Milyonlarca insanın işsiz olduğu, yoksulluk ve sefalet içinde yaşadığı bir ülkede bu iddia işçilerle açıkça alay etmek anlamına gelmektedir.

Sermayenin çalışma bakanı ve sendika bürokratlarının aylardır ağızlarında geveleyip durduğu sözde işgüvencesi yasası işçilere güvence sağlamaktan uzaktır. Dahası, resmi açıklamalara göre beş milyon işçi kayıt dışı çalışmaktadır.

Kapitalistler işsizlik sigortası ya da sözleşme iş güvencesi yasasının kendileri açısından bir sorun yaratmayacağı çok iyi biliyorlar. Onlar bu göstermelik yasaların arkasına sığınarak sınırlı sayıda işçinin yararlandığı kıdem tazminatı hakkını da tamamen ortadan kaldırmayı amaçlıyorlar. Çıkarılacak yeni yasada kıdem tazminatı alabilmenin tek yolu ölmektir.

Sermayenin Çalışma Bakanı Yaşar Okuyan hiçbir gücün kıdem tazminatını ortadan kaldırmayacağını vaaz ederken, müsteşarları "iş güvencesi komisyonunda" yasayla ilgili prensip anlaşmasına varıldığını açıklıyorlar. İşçi sınıfı ile adeta alay ediyorlar.

Kıdem tazminatının kaldırılması talebi Dünya Bankası tarafından da dile getirilmiştir. Emperyalizme uşaklıkta bütün sınırları zorlayan Ecevit hükümetinin bu yasayı da diğer yasalar gibi bir an önce çıkarmaması için şimdilik bir engel görünmüyor. Bunu engelleyebilecek tek bir güç vardır. O da işçi sınıfının harekete geçecek gücüdür.

Sermaye sözcülerinin kullandığı diğer bir yalan ise, iş güvencesinin yasallaşmasının AB'ye verilmiş bir söz olduğu, dolayısıyla bu yasanın kesin olarak çıkacağı, bundan dolayı kıdem tazminatında yapılacak bir "düzenlemenin" işçilerin lehine olacağıdır. Yalan ve çarpıtma konusunda oldukça deneyimli olduklarını biliyoruz. Ama öylesine küstahlaşmışlar ki, işçi sınıfına "seni asacağımız ipin örülmesine sen de katılmalısın" diyecek noktaya varıyorlar.

İşçi sınıfının sermaye düzeninin uşaklarının vaazlarına kanarak kaybedecek zamanı olmamalıdır. Çünkü bu kölelik zincirlerimizin daha da kalınlaşmasından ve sağlanmasından başka bir anlama gelmeyecek. İşçi sınıfının mücadele tarihi bize izlememiz gereken yolu gösteriyor. Gücümüzü birleştirmek, harekete geçmek ve direnmek. Mevcut hakları korumak ve yeni haklar elde etmek ancak daha ileri mücadelelerle mümkündür.

Geleceği kuca

Sihirli çözüm volları aramak, hızlı ve beklenmedik güçlenme yolları düslemek. yalnızca edilgenlik içinde beklevislere ve caresizlik içerisinde tükenislere volaçar. Yapmamız gereken sev. sabırlı ve soğukkanlı. o ölçüde etkin ve geleceğe güvenli bir gündelik hazırlık çalışması içerisinde olmaktadır. Enerjimizi, güç ve olanaklarımızı gündelik çalışmada en iyi. amaca en uygun biçimde kullanmak voluna gidemezsek, daha büyük güçlere ulaşmayı ve kitle hareketindeki beklenmedik gelişmeleri kucaklamayı zaten başaramavız. Burada nesnel durum ile özel durumumuz arasında gerçekçi fakat dinamik bir bağlantı kurmayı başarabilmek özellikle önemlidir. Nesnel durum her acıdan uygundur ve bize büyük olanaklar ve avantajlar sunmaktadır.

Ekonomik iflası siyasal iflas tamamlıyor

Kısa süreli ve soluksuz bir patlama olarak bugün geride kalmış olsa da, geleneksel küçük-burjuva katmanların kriz sonrasında sergiledikleri öfke ve hareketlilik üzerinde durulmalıdır. Kitle hoşnutsuzluğunun kapsam ve genişlik olarak ulaştığı yeni düzeyin dikkate değer bir göstergesi sayılmalıdır bu katmanların bile sokağa dökülebilmesi. Esnaf ve kent zanaatkarları, büyük bir bölümüyle, küçük-burjuvazinin geleneksel kesimini ve en tutucu katmanlarını oluşturmaktadır. Bu katmanlar, Türkiye'nin '60'lı ve '70'li yıllarda yaşadığı iki büyük toplumsal hareketlenme ve devrimci yükseliş içinde yer almak bir yana, genellikle karşı-devrimin dayanağı olmuşlardır. Son kriz öncesi döneme kadar da bu kesimler, geleneksel olarak gerici, şeriatçı ve faşist partilerin kitle tabanı durumundaydılar. Bugün, kapitalist krizin ağır yıkıcı etkileri karşısında, bu kesimlerin bile öfke ve hoşnutsuzluklarını artık eyleme dökme noktasına varmaları, düzenin kitle tabanında ciddi bir aşınmanın da bir göstergesidir.

Krizin kendisi Türkiye'nin kapitalist ekonomisinin iflasını belgelemiştir. İşçi sınıfı ile kent ve kır yoksullarından öteye, bugün geleneksel küçük-burjuva katmanların bile öfke ve tepkilerini sokağa taşıyarak hükümet ve düzen partilerinden umut kestiklerini açığa vurmaları, sistemin siyasal iflasına da bir gösterge sayılmalıdır. Bir süredir kamuoyu yoklamaları aynı ortak sonuca işaret

etmekte, kitlelerin parlamento ve tüm düzen partilerine olan güvenlerini neredeyse tümden yitirdiklerini belgelemektedir. Sözkonusu anketler, bugün yapılacak bir seçimde, parlamentoda temsil edilen partilerden hiçbirinin yüzde onluk barajı aşamayacağını ortaya koyuyor. Aynı şey parlamento dışında bulunan CHP türünden gerici düzen partileri için de geçerlidir. Siyaset sahnesini yeniden düzenleme oyununun bir parçası olarak da kullanılan bu anketlerin sonuçlarından öteye, bu olgu zaten herkeşçe bilinen bir gerçektir.

Kriz, iktidar ya da muhalefet, tüm düzen partilerini bir kez daha ortak paydada eşitlemiştir. Yalnızca krize karşı tutum yönünden değil, fakat daha da önemli olarak, kitlelerin gözünde de. Muhalefette bulunan burjuva düzen partilerinin kitleler nezdinde artık inandırıcılığını yitirmiş demagojik bazı söylemleri sayılmazsa, emperyalizmin ve işbirlikçi burjuvazinin ortak çıkarlarına dayalı saldırı ve sosyal yıkım programlarına gerçekte hiçbirinin bir itirazı yoktur. Hepsi son onyıllık süreçte birbirini izleyen hükümetlerde yer almışlar ve hepsi de özü ve esası aynı olan programları hayata geçirmişlerdir. Hiçbirinin ötekenden farkı yoktur, tümü de emperyalist merkezlerde kararlaştırılan ve uygulanmak üzere önlerine konulan aynı emek ve halk düşmanı programın temsilcileri ve uygulayıcılarıdır. Ve emekçiler, bunun böyle olduğunu, kendi özdeneyimleriyle artık iyi-kötü bilmektedirler.

Siyasal iflasın yarattığı boşluk

Parlamentonun ve düzen partilerinin siyasal iflası, siyasal bir boşluk demektir. Emperyalist akıl hocalarının doğrudan yönlendirmesi altında işbirlikçi burjuvazi bu boşluğu resmi siyaset alanını ve sınıfını kategorik olarak suçlama yoluyla dengelemeye, çeşitli biçimleriyle (bir "teknokratlar" ya da "milli mutabakat" hükümeti) bir ara rejimin zeminini düzlemeye çalışmaktadır. Bu burjuvazi cephesinden siyasal iflasa ve onun yarattığı siyasal boşluğa karşı adım adım geliştirilen güncel alternatiftir. Orta vade içinse Derviş türü adamlardan "yeni bir Özal" çıkarma hevesleri dışarı vurulmaktadır ki, bunun herhangi bir gerçekleşme şansı yoktur. Derviş emperyalizmin adamı olarak emperyalist finans çevreleri adına uygulayacağı acımasız sosyal yıkım programının altında kalacak, çok geçmeden de sahneyi terkedecektir. Dolayısıyla, burjuvazinin güncel durumu kurtarmak dışında, daha uzun vadeli bir siyasal alternatifi hiç değilse halihazırda yoktur.

Bunun tam karşısındaki güncel devrimci çıkış yolu ise, düzenin siyasal planlarından umudunu kesen emekçi yığınların düzen karşıtı bir politik mücadele alanına çekilebilmesidir. Düzen kurumlarının siyasal iflası, düzen solunun her türlü inandırıcılığını yitirmesi, 28 Şubat'taki aldatici çıkışıyla toplumsal muhalefeti yıllardır önemli ölçüde bloke etmeyi başaran "ordu partisi"nin sosyal yıkım saldırısına karşı tek laf etmek bir yana bunun bizzat bekçiliğini yapması ve Amerikalı Derviş

programına tam destek vermesi vb., tüm bunlar, işçi sınıfını ve emekçileri düzen karşıtı bir politik mücadele zeminine çekmek için birbirini tamamlayan avantajlar durumundadır.

Düzen solu ve sosyal-reformizm

Düzen solunun her türlü inandırıcılığını yitirmesi olgusu burada özellikle önemlidir. İki yılı aşkın bir süredir parlamento dışı olan CHP şahsında bu özellikle açıktır. Bu parti parlamento temsil edilen partiler karşısında, arayış içindeki yığınlara en ufak bir umut aşılayamamaktadır. Bunu olanaklı kılacak en ufak bir çaba da göstermemekte, gösterememektedir. Onun tüm çabası burjuvaziye ve emperyalizme tam güven vermeye yöneliktir. Kitleler üzerinde sahte umutlar yayarak da olsa bir etkinlik kuramadığı sürece, emperyalizm ve burjuvazi için de fazla bir şey ifade edemeyeceğini göremeyecek kadar da bir siyasal körlük içindedir. Zaten bu ara bir iç çözülmeye uğraması ve giderek itibarsızlaşması sözkonusudur.

CHP'den özellikle SHP kökenlilerin toplu istifası, "yeni oluşum" adı altında sahte bir sol alternatif hazırlamaya yönelik yeni bir girişim olarak göze çarpmaktadır şu günlerde. Yamalı bir bohçayı andıran ve bu zaafi İtalyan solundan alınmış "zeytin dalı" türünden projelerle estetize etmeye çalışan bu sözde yeni oluşumun da gerçekte bir şansı yoktur. Zira yeni bir programları ya da kitlelere güven ve inandırıcılık aşılayacak bir söylemleri yoktur. CHP'den kopmaları politika ayrılığından çok parti içi kısır çekişmelerin ve Baykal'ın tasfiye hareketlerinin bir sonucudur. İtirazları CHP'nin mevcut çizgisine değil, fakat Baykalcı yönetimin küçük hesaplara dayalı tasfiye hareketindedir. '90'ların başında DYP-SHP'nin oluşturduğu kirli savaş hükümetlerinde yer almış siyasetçilerin önderliğinde bir hareket olması ve tüm umudunu Erdal İnönü türünden içi boş bir şahsiyete bağlaması bile, bu sözde yeni oluşumun konumunu yeterli açıklıkta ortaya koymaktadır.

Sosyal-reformist solun durumu da farklı değildir. Tümünüyle devlete ve onun beyni ve belkemiği olarak orduya angaje olmuş Perinçekçi partiyi peşinen bir yana koyuyoruz. Nasıl ki CHP'nin tüm çabası emperyalizme ve burjuvaziye güven vermekse, Perinçekçi partinin tüm çabası da orduya güven vermektir. Bu güveni verebilmek için ordu merkezli her türlü baskı ve terör politikaları desteklenmekte, devrimci katliamına alkış tutulmakta, Kürt halkının temel hakları inkar edilmekte, militarizmin ve gerici bir milliyetçiliğin bayraktarlığı yapılmaktadır.

ÖDP bir parti olmaktan çok şekilsiz ve iradesiz bir siyasal platformdur ve geline yerde iç dağılmayla yüzyüzedir. Halihazırda partinin yönetimini tutanlar kendi partileri adına bir şeyler yapmaktan çok düzen solunun yeni oluşumları içinde kendilerine bir yer kapmaya bakmaktadırlar. EMEP ise krizin kışkırttığı alternatif program tartışmaları ve girişimleri ortamında kendi adına ortaya bir program koyamayacak kadar bağımsız bir siyasal

oklamak için...

konumdan ve kimlikten yoksun bir partidir. Krizin işçileri ve emekçileri düzen partilerinden olduğu kadar sendika bürokrasisinden de kopardığı bir sırada kalkıp sendika bürokrasisinin sahte alternatif programlarına en hararetle desteği vermesi, bu partinin siyasal iflasının yeni bir kanıtı olmuştur.

Sendika bürokrasisinin sahte alternatifi

İMF-TÜSİAD'ın 14 ay boyunca kesintisiz uygulanan sosyal yıkım programına sessiz ve hareketsiz kalmaktan öteye, programı üstü kapalı bizzat destekleyen sendika bürokrasisi, krizin ardından bir alternatif program iddiasıyla sahneye çıktı. Bu çıkış, krizin belgediği siyasal iflas karşısında ve öfkesi burnunda kitleleri bir süre oyalamak için adeta bir zorunluluk olarak yaşandı. Hain bürokratlar böylece güya düzen partilerinden umudunu kesmiş ve yeni arayışlara yönelmiş kitlelere bir çıkış yolu sunmak iddiasındaydılar.

Ama ortaya koydukları sahte alternatif programın ve ilan ettikleri eylem planının arkasında birkaç hafta bile duramadılar. 14 Nisan eylemini ortada bıraktılar ve Mart sonunda ilan ettikleri programı daha Nisan ortasında unutulmaya terk ettiler. Krizin ve sosyal yıkımın gerçek sorumlularını bile tanımlamaktan aciz olan ve halihazırda burjuvazinin yaptığı gibi geçmiş hükümetleri suçlamaktan ileriye gidemeyen bu sahte alternatif program artık EP'in olmaktan çok EMEP'in fiili programıdır ve ondan başka da sahipleneni bulunmamaktadır.

Sendika bürokrasisinin işçiler ve kamu emekçileri üzerindeki etki ve denetimlerini bir parça koruyabilmelerinin gelinen yerde olmazsa olmaz koşulu, kitlelerin fiili mücadelesine sahip çıkması, bunun önünü açmasıdır. Bu ise olacak şey değildir. Yaptığı sahte çıkışların iki hafta içinde çökmesi de bunu kanıtlamaktadır. Eğer Emek Platformu bileşenleri 14 Nisan eylemine birazcık bir samimiyetle sahip çıkabilselerdi, bu sayede ortaya koydukları sahte alternatife de kitleler nezdinde az biraz bir inandırıcılık kazandırmak olanağı bulabilirdiler. Zira gelinen yerde kitleler eylemli çabalarla desteklenmeyen ve kanıtlanmayan hiçbir sahte umuda ya da alternatife güven duymamaktadırlar. Ama satılmış sendika bürokratları bu kadarını bile yapamadılar, yapamazlardı da. Gerek kendi gerici burjuva konumları, gerekse burjuvaziye hizmet olan değişmez misyonları, onların bunu yapabilmemesinin önünde aşılabilir bir engeldir.

Nesnel imkanlar, öznel zayıflıklar

Güncel siyasal tablo genel çizgileriyle budur. Düzen partilerinden öteye düzenin sendikal ya da sol siyasal sübapları da, krizin yığınlarda yarattığı hoşnutsuzluk ve arayışlar karşısında çözüm alternatifi olmak bir yana, aldatıcı birer geçici alternatif bile olamamaktadırlar. Kuşkusuz bu sahnenin artık ve yalnızca devrimci çıkış ve çözüm

alternatifine kalması demek değildir. Bunu böyle sanmak çocukça ve budalaca bir görüş ve avuntu olur. Nesnel açıdan durum bu olmakla birlikte, öznel açıdan bakıldığında, halihazırda devrimci çıkış alternatifi kitlelerin geniş kesimleri açısından herhangi bir şey ifade etmek bir yana, farkedilememektedir bile. Düzen alternatiflerinin tükendiği ve ortada güven veren devrimci bir alternatifin de bulunmadığı koşullarda yığınları bekleyen akıbet, çaresizlik içerisinde edilgenleşmekten, umutsuzluk içerisinde tükenmekten ve çürümekten başka bir şey olamaz. Ta ki toplumsal birikim kendiliğinden patlamalar halinde kendine bir yol açmayı başarana kadar. Türkiye'de emekçiler halihazırda bu tür bir patlamadan uzaktırlar ve daha çok bir çaresizlik duygusu içindedirler.

Devrimci çözümü ve çıkış yolunu temsil eden güçler bugün, kitlelerin karşısına bir umut ve dolayısıyla bir çıkış alternatifi olarak çıkabilmek konum ve yeteneğinden yoksundurlar. Bu güçler bugün için daha çok düzen kuvvetlerinin çok yönlü tasfiye saldırıları karşısında ayakta kalmaya çalışmaktadırlar. Bu, krizin yarattığı açmazlar ve riskler karşısında, burjuvazinin devrimci güçleri çok bilinçli bir biçimde mahkum ettiği bir açmazdır. Devrimci güçlerin sürekli savunmada ve bir ayakta kalma savaşıyla yüzyüze bırakılması, burjuvazinin devrimci akımın kitleler nezdinde güç kazanmasını engelleme stratejisinin bir gereğidir. Geçerken belirtelim ki, hücre saldırısı ve bu saldırıyı başarıya ulaştırmak için sergilenen akıl almaz gibi görünen acımasızlıklar, tam da bu stratejinin bir gereği ve bir parçasıdır.

Burjuvazi, düzen içi alternatiflere olan inançları kırılmış emekçi yığınların devrimci bir çıkış yoluna yönelmelerinin önünü peşinen kesebilmek için, ülkenin mevcut devrimci birikimine karşı acımasız bir kirli yoketme savaşı yürütmektedir. '90'ların ortasında, tam da "cumhuriyetin en ağır krizi" olarak nitelenen bir krizin ardından yenilenmesi gündeme getirilen "Milli Siyaset Belgesi"nde, devrimci alternatifin tümünden tasfiyesinin ve ehlileşmiş icazetçi bir sol yaratma projesinin temel bir stratejik politika olarak saptanmış bulunması, bu açıdan hiç de rastlantı değildir.

Bu durumda bu stratejiyi boşa çıkarmanın yolu, yalnızca devrimci konum ve kimliği koruyarak ayakta kalmayı başarmak değil, yanısıra, etkin bir biçimde kitlelere yönelecek ve mücadele içerisinde onlarla birleşmeyi sağlayabilecek bir örgütlenme yapısı ve politik çalışma tarzına ulaşmayı başarabilmektir.

Sabırlı gündelik çalışma

Partimiz dönemsel görev ve sorumluluklarını bunun ışığında ele almak ve kavramak durumundadır. Her halükarda ayakta kalacağız, komünist devrimci konum ve kimliğimizi koruyacağız, buna en ufak bir şüphe yok. Fakat bu kendi başına bir şey ifade etmez, yalnızca asgari bir önkoşulun yerine getirilmesi anlamına gelir. Asıl

yapılması gereken, özellikle işçilere olmak üzere arayış içerisindeki kitlelere, döneme uygun yol, yöntem ve araçları bularak yönelmeyi başarabilmektir. Burjuvazinin yoketme saldırısına karşı ayakta kalmanın, devrimci konum ve kimliği korumanın, bundan da öte, sınıf ve emekçiler için bir önderlik odağı haline gelebilmenin başka bir yolu yoktur.

Yığınların temel ve güncel çıkarlarını temsil eden bir konuma, kimliğe ve programa sahip olmak da yalnızca zorunlu bir önkoşuldur. Bu da kendi başına çok fazla bir şey ifade etmez. Önemli olan, buna kitlelerin gerçek yaşamı ve mücadelesi içerisinde bir anlam ve fiili etkinlik kazandırabilmektir. Kitlelerin mücadele isteğine, bu isteğin eyleme dönüştüğü her gelişmeye sahip çıkmaktan da öteye, bununla fiilen birleşmenin ve buna önderlik etmenin yol ve yöntemlerini bulabilmek, bunun araçlarını yaratabilmektir. Bu başarılacağı sürece tek santim mesafe katedilemez.

Bunu başarmanın genel ve sihirli bir formülü de yoktur. Yapılması gereken, eldeki güç ve imkanları en iyi ve en etkin bir biçimde sınıf ve emekçi kitlelerle birleşmek doğrultusunda kullanabilmektir, böylece kitle hareketi içerisinde somut mevziler kazanabilmektir. Bunda ne denli başarılı olunabilirse, kitle hareketinin beklenmedik gelişmeleri karşısında etkin bir rol oynayabilmek de o denli olanaklı hale gelir.

Sihirli çözüm yolları aramak, hızlı ve beklenmedik güçlenme yolları düşlemek, yalnızca edilgenlik içinde bekleyişlere ve çaresizlik içerisinde tükenişlere yolaçar. Yapmamız gereken şey, sabırlı ve soğukkanlı, o ölçüde etkin ve geleceğe güvenli bir gündelik hazırlık çalışması içerisinde olmaktır. Enerjimizi, güç ve olanaklarımızı gündelik çalışmada en iyi, amaca en uygun biçimde kullanmak yoluna gidemezsek, daha büyük güçlere ulaşmayı ve kitle hareketindeki beklenmedik gelişmeleri kucaklamayı zaten başaramayız. Burada nesnel durum ile özel durumumuz arasında gerçekçi fakat dinamik bir bağlantı kurmayı başarabilmek özellikle önemlidir. Nesnel durum her açıdan uygundur ve bize büyük olanaklar ve avantajlar sunmaktadır. Öznel durumumuz ise tersinden, hiç değilse halihazırda, ciddi bir zayıflık ve yetersizliğin ifadesidir. Fakat nesnel durumun sunduğu olanakların ve avantajların bilincinde olursak, bunun verdiği bir güven ve inançla hareket edersek, öznel durumumuzdaki zayıflık ve yetersizlikleri gidermenin de çözüm yolunu önemli ölçüde bulmayı başarabiliriz.

Dönemin önümüze koyduğu görevleri bu bakış açısıyla ele alırsak, omuzlarımızı yüklediği ağır yükü bu perspektifle omuzlarsak, önümüz fazlasıyla açıktır. Bunun bilinciyle hareket edersek ve güncel görevlerin gereklerine de bu bilinçle sarılırsak, beklenmedik bir biçimde güç kazanır, umut haline gelir ve böylece geleceği kucaklarız.

EKİM

(TKİP Merkez Yayın Organı Ekim'in Nisan '01 tarihli 222. sayısının başyazısıdır...)

1 Mayıs'ta miting alanında işçi ve emekçilerle konuştuk...**“İşçinin en büyük silahı üretimden gelen gücüdür, bunu iyi kullanması gerekiyor”**

-1 Mayıs eylemini nasıl değerlendiriyorsunuz? Sizde eylem sermayenin yeni saldırısının püskürtülmesi, krizin faturasının reddedilmesi konusunda umut verici mi?

TMMOB üyesi: Elbette her zaman için umut var. Bu sadece 1 Mayıs eylemliliklerinde veya 14 Nisan eylemliliklerinde gerçekleşebilecek bir karşı koyuş olamaz. Yani salt mitingler çerçevesinde gerçekleşecek bir şey değil. Türkiye'deki tüm örgütlü güçlerin, işçilerin, emekçilerin sürekli mücadelesiyle püskürtülebilecek bir mücadeledir bu.

-Bunu EP için de söylüyor musunuz?

TMMOB üyesi: Başta sendikalar olmak üzere tüm Emek Platformu için bunu söylüyorum. Emek Platformu için de aynı şey sözkonusudur doğallığında. Çünkü zaten dört konfederasyon bu Emek Platformu'nun içinde. Yanlış anlaşılmasın için şöyle telâh edeyim, yaşanacak saldırılar ve süreç devam ediyor. Türkiye'de reform olarak devam eden süreç gerçekte önümüze, bağımsızlık konusu başta olmak üzere, bir karşı mücadeleyi koyuyor. Bu da ciddi bir siyasal bilinçlenmeyle gerçekleşebilecek bir durumdur. Burada en çok başı çelmesi gereken işçi sınıfı ve onun örgütlü olduğu yerlerdir.

Yol-İş üyesi işçi: Tabii ki karşıımızdaki gücü işçilerin birliği ve kendi ekonomik gücümüzle, sınıf gücümüzle yeneceğiz. Bunlarla mücadelemiz devam edecek.

Petrol-İş üyesi 1. işçi: Biz sermayeye karşı meydanlara çıkıyoruz. Bugünkü herşey sermaye için yapılıyor. İşçi neyi yiyor ne içiyor, düşünen yok.

Petrol-İş üyesi 2. işçi: Biz millet olarak biraz duyarsız insanlarız. Bu krize rağmen, insanların sağlık, sosyal, ekonomik sıkıntılar çelmesine rağmen, katılımı yetersiz buluyorum. İnsanlarımız duyarlı. İyi günler daha yakın olacaktır.

-1 Mayıs'ı izleyen günlerde yeni saldırı programının asıl kapsamıyla gündeme geleceğini biliyoruz. Sınıf ve emekçileri hangi görevler bekliyor?

TMMOB üyesi: Bu süreçte tüm emekçiler için çok zor görevler var. Bu görevlerin gerçekleştirilmesi daha sıkı bir örgütlülüğü de beraberinde getiriyor. Yani bugünkü mevcut sendikal hareket şu anki görevleri yerine getirebilecek kapasitede değil, daha doğrusu o siyasal bilinç düzeyinde değil.

Yol-İş üyesi işçi: Sınıf ve emekçi kitlelerin bu saldırılara karşı çok uyanık olması lazım. Türkiye'de işçinin, memurun, köylünün, çiftçinin bu sisteme karşı mücadele etmesi gerekiyor.

Petrol-İş üyesi 2. işçi: Demokratik kitle örgütlerinin hakları, yasalarla bu kadar sınırlandırılmamalı. En başta iş meclisten çıkıyor. Onları da zorlayacak olan yine çalışanlardır.

Petrol-İş üyesi 1. işçi: Herkesin ama herkesin tek bir kalemde eylem geçmesi gerekiyor. İşçinin en büyük silahı üretimden gelen gücüdür. Bunu iyi kullanması gerekiyor. 1-2 gün yaparsın, ihtar verirsin. Belli bir süre tanırsın, ondan sonra bir hafta üretimi durdurursun. Baktın olmuyor, daha ilerisini yaparsın.

Petrol-İş üyesi 2. işçi: Kendi aramızda da kopukluklar var tabii ki. Zaten biz dört dörtlük olsak, yaptığımız bütün eylemler, mitingler ses getirirdi, bir sonuca götürürdü. Eve gidiyorsun eşinden korkuyorsun, sokakta polisten korkuyorsun, işte patronun korkuyorsun. Kendi sendikana gidiyorsun başkanından korkuyorsun. İlk önce bu korkuyu yenmek lazım.

-Emek Platformu haklarınızı kazanma noktasında üzerine düşeni yapıyor mu? Son kriz sonrasındaki toplam pratiğini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Yol-İş üyesi işçi: Biliyorsunuz '82 anayasasındaki sendika kanunu ile sendikaların bazı hakları ve yetkileri ellerinden alındığı için ellerindeki imkanlarla bu mücadeleyi veriyorlar.

-Derviş'in bizzat İMF başkan yardımcısının önerisiyle atanmış olduğunu biliyoruz. Emperyalistler artık ülke yöneticilerini kendi maaşlı memurları arasından atıyorlar. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

TMMOB üyesi: Bu gelecekteki süreci de bize gösteriyor. Geçmişte dünyada sömürge ülkelerin nasıl yönetildiğini biliyoruz. Sömürge ülkelerin yönetimi bizzat sömüren ülkelerin görevlendirdiği valiler tarafından geçekleşiyordu, sanki öyle bir çağrışım yapıyor.

Derviş'in gelişi, sömürü mekanizmalarının niceliksel anlamda yeniden bir şekillenmeye gittiğini gösteriyor. Bu, emperyalistlerin ülkelerin yönetimini yandaşlarına bırakamayacak noktaya geldiğini, farklı bir dünyaya doğru evrimleştiğini gösteriyor. Türkiye de dahil buna.

Yol-İş üyesi işçi: Bu ülkeye bir tek Derviş gönderilmedi ki. 1950'de Menderes'in bir sözü var, "küçük Amerika yaratacağım" dedi ve ondan sonra Türkiye'ye sürekli olarak dışarıdan birileri geliyor. '71'de Atilla Karaosmanoğlu geldi, daha sonra Özal geldi ve Amerika'nın Türkiye'deki siyasal arenadaki güçleri bitince Kemal Derviş'i bize gönderdiler.

Petrol-İş üyesi 2. işçi: Ben Derviş'i icraatlarını umut verici bulmuyorum. Amerikan ajanı gibi bir şey. Nerden çıktığı belli değil. Bizim seçmediğimiz bir insan bizleri yönetiyor. Vatandaş çok seviyordu da neden Amerika'da oturuyordu?

-Derviş'in programının gerçekte krizin faturasını işçi ve emekçilere ödetme programı olduğunu biliyoruz. Bu programda ifadesini bulan saldırıya karşı sınıfın tutumu ve talepleri neler olmalıdır?

Yol-İş üyesi işçi: Herşeyden önce insanca yaşam için ekonomik özgürlüğü elde edecek bir mücadele verilmesi lazım. Kazanana kadar mücadelemiz devam edecek.

-Ekonomik çerçevede bir mücadele yeterli midir?

Yol-İş üyesi işçi: Bu '82 anayasasındaki sendikal hakların kısıtlanmasından dolayıdır. Hükümettekiler de bunun iyi bir şekilde kullanıyorlar. Öncelikle sendika yasasının değişmesi gerekiyor. Sendika kanununun daha geliştirilerek işverenlere karşı işçinin mücadelesini verecek şekilde düzenlenmesi lazım.

Bu haklar için şu an işçilerin ne yapması gerekiyor? Bunun için işçinin eğitimden geçmesi gerekiyor. İşçinin en örgütlü gücü olan sendikalar üzerinden siyasal partilere baskı oluşturmak gerekiyor. Emekçinin gücünü de arkasına alarak '82 anayasasının değişmesi gerekiyor.

-Düşündükleriniz mevcut sendikalar ile olabilir mi?

Yol-İş üyesi işçi: Sonuna kadar götüremezler işi. Bunun için de işçinin yeni liderler bulması gerekiyor. Buna taze bir kan diyebiliriz.

-İMF ve Dünya Bankası yeni borçları 15 günde 15 yasa şartına bağladı. Böylece emperyalistler ulusal egemenliğin simgesi sayılan meclisin sadece gündemini değil çalışma temposunu da bizzat saptıyorlar. Bu utanç verici durum hakkında ne düşünüyorsunuz?

TMMOB üyesi: Zaten bütün sorunlar birbiriyle bağlantılı. Kriz nasıl çıktı? Bakarsak, krizin yaratıldığı görüyoruz. Siyasal bir kriz yaratıldı ve bunun üzerinden de 15 tane yasayı çıkarın parayı alın, dendi. Kapitalizmin gidışatında sürekli yaşanan bir şey.

Avrupa'da sık sık kriz yaşanıyor. Şu anda bile resesyon yaşıyor, fakat bu bir plan çerçevesinde gerçekleştirilen bir şey gibi gözüküyor. Çünkü krizin hemen akabinde 15 yasa dayatılıyor ve Merkez Bankası'nda döviz aktifleri bir anda eriyor. Sıcak para biçiminde gidip gelen, dünyada dolaşan paralardan bir miktar hemen çıkıyor. '94'te de benzer bir süreç yaşanmıştı. O dönemde de bir şeyler dayatılmıştı ülkeye. O dönemde en sıcak olan özelleştirmelerdi. Şimdi de 15 yasa dayatılıyor. Tarım konusu dayatılıyor, tarımı bu ülkede bitirdiler. Buna ilişkin yasalar var burda. Bugün bankalar konusunda yasayı değiştiriyorlar. Bankaları yine hortumlayan kendileri. Yani kendi içlerindeki problemleri çözmek için kriz yarattılar ve bu kriz çerçevesinde de ülkeye bir şeyleri dayatıyorlar.

Petrol-İş üyesi 2. işçi: Bu yasalar ülkenin satışından başka bir şey değil. Kritik sektörlerin ve herşeyin yabancı sermayenin eline geçişidir. O zaman bizi kim idare edecek?

Petrol-İş üyesi 1. işçi: Mesela şeker yasası çıktı. Amerika'nın fazla şekerleri Türkiye'ye gelecek. Amerika sanayisi çok gelişmiş, ama tarıma belli bir bütçe ayırırlar. Ama bizde yanlış politikalar yüzünden hayvancılık öldürüldü. Bu yeni yasalar üretimin artmasına hiçbir şekilde yardımcı değil. Borç borçla ödenmez.

-Özelleştirmelerle Telekom, THY, enerji vb. gibi bir ülke için kritik önemde işletmeler emperyalistlere peşkeş çekiliyor. Bu konuda ve bunun şoven milliyetçiliği bayrak edenler tarafından yapılması hakkında ne düşünüyorsunuz?

Petrol-İş üyesi 1. işçi: Bu insanlara oy veren bizleriz. Bu işçilerin hepsi bu partilere oy vermiş. Bu oyla çözülecek bir şey değil. En büyük silahımız üretimdir. Ancak bunun her tarafta aynı anda olması şarttır. Ve sendikacıların savunması gereklidir. Birbirimizi zor durumda bırakmamalıyız.

-Hücre tipi cezavleri işçi ve emekçilere yönelik azgın bir saldırı programının hayata geçirildiği bir dönemde gündeme getirildi. Hücre saldırısı ile emekçilere yönelik sosyal yukun saldırısı arasındaki ilişki konusunda ne düşünüyorsunuz?

TMMOB üyesi: Hepsini zincirin birer parçası zaten. Şu anda cezaevlerinde bulunan mahpuslara yönelik saldırı aynı zamanda dışarıya yönelik bir ikazı taşıyor. Siz bu sisteme karşı muhalifseniz size bir rota gösteriyor, gideceğiniz yer de burasıdır diye ifade ediyor. Ki bunları günlük yaşamımızda da sıkça yaşıyoruz.

Son olarak 14 Nisan mitingi kitlelerin çok daha yoğun olması gereken bir eylemlilikti. Fakat o dönemde basından yapılan kasıtlı yanlış haberler vardı. Eylemliliklerin yapılmayacağına, izin verilmeyeceğine ilişkin sürekli yayımlar yapıyordu. Bu bile kitlelerin katılımını engelleyen bir faktör olarak karşımıza çıkıyor.

-Süren direniş karşısında devletin tutumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

TMMOB üyesi: Yaşamın süreç çok acı. 19 Aralık'ta operasyon başlamadan önce konuya ilişkin iyi bir muhalefet örgütleniyordu. Kitleler bu konuya belli bir duyarlılık gösteriyordu. Tepkilerini sokakta ifade ediyordu. Bu ümit verici bir gelişmeydi. Fakat cezaevlerine gerçekleştirilen operasyon ve 28 kişinin yaşamını kaybetmesi, yine tehdit unsuru olarak topluma gösterilen bir şeydi. Ölümlere karşı devletin kulaklarını tıkamış olması, ölümlerin başlamasına rağmen sessizliğin sürmesi, toplumun anlamlı bir duyarlılık gösterememiş olması da düşünmemiz gereken konular.

1 Mayıs'ın ışığında sınıf hareketi

1 Mayıs, diğer özelliklerinin yanısıra, sınıf hareketinin durumunu, düzeyini, eğilimlerini de ortaya serdi. 1 Mayıs'ı önceleyen görece durgunluk koşullarında gözlemlenmede belirli zorluklarla karşılaşılacak kimi verilere, bu vesileyle ve daha ayrıntılı biçimde ulaşılmış bulunuyor. Veriler; eylemlere katılım düzey ve biçimleri, çeşitli sektörler arasında yaş vb. farklılıklar, alanlara yansıyan talepler, sendika bürokrasisi ile ilişkiler gibi alanlardadır. Çeşitli illerde bir takım farklılıklar göstermekle birlikte, İstanbul üzerinden yapılacak bir değerlendirme, büyük oranda geneli ifade edebilecektir. Bu değerlendirmede de, özeld İstanbul, genelde (Ankara ve İzmir'i de katarak) üç metropolde gerçekleştirilen 1 Mayıs gösterileri göz önünde tutulmuştur.

Öncelikle katılım düzey ve biçimlerinden söz etmekte yarar var. Bu konuda ilk dikkat çeken görüşlerden biri, "katılımın beklenenden az olduğu" yönündeki açıklamalardır. Ve bu görüşte, sınıf hareketiyle yakından ilgilenen hemen herkes (düzen ve devrim cephesinden tüm ilgililer) ortaklaşmış gibidir. Bunun gerisinde kuşkusuz, birlikte katlanılmaz boyutlara ulaşan sınıfa yönelik saldırılar yatıyor. Düzen cephesinden yıllardır yansıtılagelen "sosyal patlama" korkuları, devrim cephesinden aynı gelişme için beslenen "umutlar" sözkonusu. Ancak, sosyal hareketlerin seyri ne "korkular" ve ne de "umutlar" tarafından belirleniyor. Böyle olunca da, "katılımın düşüklüğü"ne ilişkin gözlemleri, öznel değerlendirmeler olarak görmek gerekiyor.

Katılım konusu, sınıfın örgütlülük biçim ve düzeyinden, eyleme yönelik ön hazırlık sürecinden, sınıf hareketinin genel seyrinden vb. ayrı ele alınamaz. Örgütlülük düzeyinin halen salt sendikal planda bile ne ölçüde düşük olduğu biliniyor. Artı, sendikal yapının hemen tümüyle (özelde konfederasyonlar düzeyinde) burnuna kadar ihanet batağına gömülü olduğu da ortada. Bu gerçeklerin 2001 1 Mayıs'ına yansımaları ise şöyle özetlemek mümkün: Sendikalar 1 Mayıs'ı merkezi düzeyde sahiplenmemişlerdir. Katılım (somutta iş bırakma) için "resmi" karar almamışlardır. Doğal olarak bunların sonucunda katılıma yönelik hiçbir hazırlık, hiçbir çalışma

yapmamışlardır. (Yapıldığı kadarıyla çalışmalar, sınırlı sayıda sendikada merkezi düzeyde, diğerleri tümüyle şubeler bazındadır, ki bunların da oldukça sınırlı kaldığı ortadadır.) Sendikal ihanet hiçbir şey yapmama düzeyiyle de sınırlı kalmamış,

enerji gibi, yağmanın ayyuka çıktığı bir sektörde örgütlü sendika şahsında olduğu gibi, katılımı düşürme yönünde bir çabaya da konu olabilmektedir. Bu tabloda en etkili verilerin başında iş bırakma kararı alınmaması gelmektedir. Oysa, işgününde bir eylem yapılacaksa eğer, böyle bir kararın alınması zorunludur. Eylemlere "sınıf katılımı" tüm bunların ışığında telâh gözden geçirilirse, hiç de azımsanacak bir düzeyde olacaktır.

1 Mayıs konusunda "ortaklaşılacak" ikinci gözlem,

gençliğin katılımındaki yüksekliktir. Bu, kuşkusuz işçi kortejleri özelinde değil, genel katılım üzerinden ifade ediliyor. Ancak bunun sınıf kesimleri açısından da bir anlamı var. Daha ziyade DISK cephesinden ve kimi sektörler özgülünde, işçi nüfusunun da oldukça gençleştiğini söylemek mümkün.

Ancak, üstüne düşen ön hazırlıktan kaçınan DISK'in, kortejlerini (hiç olmazsa görüntüyü kurtarmak için) genç işsizlere bir nebze açmış olması gerçeğini gözardı etmemek koşuluyla. İşçi katılımının ağırlıkta olduğu Türk-İş cephesinde ise, yine ağırlığın kamu işyerlerinden olması yüzünden, doğal olarak yaş ortalaması da yüksekti.

Bu genel gözlemlerden sonra, medyanın yansıtmaktan kaçındığı, hatta gizlemeye özen gösterdiği daha temel verilere geçebiliriz. Sınıf kitleleri 1 Mayıs alanlarına hangi talepleri taşımıştır? Sendikal ihanete karşı tutumunu nasıl ifade etmiştir? Hareketin bundan sonraki seyrini büyük oranda etkileyecek bu veriler için somut göstergeler, işçi kortejlerinde taşınan pankart ve dövizler ile atılan sloganlardır. Ayrıca, işçiler eylemi yürüyüş sürecinde tamamlamış, sendika bürokratlarının konuşmalarını dinlemeden alandan ayrılmışlardır. Bu, yürüyüş boyunca atılan sloganlara da yansıyan, sendikal ihanete tepkinin bir başka ifadesi olarak görülmelidir. (Aynı tutum, sınıf hareketliliğinin nispeten yüksek olduğu '90'lı ilk yılların eylemlerinde de görülmüştü. Hatırlanacağı gibi, eylemli tepkinin daha ileri biçimlerinin de yaşandığı aynı yıllarda, alanda kalarak bürokratları protestolar, hatta saldırı (Meral'i ağaca

çıkaran türden) tutumları da gelişebilmişti.) İşçi kortejlerinde sloganlar iki ana konuda yoğunlaşmıştı. İlk, günün anlam ve önemini anlatan/sahiplenen; ikincisi anti-emperyalizm vurgusunu öne çıkaran sloganlardır. Bu ikinciler, "Derviş evine, Ecevit huzurevine!" örneğinde olduğu gibi, saldırı programının dış ve iç mihraklarıyla birlikte algılandığı ve karşıya alındığını anlatıyor. İşçi katılımının ağırlığını Türk-İş'e bağlı sendikaların

sağladığı, burada da kamuya bağlı işyerlerinin ağırlıkta olduğu; kamuda TİS görüşmelerinin sürdüğü/sıfır zammın dayatıldığı ve satış beklentisinin yüksek olduğu gözönüne alındığında, en azından bu kortejlerde bu konunun öne çıkması doğalken, saldırılara daha genelden, üstten, siyasal alandan bakılabildiğinin ifadesi olan şiarlar tablosu, tüm eksik ve zaafalarına rağmen, sınıf hareketinin bilinç düzeyinin ciddi bir gelişme içinde olduğunu göstermiş bulunuyor.

İstanbul eyleminin Perpa güzergahından yürüyen

DISK, KESK, siyasi partiler, devrimci gruplar cephesinde siyasal şiarların ağır basacağı zaten ortadadır. Nitekim, bu hatta öne çıkan şiarlar, anti-emperyalizmin yanısıra Ölüm Orucu Direnişi ve zindan sorunu üzerinedir. Ne yazık ki, bu iki kolun alanda buluşması, kaynaşması mümkün olmamış, İstanbul'da bir kez daha adeta "iki ayrı 1 Mayıs" yaşanmıştır.

2001 1 Mayıs'ında dikkatten kaçırılmaması gereken bir nokta da yaygınlıktır. Kimi il ve ilçelerde ilk kez olmak üzere onlarca merkezde kutlamaların yapılmış olmasında, ülkedeki siyasal süreçlerin de payı olmakla birlikte, asıl etken, sınıf hareketinin yerel ve uluslararası gelişme düzeyidir. Özellikle son iki yılda hızla yükselen/yayılan ve dünya çapında sınıf mücadelelerine damgasını vuran anti-emperyalist/anti-kapitalist eylemliliklerin, Türkiye işçi sınıfını da etkilememesi düşünülemezdi. 1 Mayıs gösterilerinin yukarıdaki tablosunu, bu etkinin nihayet kendini göstermeye başladığının belirtisi olarak değerlendirmek yerinde olacaktır.

Yukarıda altı çizilenler, hareketin ileri ve olumlu yanlarıydı. Bir de sürmekte olan kimi zaaf alanları var ve bunlar 1 Mayıs vesilesiyle bir kez daha ortaya çıktı. Örneğin; sendikal ihanete duyulan tepki ve öfke, halen, onu yenme tutum ve çabasına konu edilememektedir. Katılımı engellediği iddia edilen kimi sendikalara bağlı işyerlerinden alana gelen sınırlı sayıda işçi, sendikaların karşı çabalarını bozmaya yönelik bir çalışmaya girişmeksizin, sadece kendilerini alana taşımakla yetinebilmişlerdir. Sendikalar cephesinden tüm baştan savma, daha da kötüsü engelleme çabalarına rağmen gösterilere katılan işçi kesimi, kuşkusuz, sınıfın en ileri, en dinamik bölükleridir. Kimi bölükler (kamu işçileri gibi) saldırının yakın dönem hedefleri arasında oldukları için; kimileri (metal işçileri gibi) de genç ve eğitimli (çoğu teknik lise mezunu) yeni kuşaktan oldukları için.

Dolayısıyla, sınıf hareketinin yakın geleceğine damgasını vuracak gelişmelerin, öncelikle bu kesimlerden beklenmesi gerekir. Daha özeld, kamuda sıfır zam saldırısı ile kıdem tazminatlarının gaspına yönelik girişim üzerinden bir hareketlenme kaçınılmazdır. Sınıf devrimcileri için bu göstergeler, hareketin zayıf ve eksikli yanlarına daha yoğun, daha özel bir müdahalenin zorunluluğunu ortaya koymaktadır. Bu saldırıların püskürtülebilmesi için sendikal ihanetin aşılması, onun için de, fabrika ve işyeri merkezli öz örgütlülüklerin yaratılması şarttır. Oyleyse, gerek ajitasyon-propaganda faaliyetlerinin, gerekse de örgütlenme çalışmalarının merkezinde, fabrika ve işyeri komitelerinin örgütlenmesi yer almalıdır. Bölgesel düzeyde örgütlenen öncü işçi inisiyatifleri de, bu aynı konuyu başlıca hedeflerinden biri olarak önüne koymalıdır. Zaten, fabrika ve işyerlerine doğru kök salmayan bir öncü işçi inisiyatifinin, sermayenin saldırılarına karşı mücadelenin "inisiyatifini" ele alması mümkün olmayacaktır. Dolayısıyla hedeften yoksun, işlevsiz platformlara dönüşecek ve dağılıp gideceklerdir. Bunu engellemenin ve sendikal bürokrasinin inisiyatifini kırarak taban örgütlülüklerini ortaya çıkarmanın yolu, işçi tabanının her düzeyde acilen örgütlenmesidir.

Temizlik işçisi Murat Bektaş'ı devrimci Erdinç Aslan'la birlikte katleden polisler açılan dava sonuçlandı...

Katliamcı devlet katillerini ödüllendirdi!

Adana'da polis 5 Ekim '99'da bir vahşet operasyonu düzenlemiş, devrimci Erdinç Aslan ile komşusu olan temizlik işçisi Murat Bektaş'ı katletmişti. Sermaye devletinin cinayet timleri, böylece kanlı geleneklerine yeni bir halka daha eklemişlerdi.

Bu devletin resmi cinayet şebekelerinin ne ilk katliamıydı ne de sonuncusu oldu. Daha önce de onlarca devrimci, sinsice kuşatıldıkları evlerinde katliam ekiplerince her türden silahın acımasızca kullanılmasıyla katledilmişlerdi. Burjuva medya tarafından iğrenç şovlarla devrimcilerin katliamı kutsanmış, işçi ve emekçi kitlelere bir zafer havasıyla sunulmuştu. Böylece bu tür devrimci katliamları olağanlaştırılmıştı. Ancak bu kez katliam timleri, DHKP-C'li Erdinç Aslan'la beraber, yan dairede oturan işçi Murat Bektaş'ı da katletmişlerdi.

Kanlı operasyon sonrasında devrimci Erdinç Aslan'ın katledilmesi olağan karşılanmıştı. Ama sıradan bir işçi olan Murat Bektaş'ın katledilmesi düzen açısından bu türden yoketme yöntemlerinin meşruluğuna gölge düşürüyordu. Devletin kolluk güçlerinin cinayet çetelerinden oluştuğu gerçeğini apaçık ortaya seren bu katliam ilerici kamuoyunda büyük bir tepkiye yolaçmıştı. Bundan dolayı, Erdinç Aslan'ın katledilmesine alkış tutan medya Murat Bektaş'ın katledilişini sayfalarına taşıdı. Kanlı katliamın arkasından soruşturma açma gereği dahi duymayan Adana savcılığı bunun üzerine katliamcı polisleri gözaltına alırdırmak zorunda kaldıysa da, bir süre sonra bıraktırdı. Ama kamuoyunun artan tepkisi nedeniyle bir süre sonra tekrar gözaltına alırdırtıp tutuklattırdı.

Bundan sonra ise bilinen süreç işlemeye başladı. Önce katliamcı polisler bir bir serbest bırakılıp, görevlerinin başına döndürüldüler. Şimdi ise açılmış olan göstermelik dava sonuçlandırılarak işlem tamamlanmış oldu. Göstermelik davada, katliam timleri arasından seçilmiş olan polisler için önce 6 yıldan 30 yıla kadar değişen sürelerde hapis cezası istendi. Burjuva medya bunu yine şaşalı başlıklarla manşetlerine taşıdı. İşte adalet, devlet katil polisine acımiyor, çürükler kapının önünde mealinde parlak sözlerle devlet akladı. Ardından sıra yargılanan katil polisler geldi. Polislerden ikisi beraat ederken, dördüne önce 8 yıl hapis verildi. Sonra bu ceza "hafifletici nedenlerle" 6 aya indirilip ardından da tecil edildi. Böylelikle sermaye devletinin bu cinayet çeteleri bir kez daha ödüllendirildiler.

Çürüyen düzenin tüm kurumlarıyla çeteleşen devleti gerçeği bir kez daha tüm çıplaklığıyla ortaya serilmiştir. Kendi halkına karşı bir cinayet şebekesi olarak örgütlenen bir devletin yargı kurumları da elbette ki devleti aklamak ve katliamcıları salıvermek için çalışacaktır.

Çete devleti devrimcileri sistemli bir biçimde yok etmeyi, bu çürümüş düzeni ayakta tutabilmek için temel bir zorunluluk olarak görmektedir. Bunun için sokakta, evde, zindanlarda devrimci kanı dökmekte, akıllalmaz işkenceler uygulamaktadır. Katliam ve işkence ekipleri özel eğitimden geçirilerek yetiştirilmekte, bizzat CIA karargahlarında oluşturulmuş özel yönetmelik ve planlara göre hareket etmektedirler. Onlara göre bu tür katliamlar "rutin" işlerdir. Murat Bektaş'ın katledilmesi gibi vakaları da "rutin dışına çıkmak" olarak tanımlarlar. Yani bu tür katliamlar da onlar için önemsiz olaylardır.

Erdinç Aslan bir devrimciydi, Murat Bektaş ise henüz devrimci mücadeleye uzak bir işçi. Erdinç Aslan, Murat Bektaşlar için, onların kurtuluşu için kavganın içerisindeydi. Bu uğurda bedel ödemekten çekinmedi.

Sermaye devleti Erdinç Aslanlar'ı katlederek, Murat Bektaşlar'ın kurtuluş davasını boğmaya çalışıyor. İşte Murat Bektaş ile Erdinç Aslan'ı sermaye devletinin katliamında buluşturan gerçek budur. Bu katliam sermaye devletini suçüstü yakalamıştır. Hesabını sormak tüm işçi ve emekçilerin sorumluluğudur.

Gençlik hareketinden kısa kısa...

Kenan Mak Bolu'da anıldı

3 Mayıs 1998'de Ülkü Ocağı'ndan çıkan yaklaşık 20 kişilik faşist bir grup tarafından katledilen Kenan Mak, Abant İzzet Baysal Üniversitesi İktisat Fakültesi son sınıf öğrencisiydi.

Kenan Mak, 3 Mayıs 2001 tarihinde yaklaşık 250 öğrencinin katılımıyla Gököy Kampüsü'nde anıldı. Saat 11:45'te 15 dakikalık alkışlı protestonun ardından "Hepimiz birer Kenan Mak'ız!", "Ali Serkan Eroğlu'yuz!", "Yaşasın halkların kardeşliği!" sloganları atıldı. Ardından türküler, marşlar, şiirler okundu. Yapılan açıklamada, "Kenan Mak'ı katleden faşistler okula elini kolunu sallayarak geri dönmüşlerdir" denildi.

İstanbul Üniversitesi'nde faşist saldırıya protesto

İstanbul Üniversitesi'nde 20 Nisan'da gerçekleşen faşist saldırıya protesto eden öğrenciler, "Faşist saldırılar mücadelemizi engelleyemez!" yazılı pankart taşıyarak merkez kampüsten ön kapıya doğru yürüdüler. Öğrenciler, faşistlerin 20 Nisan'da hiçbir engelle karşılaşmadan satırlar ve bıçaklarla kampüse girdiklerini, "Kahrolsun komünistler" diye bağırarak kendilerine saldırdıklarını söylediler. Eğitim-Sen 6 No'lu Şube Başkanı Cemal Altınsoy da saldırıları kimlerin düzenlediğini bildiklerini belirterek, "Bu güruhun burası hain yuvası" diyenler tarafından korundukları sır değildir" dedi.

Zonguldak'ta 1 Mayıs

Bu yıl Zonguldak'ta 14 Nisan eylemiyle karşılaşıldığında zayıf geçen bir 1 Mayıs eylemi gerçekleşti. Çoğu işçi sendikası İstanbul'a gitmeyi tercih ettiği için eylemi KESK düzenledi. 14 Nisan eyleminde Madenci Anıtı'nı işçi ve emekçilere kapatan valilik, 1 Mayıs eylemi için de aynı tutumu izledi. Eylem için ara sokak görünümünde olan Acılık mevkiinden istasyona kadar mesafe için izin verdi. Bu keyfi tutuma karşı bir tavır geliştirilemediği için de, bundan böyle kolay kolay Zonguldaklı işçiler ve emekçiler Madenci Anıtı'na yaklaşamayacak.

Saygı duruşuyla başlayan eylemde; "İMF defol, bu memleket bizim!",

"Faşizme karşı omuz omuza!", "Direne direne kazanacağız!", "Devrimci tutsaklar onurumuzdur!", "İMF tipi yaşama hayır!", "Zindanlar boşalsın, tutsaklara özgürlük!" gibi sloganlar atıldı. Eyleme kendi istemleriyle katılan öğrenciler, "Yaşasın Ölüm Orucu Direnişimiz!", "Hücreler ölümdür, izin vermeyeceğiz!" sloganlarını da attılar.

Kürsüden Türk-İş, DİSK ve KESK'in ortak 1 Mayıs bildirisinin içeriğine paralel konuşmalar yapıldı. Konuşmalarda hücrelere ve Ölüm Orucu'na değinilmedi. Üretenler yönetsin söylemleriyle Emek Platformu programı önerildi. Eylem şiirler ve halay eşliğinde sona erdi.

SY Kızıl Bayrak okurları/Zonguldak

Trabzon'da 1 Mayıs

1 Mayıs Trabzon'da 1000 civarında emekçinin katılımıyla gerçekleşti. Bu katılım bir önceki yıla göre azdı. Fakat 19 Aralık sonrası gerçekleştirilen terör ve özellikle 1 Mayıs öncesi sistemli olarak yoğunlaştırılan baskı düşünüldüğünde, yine de oldukça iyiydi.

Çok sayıda jandarma ve polis yığınağının yapıldığı mitinge, KTÜ öğrencileri olarak "İMF defol, üniversiteler bizindir!" pankartı altında 200 civarında öğrenci katıldık. F tipi hücrelerle ilgili pankart ve dövizlerimize el konuldu. Ancak miting sırasında sıkça; "Devrimci tutsaklar onurumuzdur!", "İçerde-dışarda hücreleri parçala!", "Devrim şehitleri ölümsüzdür!", "Yaşasın Ölüm Orucu direnişimiz!" sloganlarının atılmasını engelleyemediler.

Miting çekilen halaylar ve horonlarla son buldu.

Sosyalizme olan inancıyla ölümü yenen, ölümüne direnişin ilk gönüllülerinden, devrimin başeğmez neferi Hatice Yürekli'yi saygıyla selamlıyoruz. Sen kazandın, biz de kazanacağız!

KB ve EG okurları/Trabzon

Gençlik hareketi ve 1 Mayıs

1 Mayıs'tan hemen önce yaptığımız değerlendirmede şunlara yer vermiştik: "Bu 1 Mayıs öncesine bakıldığında, gençliğin mücadele dinamiklerinde geçen yıla nazaran karşılaştırılmayacak bir güçlenme ve hareketlilik olduğu görülüyor. F tipi eylemlerinde kitlesel, militan ve politik bir tutum alınmış; YÖK eylemlerine yaygın ve kitlesel bir katılım gerçekleşmiş; ve nihayet paralı eğitim saldırısına karşı parçalı olsa da, yaygın yerel eylemlilikler yaşanmıştır. Tüm bunlar bu 1 Mayıs'ın geçmiş yılın 1 Mayıs'ında görülen kitlesellik ve coşkunun çok çok ötesinde bir gençlik katılımına sahne olacağına ipuçlarını vermektedir." (SY Kızıl Bayrak, Sayı: 5, 21 Nisan '01)

Bu yıl 1 Mayıs alanları bu değerlendirmemizi doğruladı, gençliğin kitlesel ve coşkulu katılımını sahne oldu. Alanları dolduran binlerce, onbinlerce genç, başta emperyalizme ve hücre saldırısına olmak üzere düzene karşı çok yönlü tepkilerini ortaya koydular. Beraberinde devrim ve sosyalizmi bir kurtuluş yolu olarak gördüklerini dile getiren şiarları haykırdılar. Gençlik kitlelerinin bu katılımı biçimi ve düzeyi, hemen bütün illerde ortak bir olgu durumundaydı. Kimi illerde alanın ağırlığını, kimi illerde de katılımcı kitlenin önemli bir bölümünü gençlik oluşturuyordu.

Kitlesel ve coşkulu katılım

Gençlik kitleleri genel planda alanlara politik coşku taşıdılar. Gençlik kortejlerinin hemen tümünde emperyalizm ve hücre karşıtı şiarlar belli bir ağırlığa sahipti. Gerek öğrenci platformları, gerekse siyasal yapı kortejlerinde gençlik kitlelerine canlılık egemendi. Devrimci şiarlara, özellikle de devrim ve sosyalizm vurgulu sloganlara belirgin bir ilgi sözkonusuydu. Gençlik alanlarda coşkulu bir politik atmosferin yaratılmasında önemli bir etken oldu. Öyle ki, ruhsuz reformist partilerin kortejleri bile, tam da gençliğin ağırlığı nedeniyle devrimci şiarların etkisi altına girebiliyordu.

Gençlik kitleleri önceki yıllarda da 1 Mayıs'a özel bir ilgi gösteriyor, alanlardaki coşkulu atmosferin odağı durumuna geliyorlardı. Bu açıdan esasa ilişkin farklılık yok. Geçmiş yıllara göre farklılık, kitlesellikte, coşkuda ve devrimci politik şiarlara ilgide görülen artıştıdır.

Gençlik kitlelerinin 1 Mayıs'a katılımı ve gösterdiği tutum, hareketin geçmişini ve toplumsal hareketliliğin tarihini az-çok bilenler için şaşırtıcı değildir. Gençlik, bu ülkede baskı ve sömürüye karşı her dönem radikal bir tutum almıştır. Gerektiğinde ölümü de hiçe sayarak ağır bedeller ödemiştir. Dahası devrimci hareketin temel kadro kaynağını oluşturmuştur. Bütün bu açılardan gençlik, yakın geçmişte önemli roller oynamış bir toplumsal dinamiktir.

Gençliğin sahip olduğu bu dinamizmin herşeyden önce bir sınıfsal temeli ve mantığı vardır. Ağırlıklı olarak emekçi sınıflara mensup gençler, düzenin sömürü e zulmün getirdiği acıların dolaysız muhataplarıdır. Bu temelde gençliğin kendine has

enerjisi ve yarı-aydın kimliğini de eklediğimiz de bugünkü tabloyu anlamak daha kolaylaşacaktır.

Toplumsal hareketliğe yanıt

Gençlik hareketi, işçi ve emekçi hareketinin belli bir ivme kazandığı dönemlerde, oluşan genel toplumsal atmosfere en rahat uyum sağlayan toplumsal dinamik olmaktadır. Gençliğin bu yılki 1 Mayıs'ta gösterdiği ilgi ve katılım, buradan hareketle de

anlaşılmalıdır. Bu yılki 1 Mayıs'ın kutlandığı toplumsal siyasal ortama bakıldığında, önemli bir tarihsel sürecin temel çizgilerini görüyoruz. Düzen ekonomik bir çöküntü içindedir ve politik bunalımı derinleşmektedir. İşçi ve emekçi kitlelerin düzenden beklentileri neredeyse kalmamıştır. Düzene

karşı öfke nispeten geri katmanlar üzerinden bile yer yer sokağa taşmaktadır. Böylesi bir süreçte ve tüm bu olgularla paralel biçimde, devrimci tutsakların sarsıcı direnişleri sürüyor.

Bu koşullarda gençlik kitleleri, bir yandan düzenin kendilerine karanlıktan başka bir gelecek vermediğini görüp yaşıyorlar; diğer yandan, toplumsal planda düzene karşı ortaya çıkan ve eyleme dönüşen öfkeden besleniyorlar, güven kazanıyorlar. Zindan direnişinin sarsıcı etkisi ise, gençlik kitleleri üzerinde, diğer toplumsal kesimlerle karşılaştırılmayacak kadar büyük olmuştur. Gençlik kitleleri üzerinde bu etki, mücadele etme isteğini güçlendirici bir rol oynamıştır. Devrimci, ilerici gençlik güçlerine ise güç ve moral vermiştir.

Tüm bu etkenler, gençliğin bu yılın 1 Mayıs'ına katılım düzeyini ve biçimini koşullamıştır. Gençlik kitleleri alanlarda kurulu düzene ve emperyalizme karşı öfkelerini ve mücadele isteklerini haykırmışlardır.

Bulunduğu saflarla çelişen devrimci tutum

Gençlik kitlelerinin alana yansıyan politikleşme düzeyi ile 1 Mayıs'a katılım biçimi arasında belli bir mesafe bulunmaktadır. Politikleşme düzeyleri ve devrimci mücadeleye yakınlıkları değişmemekle beraber, 1 Mayıs alanına çıktıkları örgütlenme biçimleri, en liberalinden devrimcisine kadar, zengin bir çeşitliliğe sahiptir. Sözü ettiğimiz mesafe, düzene karşı devrimci şiarları haykıran gençlik kitlelerinin, liberal reformist parti kortejlerinde de

belli bir ağırlıkla katılmış olmasından ileri gelmektedir. Bu durum, hızlı bir politikleşme süreci yaşayan gençlik kitlelerinin, örgütlenme planında henüz benzer bir gelişim sürecini yaşamadıklarını göstermektedir. Ya da tersinden söylersek, devrimci hareketin yaşamakta olduğu yetersizlikler ve zayıflıklar, liberal-reformist yapılara bir etkinlik sahası açmıştır. Henüz devrimci politik eğilimlerine uygun bir parti ya da örgüt tercihinde bulunacak olgunluğa sahip olmayan gençlik kesimleri de, sol adına liberal-reformist partilerin peşinden gitmişlerdir. Ancak şu gerçek unutulmamalıdır; liberal-reformist parti kortejlerinde yürüyen gençlik kitleleri, politik tutum ve duruşlarıyla bu partilere ters düşmüşler, onların konumlarıyla açık bir tezat oluşturmuşlardır. AB'den demokrasi beklentilerini bir politik çizgi haline getirmiş bulunan, devrim ve sosyalizm diye bir sorunu asla olmayan ÖDP'nin kortejlerinde devrim ve sosyalizme ilişkin şiarların atılması, bunun çarpıcı bir örneğidir. Aynı şey, teslimiyetçi bir çizgide bulunan HADEP saflarında da aynı şiarların belli bir ağırlıkla atılmasından hareketle söylenebilir.

Platformlar üzerinden katılıma gösterilen büyük ilgi

Gençlik kitlelerinin önemli bir bölümü, çeşitli sorunlar ekseninde ya da 1 Mayıs'a katılım amacıyla oluşturulmuş platformlar üzerinden 1 Mayıs alanına çıktılar. Ancak bu platformlarda da egemen olan, esasta devrimin şiarlarıydı. Bu durum gençliğin devrimci mücadeleye olan yakınlığının bir başka kanıtıdır.

Platformlar aracılığıyla alana çıkan gençlik kitesinin bir bölümü, devrimci gruplara dönük güvensizliklerinden dolayı bu katılım biçimini seçmişlerdir. Ve bu platformlar aracılığıyla alanlara çıkanların büyük bölümü, henüz politik mücadeleye yeni katılan taze güçlerden oluşmaktadır. Tam da bundan dolayı, bu platformlar, gençlik kitlelerinin durumuna ve eğilimlerine uygun araçlar olma özelliğine sahip olduklarını göstermişlerdir.

Gençlik kitlelerinin gerçek ihtiyaçlarından yola çıkmayan hiçbir örgütlenme biçiminin başarıya ulaşma şansı yoktur. 1 Mayıs bu gerçeği bir kez daha teyid etmiştir.

Geleceği genç komünistler temsil ediyor!

Sonuç olarak 1 Mayıs, gençlik hareketi açısından sorun ve olanakların en net biçimiyle görülebileceği bir ayna işlevi görmüştür. Bu aynadan görülen sadece hareketin sorun ve olanakları da değildir. Aynı zamanda, gençliğin kendisini acil ve yakıcı bir biçimde hissettiren önderlik ihtiyacıdır. Gençlik kitlelerinin sergilediği düzene karşı örgütlenme planında yaşadığı dağınıklık, bu ihtiyacın açık göstergesidir.

Gençlik hareketinin önderlik ihtiyacına ancak genç komünistler yanıt verebilir. Çünkü bilimsel sosyalizmin kızıl bayrağını onlar taşıyorlar. Çünkü gençlik hareketinin özlemini çektiği gelecek, ancak işçi sınıfının devrimci partisi önderliğinde gelebilecektir. Devrimin ve sosyalizmin partisi ise gençlik kitlelerine ancak pratik mücadelenin içerisinde tanıştıracaktır.

Genç komünistler bu sorumluluk ve cüretle hareket edecek, bunun bilincinde görevlerine sıkı sıkıya sarılacaklardır.

Kapitalizmin vahşi yüzü

Çocuk emeği sömürüsü

Üretici güçlerin gelişmesi ve teknik ilerleme, daha 19. yüzyılda sermayeye çocuk emeğini sömürme olanağını sağlamıştı. Çocuk emeğinin üretim sürecine dahil edilmesiyle yedek sanayi ordusu daha da kalabalıklaştı.

Sermayenin üretim sürecine girişinin temel amacı kâr olduğu için, toplumda yetişkinlerin işsiz kalması ve buna rağmen çocukların ağır şartlar altında çalışmasının yaratacağı sosyal sorunlar sömürücü sınıfları ilgilendirmeyiz. Onlar için önemli olan artı-değer oranını ne pahasına olursa olsun sürekli artırmaktır. Bu amaç için doğanın, insanın ve toplumun tahrip edilmesinden kaçınılmazlar. On yıldır emperyalist bir tekele karşı mücadele eden Bergamalılar'ın yaşadıkları, her yıl iş kazalarında binlerce işçinin ölmesi ve sakat kalması, bu aşırı kâr hırsının yolaçtığı tahribata somut örneklerdir.

Bugün dünyada yüz milyonlarca çocuk en ağır koşullarda azgınca sömürülmektedir. Özellikle bağımlı kapitalist ülkelerde yaygın ve ilkel bir çocuk emeği sömürüsü üretimin bir parçası durumundadır.

Yıkım saldırısı ucuz çocuk emeği sömürüsünü daha da yaygınlaştıracaktır

Milyonlarca insanın işsiz olduğu Türkiye'de resmi rakamlara göre dört buçuk milyon çocuk çalışmaktadır. Resmi rakamların gerçeği yansıtmaması bir yana, bu kadar yüksek oranda çocuk emeğinin istihdam edilmesi, patronların tercihini göstermeye yeter de artar bile.

Yine rakamların dili, sömürücü sınıfların tercihlerinin nedenini anlatmaktadır. İşçi sınıfının selâz saatlik işgünü uğruna verdiği mücadelenin simgesi olan 1 Mayıs'ın 115. yıldönümünde alanlara çıktık. Buna rağmen çalışan çocukların yüzde 67'si 10 saatten fazla çalışmaktadır. Yüzde 92'si 100 milyondan daha az ücret almaktadır. Ve çalışan milyonlarca çocuğa rağmen, kayıtlı olan "şanslı" çocuk sayısı 2 milyondur. Sosyal hakların yokluğu, sağlık ve iş güvenliği yoklukları vb. gözönüne alındığında, patronların neden çocuk işçi

çalıştırdığı daha iyi anlaşılır.

İş saatlerinin uzunluğu, ücretin düşüklüğüne ek olarak, çocuk işçiler kötü muamele ve şiddetle yüz yüze

kalmaktadırlar. Kapitalist sömürü cehenneminde yetişkin işçilerin bile büyük çoğunluğu hala örgütsüz durumdayken, çocuk işçilerin örgütlenip hak aramaları sözkonusu bile olmamaktadır. Tamamen patronun insafına kalmış durumdadırlar. İşten çıkarma, gece ve hafta sonları çalıştırma, ücreti zamanında ödememe vb., günlük uygulamalardır.

Devletin Kürt halkına karşı yürüttüğü kirli savaş sonucu göçe zorlanan milyonlarca Kürt emekçisinin çocukları ise, düzenin ürettiği sorunlara ek olarak yeni sorunlar yaşamaya mahkûm edilmişlerdir. Ailelerin kalabalık oluşu, babanın işsiz kalması ya da asgari ücretle çalışması vb. nedenlerle, bu çocukları ilkökul eğitimi bile almadan ailesinin geçimine katkıda bulunmak zorunda kalmakta, ya sokakların ya da atölyelerin yolunu tutmaktadırlar. Yüzbinlercesi ise sokakları sürekli mesken edinmiş durumdadır.

Kapitalizmin bu çirkin yüzünün teşhir olması, düzeni göstermelik yasalar çıkarmaya yöneltmiştir. Güya çocuk işçi çalıştırmayı yasaklayacaklar, bu yasağa uymayanlara ağır cezalar vereceklermiş. Bu tür yasaların göstermelik

olması bir yana, yaşam karşısında hiçbir hükmü yoktur. Bu düzenin işsiz milyonlara hergün yenilerini eklerken, henüz işsiz kalmayanları sefalet ücretlerine mahkûm ederken, "çocuklarınızı çalıştırmayın"

türünden açıklamalar yapması, emekçilerle açıkça alay etmek anlamına gelmektedir. Emperyalistlerin kendi memurları Derviş'i fiili başbakan olarak atadığı, emperyalist merkezlerden habersiz tek bir adımın bile atılmadığı bir ülkede "ulusal egemenlik" ne ifade ediyorsa, 4-5 milyon çocuk işçinin azgınca sömürüldüğü yerde "çocuk bayramı" da onu ifade etmektedir.

İMF-DB-TÜSİAD yıkım programlarıyla, her geçen gün daha çok işçi işsiz kalacak, daha çok küçük üretici yıkıma uğrayacak, daha çok küçük esnaf kepenk kapatacağıdır. Ve bu yıkımlar dolaysız bir şekilde çocuklara yansıtacaktır. Daha çok çocuk sanayi sitelerinin, atölyelerin ve sokakların yolunu tutacaktır. Göstermelik yasalar ya da içi boş nutuklarla bu çıplak gerçeğin üstü örtülmeye çalışılmaktadır. Egemen sınıfların kârlarını artıran çocuk sömürüsünü ortadan kaldırmak gibi bir sorunları hiçbir zaman olmamıştır.

İşçi sınıfının burjuvazi ve onun sınıf egemenliğine karşı yürüttüğü mücadele çocuk emeğinin sömürülüp istismar edilmesini engelleyecek kapsamda olmalıdır. Partimizin programı bu konuda da yeterli bir açıklık sağlamaktadır.

Her düzeyde parasız eğitim! 17 yaşına kadar zorunlu eğitim!

14 yaşından küçük çocukların çalıştırılması yasaklansın!

14-18 yaş arası çocuklar için maddi üretim genel ve mesleki eğitimle birleştirilsin!

14-16 yaş arası için 3 saatlik, 16-18 yaş arası için 4 saatlik işgünü!

Ortaçağ'dan kalma bir yarı-feodal uygulama olan çıraklık tasfiye edilsin!

Kimsesiz ve yetim çocuklara bakım ve yardım!

Irak'ta kitlesel çocuk ölümleri devam ediyor...

Kapitalizm çocukları da öldürüyor

Japon halkı ABD emperyalizminin atom bombaları altında yanıp kavrulurken, aralarında onbinlerce çocuk da vardı. Nazım Hikmet'in bu kitlesel katliamla ilgili yazdığı şiirinde yer alan "Çocuklar öldürülmesini şeker de yiyebilsinler" dizeleri ne kadar anlamlıdır.

Aradan yarım yüzyıldan fazla bir süre geçti. Ama kitlesel çocuk katliamları bitmedi. Tüm hızıyla devam ediyor. İkinci paylaşım savaşından beri emperyalist dünyanın jandarmalığını sürdüren ABD bu katliamların baş sorumlusu olmaya devam ediyor.

Hemen yanibaşımızda Ortadoğu'da pervasız bir çocuk katliamı devam ediyor. Ve bu olay tekeli sermaye medyasında sıradan haberlerle geçiştiriliyor.

Emperyalist blokun '91'de Irak halkına yönelik saldırısının ardından Irak ekonomik ablukası altına alındı. Ambargo güya Saddam diktatörlüğüne karşı alınmış bir önlem olarak gündeme getirildi. Ancak ambargonun bedelini Saddam ve çevresi değil, Iraklı emekçiler ödedi ve ödemeye devam ediyor. Zira on yıldır Irak'ta çocuklar gıda ve ilaç yokluğundan dolayı kırılıyor. Buna rağmen ABD ve İngiltere'nin bölgedeki emperyalist çıkarları gereği bu uygulama devam ediyor. Kimi ülkeler tarafından delinse bile, bu kadarı sorunları

çözmeye yetmiyor.

Çünkü emperyalistlerin dilinde barış ve istikrar aynı zamanda milyonlarca çocuğun öldürülmesi anlamına geliyor. Clinton yönetiminin Dışişleri Bakanı Allbright, BBC televizyonunda katıldığı bir programda, "Ambargo bu kadar insanın ölmesine değdi mi?" sorusuna rahatlıkla "evet" yanıtı veriyor. Çünkü bu sayede Amerikan tekellerin çıkarları korunuyor. Türkiye egemen sınıflarının da bu katliamın suç ortağı olduğunu eklemek gerekiyor. Zira hala Adana İncirlik Üssü'nden kalkan Amerikan uçakları Kuzey Irak'ı bombalıyor. Son dönemde ekonomik çıkarları için ambargoyu delme eğilimi göstermeleri bu suç ortaklığı gerçeğini değiştirmiyor.

Onuncu yılını geride bırakan bu sessiz çocuk katliamı geline aşamada korkunç boyutlara ulaşmıştır. 2001 Ocak ayı çocuk ölümleri oranı ve bu oranın 1989'daki oranlarla karşılaştırılması bunu gözler önüne seriyor. '89'da Irak, İran'la sürdürdüğü savaştan henüz çıkmış olmasına rağmen, Ocak ayında ishalden ölen çocuk sayısı 98'dir. 2001'in Ocak ayında ise bu sayı 1541'dir. Artış oranı %1472'dir. Yine aynı dönemlerde üst solunum yolları enfeksiyonundan ölen çocuk sayısı

179'dan 3508'e yükselmiştir. Artış oranı %1859.

Yetersiz beslenmeden ise yine aynı dönemlerde bu sayı 112'den 315'e ulaşmıştır. Artış oranı %2713'tür. Dikkat çeken nokta ise, ölümlerin en çok beslenme yetersizliğinden kaynaklanmasıdır. Bu rakamlar Ocak 2001'le sınırlı ve sadece üç etkenle (ishal, üst solunum yolları enfeksiyonu ve yetersiz beslenme) ilgili olanlardır. Genel tablo çok daha ağırdır.

Son günlerde ABD Ortadoğu'da şiddetin sona erdirilmesi için Arafat'a çağrı yapıyor. Ortadoğu halklarıyla alay etmek anlamına gelen bu çağrının, demagogik amaçla da olsa İsrail'e yapılması gerekirdi. Zira şimdiye kadar çoğu çocuk yüzlerce Filistinli'yi katleden taraf İsrail'dir. Ancak emperyalistlerin dilinde şiddeti bitirmek, ezilenlerin köleliği kabul etmeleri anlamına gelmektedir. Aksi tutumlar "barış ve istikrar" bozucudur.

Emperyalist-kapitalist sistemin katliamcı karakterini sergilemek için sayısız örnek sıralamak mümkündür. Bu sistem yerle bir edilmedikçe Nazım'ın çağrısı karşılık bulamayacaktır.

Kapitalizmde çocuk emeği, kölece koşullarda ağır ve acımasız bir sömürünün konusudur

Çocuk emeği, kapitalizm ve sosyalizm...

Hatice Yürekli

(TKİP kurucu üyesi/ÖÖ şehidi)

Kapitalist sömürü düzeninin ürettiği sorunlardan biri de çocuk işçiliğidir. Çocuk emeğinin yoğun kullanımı, kapitalist üretim ilişkilerinin gelişmeye başladığı evreye rastlar ve kendini ilk olarak dokuma sektöründe gösterir. Gözü doymaz kapitalistler çocuk ve kadın emeğini öncelikli olarak tercih ederler. Kadın ve çocuk emeğini hem daha ucuz satın alırlar, hem de el yatkınlığı nedeniyle daha fazla iş yaptırma olanağı bulurlar. Böylece kadınlar ve çocuklar da üretim alanına çekilirler. Sadece dokuma ve tekstilde değil, madenlerde ve küçük ölçekli sanayi sitelerinde de çocuk emeği yaygın olarak kullanılmaya başlanır. Çalışma koşulları öylesine ağırdır ki, çocuklar makinaların başında yığılır kalırlar.

Çocuk emeğinin ucuz ve masrafsız olması nedeniyle kapitalistler bugün de özellikle tercih etmektedirler. Birçok işkolunda çocuk işçiler ağır çalışma koşulları altında, her türlü sosyal haktan yoksun bir biçimde çalıştırılmaktadırlar. Eğitimlerini yarıda bırakarak çalışmak zorunda kalan bu çocukların hiçbir gelecek güvenceleri yoktur. Başta yine tekstil, dokuma ve küçük sanayi siteleri gelmektedir.

Bugün Türkiye’de çalışan çocuk ve genç işçi sayısı dört milyon civarındadır. Çocuk işçiliği daha çok az gelişmiş ülkelerde yaygındır. Nepal, Tayland, Pakistan, Türkiye, Etiyopya, Mali, Senegal, Uganda, Brezilya, Haiti ve Bolivya gibi. İLO’nun bir araştırmasına göre, çocuk işçi çalıştıran Asya ülkeleri içinde Türkiye ilk sıralardadır. Türkiye’de çalışan her yüz kişiden 18’i 6-19 yaş gruplarındaki genç ve çocuklardan oluşmaktadır.

Parti programının “Emperyalizm ve Dünya Devrimi Süreci”ne ilişkin teorik bölümü, muazzam boyutlardaki kronik işsizliğe ve üretimden koparılan yüz milyonlarca yetişkin insanın varlığına rağmen, yeryüzünde “yüz milyonlarca çocuk işçinin kölece çalıştırılması”nı, kapitalizmin yaşamakta olduğu aşırı çürümenin temel unsurları arasında saymaktadır.

Kapitalizmin ürettiği sorunlar, beraberinde hoşnutsuzluğu ve tepkiyi de adım adım biriktirir. Bu tepki ve hoşnutsuzluk marjinal kaldığı ve sistem sınırları içinde denetlenebildiği koşullarda, düzen için ciddi bir risk oluşturmaz. Bu nedenle, hangi

alandan olursa olsun, gelişebilecek bir hareketliliğin önünü almak için birçok araç, kurum ve kişi devrededir. Amaç gelişebilecek hareketin önünü almak ve düzen sınırları içinde tutmaktır.

Geçtiğimiz 23 Nisan’da, üç işçi konfederasyonu (Türk-İş, Hak-İş, DİSK) ile İLO, Çalışma Bakanlığı ve SHÇEK katkılarıyla çocuk işçiliğine karşı düzenlenen yürüyüşle amaçlanan da budur. Bu tür gösterilerle, çocuk işçiliği sorununa gerçekten çözüm arıyorlarmış görüntüsü verilmeye çalışılmaktadır. Hem de kimler yapmaktadır bunu! Çocuk işçiliği sorununu üreten bu sömürü sisteminin sermaye hükümetinin Çalışma Bakanlığı’nın katkılarıyla ve gelinen yerde görevi işçi sınıfını sermayeye satmak olan sendika bürokrasisinin öncülüğünde!.. Bu yürüyüşün “23 Nisan Çocuk Bayramı”na getirilmesi ise tam bir ikiyüzlülük örneğidir.

***

Komünist partisi, çocuk işçiliği sorununa ilişkin taleplerini, parti programının “Emeğin Korunması” bölümünde şöyle ortaya koymaktadır:

“8) 14 yaşından küçük çocukların çalışmasının yasaklanması. 14-18 yaş arası çocuklar için maddi

üretimin genel ve mesleki eğitimle birleştirilmesi. 16-18 yaş arası için 4 saatlik, 14-16 yaş arası için 3 saatlik işgünü.”

“9) Ortaçağdan kalma bir yarı-feodal uygulama olarak çiraklığın tasfiyesi.”

Açıktır ki, bu sistem değişmeden çocukların çalıştırılması ortadan kalkmayacaktır. Bu nedenle komünistler kapitalizm koşulları altında “çocukların çalıştırılmasına son verilsin” gibi ütöpik bir taleple hareket etmezler. Çünkü işçi çocuklar bu sistemde yaşamlarını sürdürebilmeleri için çalışmak zorundadırlar. Komünistler bu gerçeklikten hareket

ederek, işçi çocukların genel ve mesleki eğitiminin sağlanması, çalışma saatlerinin yaşa göre sınırlandırılması, çalışma koşullarının düzeltilmesi, iş ve gelecek güvencesinin sağlanması taleplerini ileri sürerler.

Çocuk işçiliğini ortadan kaldıracak olan toplumsal sistem sosyalizmdir. Sosyalizmde 17 yaşına kadar zorunlu genel ve politeknik eğitim uygulanacak, eğitim üretici çalışma ile birleştirilecektir. Bugünkü koşullarda 14 yaşının üzerinde olup da çalışmak zorunda bırakılan çocuklar için biz üretimin genel ve mesleki eğitimle birleştirilmesini savunuyoruz, oysa sosyalizmde bu ilişki tersinden bir anlam kazanacaktır. Aslıolan 17 yaşına kadar zorunlu eğitimidir. Fakat bu eğitim üretime bağlanan, üretimle birleşen, bu anlamda politeknik nitelikte bir eğitim olacaktır.

Kapitalizm koşullarında ileri sürülen reform istemleri ile sosyalizm koşullarında sorunun bu kapsamdaki çözümü arasındaki temelli farka özellikle dikkat edilmek durumundadır. Nitekim bu fark kendini parti programının ilgili bölümlerinde de açıkça ortaya koymaktadır. Sorunun proletarya devriminin “Eğitim”e ilişkin maddesindeki konuluğu ile “Emeğin Korunması” bölümündeki maddede konuluğu arasındaki ilkesel ve temelli fark da buradan gelmekte ve bunun ifadesi olmaktadır.

Altını bir kez daha çizelim ki, çalışma yaşına ilişkin olarak 14 yaş sınırını ileri süren parti programının, çalışmanın mutlak biçimde genel ve mesleki eğitimle birleştirilmesi istemi ile 14-16 ve 16-18 yaş grupları için ileri sürdüğü çalışma saatleri istemleri gözden kaçırılırsa, sorunun esası gözden kaçırılmış olacaktır. Üretim eğitimle birleştirilmezse ve bunun da bir gereği olarak çalışma saatleri bu yaş gruplarına göre düzenlenmezse, 14-18 yaş arası çocuklar/gençler için çalışma kölece bir çalışmaya dönüşür. Parti programının emeğin korunmasına ilişkin bu maddesi, bu nedenle ki, bütünlüğü içerisinde kavranmak durumundadır. Bu maddede yeralan ve birbirini bütünlükten istemleri, salt “14 yaşından küçük çocukların çalıştırılmasının yasaklanması”na indirirsek, büyük bir hataya düşmüş oluruz. Bunun kadar önemli olan, hatta bundan da önemli olan, 14 ile 18 yaş arası çocukların hangi koşullarda çalıştırılacağıdır.

Marks, erken yaşlarda eğitimle içiçe geçen üretken faaliyeti, yeni toplumun kuruluşu için büyük bir olanak olarak görüyor. Oysa kapitalizm koşullarında çocuk emeği, genel ve mesleki eğitimden koparılmakla kalmıyor, çocuğun en insanlık dışı koşullarda kölece çalıştırılması ve acımasızca sömürülmesi biçiminde kullanılıyor.

Çocuk emeğinin toplumsal üretime katkısı ancak sosyalizm koşullarında her türlü sömürden ve yıkıcı etkiden kurtularak, pozitif anlamını bulabilecektir.

Sosyalizm kadın, çocuk, erkek işçi ve emekçilerin yürüteceği zorlu mücadeleler sonucunda koparılıp kazanılacaktır. Sosyalizmde çocuklar çocukluklarını yaşayacaklardır.

Kahrolsun kapitalizm, yaşasın sosyalizm!

(İlk olarak *Kızıl Bayrak*’ın 17 Haziran ‘00 tarihli 22. sayısında yayımlanmıştır)

Partimizin kurucu üyesi/Ölüm Orucu şehidi Hatice Yürekli yoldaşa...**“Alın kızıl yıldızlı baş secdeye varmaz”!****Yaşayacaksan onun gibi yaşa
Öleceksen onun gibi öl...**

“hasret uzadı
yitirdik şarkıları,
ve sustu dudaklarımız”
“bir kırmızı karanfil büyüdü
yurtta dudaklarımızı,
dişlerimizin arasından”

Başlangıcı hatırlıyor musun? Suskundun. Bir şeye karşı koymanın o büyük heyecanı. Korkuyla karışık bir şeyler uyandıran bu coşku. Amacın değildi bu heyecan, o bir sonuçtu. Hatırladın mı şimdi. Hadi hatırla. Yola ilk koyulduğun günleri;

“bir şeyler yapmak
yani uzatmak günü
yani unutmak bir öncekini
çiçek açmak meyve vermek doğurmak yani
marşlara bulvarlara sabahtalara doğurmak
eli bayraklı doğurmak-yani ağız ateşli
yeni sokaklar açmak yeni ayaklara yani
tutup bir ucundan çevirmek kentleri kentlere ve
herşeylere”

Hatırladın değil mi? Hedefimiz değiştirmeyi dünyayı. Daha ilk adımda insan bundan büyük ne isteyebilir. Yüzündeki o inancı hiç göremedim. Çünkü seni ilk defa Kızıl Bayrak'ın sayfalarında duran fotoğrafından tanıdım. Daha sonra da dinledim. Habip'e, Ümit'e olduğu gibi sana da yetişemedim. Şimdi daha önceki 15 can gibi acımı hissediyorum yüreğimde.

Sana yetiştim sayılır aslında mektuplarından, direnişçilerin isimleri arasındaki isminden ve sadece yazmak istedim. Sadece yazmak senin öykünü yoldaş sıcaklığında. Ölümsüz olduğun için yazıyorum bu mektubu. Kavgamızın yolunu aydınlatığın için. Direnişin o eşiz güneşlerinden biri olmak için

sarfettiğin direngenliğin için.

“benim bildiğim şarkıları
sen de bilirdin eskiden
ellerinde kim bilir,
kaç bin karanfil taşıdın
kim bilir hangi dağa sevdalı,
hangi uçuruma hasrettin.
Karanfil miydi,
Menekşe miydi,
Kasımpatı mıydı sevdiğin
En çokta nelere gülerdin kim bilir...”

İlerlerdin durmadan. Daha da bilinçlenerek, daha da güçlenerek, örgütlenerek. Okudun amansızca bitmeyen bir susuzlukla. Belki de bazen tek isteğindi bir gül olması.

“bir gül olsun istedim, yarınları varsın çocuklar,
yoksa nasıl büyür, yarınları yağmalanmış çocuklar”

Çocuklara bir gül biralırmaktı belki tek derdin. Ya da yarınları sağlamca kurabilmek. İlk sözcüğünden beri insanlığın belki de sadece paylaşımı çoğaltabilmek. Atıldın kavganın en önüne, devrimci partinin saflarına. Kolektif yaşamı derdin ya, paylaşımı çoğaltmak için...

“hep bir ağzıdan türkü söyleyip
hep beraber sularından çekmek ağı,
demiri oya gibi işleyip hep beraber,
hep beraber sürebilmek toprağı,
balıh incirleri hep beraber yiyebilmek
yarın yanağından gayrı her şeyde
her yerde
hep beraber!
diyebilmek
için”

Öyle ipe sapa gelmez hayallerin olmadı senin. Paris'te şarap içmeyi istemedin mesela ya da lüks bir arabanın arka koltuğunda yolculuk etmeyi... Güzel giysiler de umurunda değildi senin, pahalı eşyalar da... Yalnızca gerçekten daha gerçek bir hayalin vardı senin. Yaratacağımız dünyada yaşayabilmek. İşçi sınıfının yaratacağı toplumda yaşamak.

“yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür
ve bir orman gibi kardeşçesine”

Umudunu koyup yastığına, girdin kavganın en alevli yalınlarına. Tuttun yoldaşlarının ellerinden. Yüreğini de koydun ortaya. Haydi dostlar kardeş sofrasına dedin. Belki de bir sevdiğin vardı bilmiyorum. Can yoldaşın yani. Belki de sen ona böyle seslenebilmek isterdin;

“hangimiz ilk önce
nasıl
ve nerede ölürsük ölelim,
seninle biz
birbirimizi
ve insanların en büyük davasını sevebildik
-dövüştük onun uğruna-

‘yaşadık’
diyebiliriz”

Bir fabrikadın şimdi. Hayatı işliyorsun ilmek ilmek. Sınıftan öğreniyorsun. Umudu tutup bir ucundan yaşayalım diyorsun. Yanında sınıfdışların karşında bir avuç asalak, ekmeğini taştan çıkartıyorsun. O büyük günü yaratacak ellerinle varediyorsun, üretiyorsun.

Elleri insan eli değil onların, bedenleri insan değil. İnsana ait ne varsa onların değil. Sömürüyor bir avuç asalak. Kin duyuyorsun. Sonra bunun da adımı koyuyorsun. “Sınıf kini” diyorsun. Gün gelecek kusacağız elbet kinimizi burjuvaziye diye haykırıyorsun. Sen bir öncüsün. Komünist bir öndersin. Öğretiyorsun

hayatı üreten ellere kavgayı üretmeyi. (“yitirdiğin her şeyde kazandığın bir şeyler var; kazandığın her şeyde biraz yitirdiklerin. Bu yüzden birileri hep usunp dururken dinmez üşümelerin...”)

Öldü, diyorlar sana usulca, o eskidendi, sosyalizm öldü diyorlar. Bir hayalmiş diyorlar. İnanmıyorsun. Kızıyorsun. Kızıyorsun. Hayır diyorsun (“çünkü sen solduğumuzsun, nasıl yaşadık ölseydin”)...

Tutsak düşmek de var ya kavgada. Sen de tadyıyorsun bu duyguyu. İşkence tezgahlarında şaşlına çevirirken düşmanı, umudun daha da gur, kinin daha da derin. Haykırıyorsun suratlarına;

“vur bana, döv beni!
Yükseliyor çığlıklar
Alevler gibi.
Bas tekmeyle bacaklarımızın
arasına

Ölsün diye
doğmamış çocukların
boca edince üstüme
buz gibi suyu,
imzalarım kağıdı
diye bekle”

Ulaşabiliyorken insanlık gezegenler ötesine, silahlı sadece vücudu olan bir kişinin beynindeki patikaya ulaşamadı ‘insanlık’. Zindanda düşman inanç şaşlım. Çünkü o inanmamış hiçbir gerçekliğe.

“yaşın cinsiyetin kimliğin ne olursa olsun
düşerse bir gün yolun işkencehanelere
tükkür kardeşim dilini yüzlerine”

O büyük tarihsel anın kapısında işte. O en büyük kavgaların verildiği, direnişlerin ölümlerle yalınlaştığı. Kavga başlıyor işte. Susun. Duyulacak yalnız onların sesi. En güzel isyanındasın işte yaşam denen mevsimin. Mevsimleri devirip direnişinle bu günlere gelmişsin. Ölüm Orucu'ndasın yoldaş. Alında kızıl bandın, yanında yüreğinde parti bayrağın. O ne büyük bir onur öyle. O ne büyük bir gün öyle. Bir umut iklimi giriyor düşünceme; “alın kızıl yıldızlı baş secdeye varmaz”. Kazanmak bu kadar güzel mi anlatılır. Mevsimleri devirdin işte. Mevsimleri devirdin direnişin ile. 180'li günlerde. Öyle de inatçısın ki, o kadar gerçeksin ve yaşıyorsun ki, yaşama sarılmaktasın dört elle.

Geldi işte o gün. Sıra neferinin uyuduğu o gün. Kazanmanın o korkunç gerçekliği yanı başında bu kadar yalın. Sen değil miydin Eylül'de mavi bir gülümseme, sen değil miydin ilkbaharda kırdı menekşe, sen değil miydin Hiroşima'da sakat doğan küçük kız, sen değil miydin Hitler Almanya'sında yalın, işkencehanelerden geçirilen. Sen değil miydin karanlığımıza aydınlık olan. Sen değil miydin Habipler'den, Ümitler'den devraldığın şanlı bayrağa leke sürdürmeyen. Teslim olmayan, teslim alınamayan...

Düşünsene bir görkemi. Kendi yaptığı hapisanelere iş makineleri ve bombalarla saldırmış, yalınmış, yalınmış, işkence tezgahlarından geçirmiş, tek kişilik hücrelere atmış yine de teslim alamamış. Sen değil miydin o. Sen değil miydin 1917'de Rusya'da burjuvaziye deviren. Senin mayanda direngenlik, yalansızlık, yalınlık yok mu...

İşte ateşin korla aydınlandığı o an. Yüreğimize düşüveren çığ damlası. O korkunç acı. Ağlayamamak ve ağlamamak. Bir ses böldü türküleri, bir ses parçaladı karanlığı: “Hatice Yürekli” de ölümsüzleşenler kervanına katılmış.

Bu sesi tanyor insanlık. Bu ses tanımıyor. Bu sesteki tonu biliyor insanlık. Ta eski Yunan'dan biliyor insanlık. Sınıf savaşlarından. İlkel komünal toplumdan kapitalist topluma bu ses yankılanıyor.

Bu ses, bu ses; sesimiz. Haticemiz. Yüreğimiz. Partimiz TKİP'miz!..

Bir kavgaya voldaşın...

İnanç ve bedel

**İnancını ölümle onurlandıran
Hatice yoldaşın anısına...**

Sevda bahçesinde çiçek açmak
Acıların yurdunda dirence durmak
Gecenin karanlığında bir yıldız olmak
Gülüşünle güzelleşir ey çocuk

Suskunun inine bir çaiçlik olmak
Korkunun utançına bir tokat olmak
Celladın arsızına bir inat olmak
Umudunla insanlaşır ey çocuk

İhanet çukurunu alaya almak
İnancın coşkusunda ölümü yenmek
Taşkın ırmaklarda mavıye koşmak
Özlemde eylem olur ey çocuk

Hoyrat hayatların amısı olmak
Özgür yarınların onuru olmak
Bitimsiz kavgaların şarkısı olmak
Verdiğin bedele yaraşır ey çocuk..

Doğan Ceren

Hatice Yürekli'ye... Direnişinin ve yiğitliğinin anısına...

Devrettiğiniz bayrak şimdi bizim ellerimizde!..

Sevgili Yoldaş,

Ölümsüzleştığinin haberini aldığımızda 1 Mayıs'a dönük yapılan işçi gezisinden dönüyorduk. Gezide ve önceki toplantılarda da sizin bedenlerinizi niye ölüme yatırdığınız üzerine tartışıyor, Ölüm Orucu Direnişi'yle sermaye sınıfının süregelen sistemli ve kapsamlı saldırısının bağlantısını kuruyorduk.

Ölümsüzleştığinin haberini aldığımızda farklı duygular kapladı içimi. Bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyordu susamış olan yeryüzüne, sabırsız bir çocuk gibi iri damlalarını sunuyordu. Toprak ise coşarak emiyordu ona sunulanları. Bir an için bu anaların gözyaşları dedim. Çünkü bu süreçte analar ve aileler, bu kanlı katil devletin bütün insanlık dışı faşist baskı ve engellerine rağmen, amansız bir mücadeleyle çocuklarını ve yakınlarını yalnız bırakmadılar ve bırakmıyorlar.

Dönüp seninle geçen kısa anlarımızı kafamdan geçiriyorum. An an geçen konuşmaları hatırlamaya çalışıyorum. Sonra örgütlü devrimci bir yaşamda karar kılmış seninle geçen konuşmalar halen zihnimde taptaze duruyor. Bulduğum durum içinde böyle bir karar almamı önemli bulmuş, heyecanla karşılamıştın. O gün mücadele saflarından dökülen insanlar, onların bu koşullarda tutunamayışları üzerine de konuşmuştuk.

Senin sorunlar karşısında hakimiyetin, tok bir sınıf bilincin ve sıcaklığınla insanları çevrene toplaman zor olmadı. Ölümsüzleştikten sonra partimizin yaptığı açıklamada senin de, tıpkı Habip ve Ümit yoldaşlar gibi, partinin direnişçi kimliğini temsil ettiğin ve bunu özümsemiş vurgulandı. Herşeyi parti ve devrim davası için

göze alman ve sonuçta en ölerde tereddütsüz bedenini ölüme yatırmanla, seni bu sarsılmaz dava bilinciyle daha iyi tanıdık.

Senin için herşey parti ve devrim davası içindi. Senin için yaşamak, yaşamı köleleştirilmiş milyonlarca işçi ve emekçinin haklı davasını savunmak için yaşamak ve direnmektir. Bu idealler uğruna yiğitçe direnmesini öğreneceğiz senden ve sizlerden.

Sizlerin bu destansı direnişi dışarıda da işçi ve emekçilerde saygı uyandırıyor. Nitekim 1 Mayıs'ta ülkenin pek çok yerinde hücre karşıtı sloganlar mitinglere damgasını vurmuş oldu. İşçiler ve emekçiler, gençler ve siyasi partiler, kendi talepleriyle hücre karşıtı sloganları birleştirdiler.

Seni, çok sınırlı olan görüşmelerimiz üzerinden anlatmaya çalıştım. Tabii ki bu çok sınırlı olacaktır. Ama önemli olan seni, siz yiğit öncülerimizi yaşamı köleleştirilen milyonlarca işçi ve emekçiye anlatabilmektir.

Biz genç komünistler de sizlerin yarattığı değerleri, somutta Parti'nin direnişçi kimliğini özümseyerek, sizlere layık olmaya çalışacağız. Devrettiğiniz bayrak şimdi bizim ellerimizdedir. Sizlerin de bizlerden beklediği budur. Son olarak partimizin ilk kadın şehidi olarak senin ve diğer siper yoldaşlarının önünde saygıyla eğiliyoruz.

Herşey Parti ve devrim davası için!

Devrimciler ölmez, devrim davası yenilmez!

Bir işçi yoldaşın...

H. Eren

İnancı da yakabilir mi ateşleriniz?

*İnancı da yakabilir mi ateşleriniz
Öyle amansız yeşeriveren bahar
çiçeklerini de*

*Yani insanlığı yenebilir mi insanlık
Yarattıklarıyla yokedebilir mi
Anlatmakta güçlük mü çekiyorum
Hani atom bombası desem ne dersin
ya da dinamik*

*yarattıklarıyla yokedebilir mi insanlık
tarihi de tahrip edebilir mi?*

*uzandım bu gece yanı başımda bir
yalpalanma*

*inançsızlık umutsuzluk
yani düşmandan daha düşman olan
düşmanlar mı dersin
yoksa kuşkunun o kemiren
yalnızlaştırması mı
yoksa ihanete gerekçeler mi sıralarsın*

*ne yaparsan yap sorgulanmaktan
kaçamazsın
elektrikler mi dersin yoksa askılar mı
buz kalıpları, çiviler mi?*

*umudu bunlar yokedebilir mi,
yenebilir mi karanlıklar aydınlıkları?
kim karşı koyabilir değişimin-
diyalektiğin- gücüne
fırtınalar mı dersin
teknoloji mi dersin
insanın yarattıkları yenebilir mi
insanlığı?*

*bir gül uzattın bana yalnız değilim ki
hücrelerde de tecrit edilmemişim
karanlık ne zaman yenmiş ki aydınlığı*

*karşı durabilir mi insanlık bilimin ve
değişimin
o sarsıcı depremlerinin yanında*

inancı da yakar mı ateşleriniz

*kitapları yakarsınız
ormanları yakarsınız
insanlarımızı diri diri yakarsınız
ya inancı
inancı da yakar mı ateşleriniz?*

*söyleyin nasıl yenebilirsiniz
"yaşamı ölecek kadar sevenleri"
"boranlar uçmayı sürdürüyor"
"unutmak düşmandan daha düşmandır
bize"
diyenleri
güneşe gömülerek düşenleri*

*insanın yarattıkları yenebilir mi insanları
yenebilir misiniz diyalektiğin gücünü
arkasına almış
insanları
karşı koyabilir misiniz
tabutluklarda canları pahasına
direnenlere*

*dönekleri yenersiniz
inançsızları yenersiniz
onursuzlukları yenersiniz*

*ama yenemezsiniz kavgaları uğruna
ölenleri*

*iki kibrit çaktım bu gece
biri sana, içerdekine
biri de dışarıdaki binlere*

*iki mısra, dört cümle bir şiir okudum
şiir oldunuz dilimde
eğildim yeryüzüne güneşe doğruldum*

*kuş olup uçan bir kağıt parçası düştü
önüme
bir dörtlük girdi düşünceme*

"alın kızıl yıldızlı baş secdeye varmaz"

*uzandım güldüm sessizce
aklıma geldiniz ürperdim üşüdüm bu
gece
tipi vuruyor fırtınadan arta kalan vakitte
başladım bir türkü söylemeye*

"adın özgürlük olunca"

*şimdi zafer dünden daha yakın
düşüyor insanlarımız birer onar
direngen bir rüzgar yalar tenimi
uğultusundan süzülen mısralar
söylüyor son sözü*

*"direnış sürecek,
saldırı püskürtülecek!"*

Aşırı kâr hirsının yol açtığı çevre tahribatı insanlığın geleceğini tehdit ediyor...

Kapitalizmin çevre sağlığına etkileri

Deniz Ümit

Çevre tanımı, canlıların yaşamı üzerinde etkili olan faktörlerin bütünlüğünü anlatır. Ancak yaşamsal önemde bu konu toplumun gündemine, bir duyarlılık ve geleceğe karşı sorumluluk olarak değil de, kendini tüm olumsuzluklarıyla dayatınca girebiliyor.

Sermaye sınıfının saldırıları içinde, üzerinde yaşayan tüm canlılarla birlikte dünyanın yokolarak ödeyebileceği bir bedel olduğu için, kritik önemde olan bir sorundur çevre katliamı.

Çevre kirliliğinin artışıyla ilgili istatistikler kapitalizmin gelişimine paralel olarak artmaktadır. Londra'da daha 13. yüzyılda kömür kullanımının yasaklanması gündeme gelmiştir. Kapitalizmin gelişmesiyle artan enerji ihtiyacı ve bunların atıkları düşünüldüğünde, kirliliğin nasıl boyutlandığı konusunda bir fikir elde edebiliriz.

Şu an toplum gündeme girmeye "başarabilmiş" görünen sorunlar arasında, küresel ısınmaya neden olan sera etkisi, ozon tabakasının incilmesi vb. sayabiliriz. Bu sorunların tanımlarını özetle şöyle açıklayabiliriz.

Doğada az miktarda da olsa, CO2 (karbondioksit), ozon, metan, su buharı, nitrooksit vb. gazlar vardır. Bunlara sera gazları denir. "Sera" denilmesinin nedeniyse, bu gazların, iklim olaylarını etkileyen atmosfer tabakası troposferin üzerinde tıpkı bir sera gibi işlev görmelerindedir. Şöyle ki; doğal şartlarda güneşten gelen ışınları, UV (ultraviyole) radyasyonu ve kızıl ötesi radyasyonu, sera gazlarından geçerek yeryüzüne ulaşır.

Kızılötesi ısıma ve ısıya dönerek de geri yansır. Bunlardan bir kısmı uzaya giderken, bir kısmı da sera gazlarının absorbe edilir. Bu şekilde yeryüzünün ısınması olayına "sera etkisi" denir. Bu gazların oranlarındaki artış, daha fazla ısınma absorbe edilmesi ve yeryüzünün daha çok ısınması, yani küresel ısınmanın artması demektir.

Bir diğer önemli sorun ise, ozon tabakasının incilmesi sorunudur. Ozon tabakası, güneşten gelen ışınlardan mor ötesi ışınları soğurarak, bunların yeryüzüne ulaşımını engeller. Mor ötesi ışınlar, insan ve diğer canlılar için oldukça zararlı, hatta öldürücüdür. Zararlı ışınları süzme gibi önemli bir işlevi olan ozon tabakasının incilmesi, insanların ve diğer canlıların kanserojen etkilere maruz kalması demektir. Bu, insanlarda cilt kanseri, göz kataraktı, göz kanseri vb. hastalıklarda artış demektir.

Ozon tabakasının kimi bölgelerde (Güney Kutbu gibi) incilmesi, hatta bazı bölgelerde tamamen tükenmiş olmasının nedeni, başta CFC (kloroflorakarbon), karbondioksit, azotdioksit, ve metan gibi gazların artışlarıdır.

Bu sorunlara gerçek bir çözüm için, öncelikle sorunun kaynağını, sorumlularını doğru tespit etmek gerekir. Sorunun kaynağı, rakamsal verilerin de ışığında, ayan-beyan ortadadır. Emperyalist kapitalist düzendir. Bu konuda şu somut örnekleri verebiliriz:

Dünyadaki enerjinin %70'i emperyalist ülkelerde tüketilmektedir; Ve dünyanın toplam enerji tüketimi sonucunda her yıl atmosfere 5 milyar ton metreküp karbon verilmekte, bu da sera etkisini artırmaktadır. Zaten sera gazları kapitalizmin gelişimine paralel olarak

özellikle son 150 yıldır artmıştır. Sadece ABD bu gazların yüzde 64'ünden sorumludur.

Ozon tabakasının incelmesinde neden olan gazlardan azotoksitler, ses duvarını aşan uçakların çıkardığı egzozlarda bulunmaktadır. Ve bu gaz tek başına, ozon tabakasının bozulmasından yüzde 25 oranında sorumludur. Örneğin, günde 7 saat 20 km'lik bir yükseklikte uçuş yapan bu süper jet uçaklarından 500'ü sözkonusu alanda ozon tabakasının yüzde 50 oranında azalmasına neden olabilir. Ki, ozon tabakasında her yüzde 1'lik azalma, insanlarda yüzde 2 oranında cilt kanserinde artış demektir.

CFC'ler; ev ve endüstriyel soğutma sistemlerinde, temizlik, dezenfekte, köpük maddeleri aracılığıyla, özellikle de elektronik endüstrisinde kullanımla ortama verilir. 1930 yılından önce doğada bulunmayan CFC gazları yüzde 84 oranında endüstriyel ülkelere kaynaklı olarak atmosfere bulunmaktadır. ABD bu konuda yine birinci dereceden sorumludur. CFC gazlarının yerine kullanılacak gazlar vardır, fakat daha pahalı olduğu için tercih edilmemektedir. Kâr hırsı herşeyin önüne geçmektedir.

Sera gazlarından biri olan CO2 (karbondioksit) gazı, fosil yakıt tüketimi, endüstrileşme ve ormansızlaşma ile atmosfere çokça verilmektedir. Küresel ısınmaya yüzde 60 oranında katkısı olan bu gazı, yine en fazla yayan ülke ABD'dir. Ormanların yok edilmesiyle de yaşanan sorunlar derinleşmektedir. Dünyadaki tropikal ormanların 1,9 milyon hektarlık alanının, her yıl 1,5 milyon hektarlık bölümü asit yağmurları nedeniyle yok olmaktadır. Asit yağmurları; özellikle termik santraller ile kömür ve petrol yakımı sonucu fabrikalardan çıkan kükürtdioksit gibi gazların havadaki su ile reaksiyonu sonucu sülfürikasite dönüşmesi ve bunun yağmurlarla yeryüzüne ulaşması ile oluşur. Örneğin, 100 watt'lık bir lambayı bir yıl boyunca hergün 12 saat yakmak için yaklaşık 179 kg'lık kömür enerjisi kullanılır ve bu kömür de 425 kilo asit yağmuru olarak geri döner. Ağaçların, özellikle de çamların ilk tohumlarının olgunlaşabilmeleri için 50 yıla ihtiyaç vardır. Eğer iklim bu 50 yılda çok fazla değişirse, ağaçlar buna uyum sağlayamayacak ve öleceklerdir. Ayrıca ormanların çürümesi yine ortama karbondioksit yayılmasına neden olacaktır, ki bu sera etkisini daha da artıracaktır.

Kükürtdioksitin zararları sadece asit yağmuru ile sınırlı değildir. Termik santrallerce ortama bolca verilen bu gaz, doğal bitki örtüsüne verdiği zarar kadar ekim alanlarını da etkilemektedir. İnsan sağlığına bu dolaylı etkileri yanında, özellikle solunum sistemi ve kalp üzerinde bloke edici etkisi bulunmaktadır. Örneğin, 1952 yılında, Londra'da 55-70 yaş arası 4 bin kişinin kükürtdioksit gazı yüzünden öldüğü tespit edilmiştir. Bu gazın etkilerinin azalması, ki buna yarılanma süresi deniliyor, 20 saattir. Ve bu sürede bu gaz 60 km uzağa rüzgarla taşınabilir. Yani, bir kükürtdioksit kaynağının (termik santral, fabrika vb.) 60 km'lik bir alanın bitki örtüsü ve yaşayan canlılarını tehdit etme riski bulunmaktadır. Oysa bu gazı daha bacalarda kontrol altına alabilecek teknik donanım mevcuttur. Asıl sorun, bunun masraf görülüp, ciddiye alınmamasıdır. Aslında ciddiye alınmayan insan ve doğa yaşamı, dünyanın geleceğidir!

Enerji sektöründen kaynaklı karbondioksit artışını durdurabilecek, hatta 2005 yılına dek en az %20 oranında azaltabilecek teknik kapasite mevcuttur

emperyalist-kapitalist ülkelerde. Ancak yine kâr hırsı uğruna kullanılmamaktadır.

Küresel ısınmaya katkı anlamında karbondioksitten 25 kat daha tehlikeli bir gaz olan metan gazı, bugün 1750 yılındaki miktarının iki katı oranında artmıştır. Nitrooksit gazı ise, 18.yüzyıl ortalarından bu yana, özellikle son 50 yıldır artış göstermiştir.

Bu gazların küresel ısınma üzerindeki etkileri kendini sürekli göstermesine rağmen, hala ciddi bir adım yoktur. Örneğin, 1991'de Bangladeş'te onbinlerce kişinin ölümüne neden olan sel felaketinin nedeni, küresel ısınma sonucu deniz yüzeylerinin ısınması ve bunun da şiddetli kasırgalara neden olmasıdır. Kuzeydoğu tropikal pasifik bölgelerinde 1991 yılında çok şiddetli tayfunların yaşanması da bundan dolaydır.

Isınma sonucu suların genişmesi ve buzulların erimesiyle, 1910 yılından beri deniz seviyesinden 20 cm'lik bir yükselme olmuştur. Ve bunun önümüzdeki yıllarda artacağı kesindir. Bu ise, kıyı şeritlerinde yaşayan insanları doğrudan tehdit ettiği gibi, tarım alanlarının sular altında kalması ve işlevsizleşmesi gibi riskler taşımaktadır.

Küresel ısınmaya karşı bugünden önlemler alınsa bile, olumsuz sonuçlarını önümüzdeki 30-40 yıl daha yaşamak durumunda kalacağız. Örneğin, şu anki küresel ısınma 1950'li yıllardaki sera gazları nedeniyle. Çünkü, büyük ısı kapasitelerinden dolayı okyanuslar ısınmayı 30-40 yıl geciktirirler.

Durum buyken, küresel ısınmanın önüne geçebilecek hiçbir adım atılmamıştır. Çözüm önerilerinin, kapitalist sistemi hedef almadıktan sonra, gerçekleşme şansı son derece zayıftır. 1974'lerden beri dönem dönem birçok ülke biraraya gelip sözde çözüm arıyorlar ve sonuç değişmiyor. Örneğin ABD sera etkisine neden olan gazların salınımının kısıtlanmasını hedefleyen ve 1998 yılında imzaya açılan Kyoto Protokolü'nü imzalamamakta direniyor. Bu kadar açıktan pervasızlaşması, küstahlıktan öte, sistemin temel karakteristiği olan aşırı kârdan hiçbir şekilde taviz verilmek istenmemesindedir. Protokolü imzalamak zorunda kalanlar, gelişmeye başlayan çevre hareketi nedeniyle esas sorumluluğu gizleme çabasında olan ülkelerdir.

Dolayısıyla, yaşanan çevre katliamı kapitalizmin dolaysız sonuçlarından biri olduğu için, kapitalizmi hedeflemeyen çözüm önerileriyle ortaya çıkan çevre hareketinin amacına ulaşması mümkün değildir.

İnsanlık ancak, çevre sağlığını gözetken bir üretim, kentleşme, enerji ve ulaşım politikası izleyecek ve bunu toplum sağlığının vazgeçilmez koşulu sayacak bir programla, kapitalizmden miras çevre tahribatından kurtulmaya doğru adım atabilecektir. Bu program ise, işçi sınıfının devrimci programıdır.

İHD'nin Edirne ve Tekirdağ "F" tipi cezaevleri gözlem raporu:

“Tecrit ve izolasyonun bir işkence yöntemi olduğu konusunda görüşlerimiz pekişti”

İnsan hakları savunucuları olarak; uzun bir süredir, “F” tipi cezaevlerine karşı bir mücadele yürütüyor ve tecrit-izolasyon karşısında kamuoyunu aydınlatmaya çalışıyoruz.

Geçtiğimiz hafta içinde ölüm oruçlarının çözümü konusunda bir kez daha Adalet Bakanlığı ile görüşme yaptık, bu görüşmede bakanlığın “çözumsuzlük” üreten ve diyaloga kapalı tavrını izledik.

Ölüm oruçlarının çözümü konusunda bizzat karar merciinde olanlar ile “F” tipi cezaevinde yaşamaya mahkum olanların karşılıklı diyaloglarının çok önemli olduğunu defalarca dile getirdik.

Ve 4 Mayıs Cuma günü Edirne ve Tekirdağ “F” tipi cezaevlerinde kalan birçok mahkum temsilcisi ile görüşmeler yaptık. Bu görüşmelerde bir kez daha tecrit ve izolasyonun bir işkence yöntemi olduğu konusunda görüşlerimiz pekişti.

Mahpusların gökyüzünü ve insanları görememek nedeniyle nasıl bir sıkıntı yaşadığını gördük. Ayrıca “F” tipi cezaevlerine sevk sırasında ve cezaevlerindeki ilk günlerde uygulanan işkence yöntemleri nedeniyle hala birçok mahpusun vücutlarının çeşitli yerlerinden yaralı olduklarını gördük.

Mahpusların taleplerinin son derece insani olduğunu ve esas olarak tecridin kaldırılması noktasında odaklandığını bir kez daha dinledik. Yani Adalet Bakanlığı'nın “karşılanamaz talepler” söyleminin hiç de iyiniyetli bir açıklama olmadığını ve gerçeği yansıtmadığını bir kez daha anladık.

Mahpusların hepsinin ve özellikle de tek kişilik hücrelerde kalanların renklerinin son derece solgun olduğunu gözlemledik.

Mahpusların verdikleri bilgilerden “F” tipi cezaevlerinde çok sayıda böcek olduğu ve bunun bir rahatsızlık olduğunu öğrendik. Gece uyurken vücutlarında gezen, hatta ağızlarının içine dek giren haşerelerden rahatsızlıklarını idareye ilettiklerini, ancak bugüne dek bir önlem alınmadığı bilgisine ulaştık.

Cezaevinin her bölgesinde yüksek volümde çalınan müziğe şahit olduk. İlk günlerde sadece MHP tandanslı müzikler ve marşlar çalındığını ancak daha sonra bundan vazgeçildiğini öğrendik.

Yine mahpusların verdikleri bilgilerden ölüm orucundaki mahpusların artık son sınırdı olduklarını ve zorla müdahalenin sözkonusu olduğunu öğrendik. Özellikle Edirne Devlet Hastanesi'nden “adeta bir işkencehane” diye söz ettiklerini gördük.

Mahpuslar bizlere ölmek istemediklerini, ancak insanlığa aykırı tecrit uygulamasını da kabul edemeyeceklerini, bu nedenle tecridin kaldırılması konusunda 16. maddedeki sahte değişikliklere inanmadıklarını, tecridin koşulsuz kaldırılması gerektiğini söylediler. Ve bu koşullarda ölüm oruçlarını bırakmak bir yana, yeni ölüm orucu ekipleri çıkarmaya hazırlandıklarını belirttiler.

Mahpuslar ayrıca çok yakın bir zamanda taleplerini ortak bir açıklama ile kamuoyuna duyuracaklarını belirttiler.

7 Mayıs 2001

Av. Eren KESKİN (İHD İstanbul Şube Başkanı)
Av. Gülseren YOLERİ (İHD İstanbul Şube Sekreteri)

Dünyadan kısa kısa...

Cezayir’de Berberi isyanı

Geçtiğimiz haftalarda Cezayir’in doğusunda bulunan dağlık bölgede son yılların en büyük Berberi isyanı yaşandı. 18 Nisan’da Berberi bir gencin askerlerce karakolda kurşunlanarak öldürülmesi Berberi halkında öfke patlamasına neden oldu. Bu cinayet sosyal ve ekonomik sorunlarla birleşerek, tam bir halk hareketine dönüştü. Protestolar tüm bölgeye yayıldı ve günlerce sürdü.

Bu ayaklanma, Berberiler’in, özellikle de gençliğin, yoğun işsizliğe ve yaşadıkları Kabili’nin geri bırakılmışlığına karşı bir başkaldırısıydı. Bu bölgede ekonomik ve sosyal koşullar korkunç boyutlarda. Yoksulluğun ve nüfusun yoğun olduğu bölgede Berberiler tüm demokratik haklardan yoksun durumdadılar.

Ayaklanmada 80’in üzerinde insan katledildi, 600’den fazla insan yaralandı. Olaylar hükümette de krize yolaçtı. Kültür ve Demokrasi Birliği Hareketi Partisi vahşi saldırılara karşı çıkarak koalisyon hükümetinden çekildiğini açıkladı.

Olaylar, Berberilerin asimilasyona hayır dedikleri ve kültürel haklarını istedikleri günün 21. yıldönümüne denk geldi.

Berberilerin yaşadığı bölge Kabili’de geçtiğimiz yıllarda da politik içerikli ayaklanmalar yaşanmıştı. Berberi ilkbaharı olarak anılan, Berberilerin dil ve kültürlerinin tanınmasını talep ettikleri Nisan ‘80’de 3 kişi katledilmişti. Haziran ‘98’de uluslararası planda tanınan Berberi müzisyeni Lounes Matoub’un öldürülmesi üzerine Berberiler yeniden ayaklanmışlardı.

Cezayir’de çok partili sisteme geçilmesinden sonra Berberi diline medyada tolerans gösteriliyor. 1996’da anayasa ile Berberiler’in de ulusal kimliğin bir parçası oldukları kabul edildi. Ama hükümet bugüne değin Berberilerin en temel talebi olan Arapça ile eşit haklara sahip dil talebini yerine getirmiş değil.

Şili’de politik tutsaklar açlık grevine başladı

Şili’de Nisan ayının ilk haftasında yüksek güvenlikli cezaevlerindeki politik tutsaklar açlık grevlerine başladılar.

Şili zindanlarında sayıları yüzü bulan tutsaklar, kendilerine uygulanan tecrit ve yoketme politikalarına karşı direnişe geçtiler. Tutsaklar taleplerini tüm politik tutsakların hemen ve koşulsuz olarak serbest bırakılması olarak ifade ediyorlar.

Şili’de “demokratik hükümetin” sivil ve askeri mahkemeleri politik tutsakların yıllarca zindanlarda kalmasını sağlayacak özel yasalar çıkartmıştı. Bunun yetmediği yerde, politik tutsaklar mahkemeye çıkarılmadan yıllarca cezaevlerinde bekletiliyorlar. Öte yandan Pinoşet ve elleri binlerce insanın kanına bulanmış diğer faşist cuntacılar halen ellerini kollarını sallayarak dolaşıyorlar.

Meksika: EZLN’den direniş çağrısı

Zapatistler 30 Nisan günü Meksika hükümeti ile tüm görüşmeleri kestiler ve savaşı devam ettireceklerini açıkladılar. Bununla, Meksika parlamentosunda yerli halkın hakları için çıkarılan yeni yasayı kabul etmediklerini göstermek istiyorlar.

Geçtiğimiz günlerde Meksika hükümeti 5 yıl sürencemede bıraktığı Kızılderili köylü halkın hakları ile ilgili yasayı kabul etti. Bu yeni yasa Kızılderili halka otonomi için hiçbir garanti vermediği gibi, onların üzerinde yaşadıkları topraklara ve hammaddelere sahip olma hakkı türünden önemli taleplerini içermiyor.

Zapatistlerin komutanı yasanın yerli halkın gerçek taleplerini içermediğini vurgulayarak, tam otonomi için halka direniş ve ayaklanma çağrısı yaptı.

ABD donanmasının bomba deneme tatbikatı engellendi

Karaib adalarından Porto Rico’ya ait Vieques’de Amerikan donanması 27 Nisan’da 225 kilogram ağırlığında bombaların kullanıldığı deneme tatbikatına başladı. Bir hafta sürecek bu tatbikat halkı sokağa döktü. Protesto eylemleri günlerce sürdü. Eylemlere katılanlardan bazıları tatbikatın yapıldığı askeri bölgeye girerek denemeleri engellemeye çalıştı. Binlerce Porta Ricolu eylemci Amerikan donanmasının tamamen bölgeyi terketmesi taleplerini yükseltiyorlar.

30 Nisan’da adada protestolar sürerken, Amerikan yetkilileri deneme atışları yapılan alanın üçte birinden geri çekileceklerini ve tatbikatı erken bitireceklerini açıklamak zorunda kaldı.

ABD donanması 50 yıldır, çok sayıda insana evini terkettirerek, adamın üçte ikisine hülmediyor. İki yıl önce bir bomba deneme atışı sırasında ada halkından bir kişinin ölümü büyük bir öfkeye dönüşmüştü. ABD donanmasının Şubat ‘99’daki test atışlarında radyoaktif bombaların kullanıldığı açığa çıkmış ve askeri tatbikatlara karşı protestolar yükselmışti.

Almanya’da pilotlar grevde...

Dünyanın en büyük hava yolları şirketlerinden biri olan Lufthansa’da çalışan 4.200 pilotun bir günlük grevden sonra yeniden başlayan toplu sözleşme görüşmeleri yeniden tıkanı. Lufthansa pilotları 10 Mayıs günü ikinci kez 24 saatlik greve gittiler. Diğer hava yollarındaki meslektaşlarına göre düşük ücret alan Lufthansa pilotları %35 zam talep ediyorlar.

10 Mayıs’ta yapılan grevin Lufthansa’ya zararının 50 milyon markı bulacağı, ücret artışı durumunda bunun maliyetinin 200 milyon mark olacağı hesaplanıyor. Pilotlar anlaşmaya varılmaması durumunda bir ay boyunca her Perşembe günü greve gideceklerini açıkladılar.

Bask ülkesinde bir saatlik genel grev

Bask ülkesinde geçtiğimiz Cuma günü, uluslararası işyeri güvenliği ve sağlığı günü çerçevesinde tüm ülkede bir saatlik genel grev yaşandı. İşçiler işyerlerinde korkunç boyutlara yükselen iş kazalarına karşı eylem yaptılar. Bask ülkesinde iş kazaları geçtiğimiz yıla oranla %10 oranında artmıştı.

Pranga sesleri, yarınların şarkısını söylüyordu

Halit Çelenk

29 yıl önce, sabaha karşı, üç büyük devrimci Deniz, Hüseyin ve Yusuf, ellerinde ve ayaklarında şakırdayan kelepçeler ve prangalar, Ankara Merkez Cezaevi'nin penceresinden idam sehпасını seyrediyorlar. Gün doğarken, büyük şiir ustası Nâzım'ın dediği gibi, "Yarın kalmış bir türkünün acısını toprağa götürecekler."

Prangalar çıkarılıp betona atılırken çıkardığı şangırtılar kulağımda hâlâ çnlıyor. Bu pranga sesleri o günlerden bugünlere ve yarınlara uzanan bir çağrıydı.

Büyük Fransız şairi Aragon, egemenler tarafından kurşuna dizilen ünlü devrimci Gabriel Peri için yazdığı bir şiirde şöyle diyordu:

"Şakırdayan zincir sesleri
Söz ediyor yarınların şarkısından"

Evet, Ankara Merkez Cezaevi'nden yükselen pranga sesleri, yarınların şarkısını söylüyordu. Gelecek özgür günlerin şarkısını.

Deniz'lerin, Hüseyin'lerin ve Yusuf'ların suçları büyüktü, çok büyüktü: Türkiye'nin bağımsızlığını savunuyorlardı. Sınıfsız, sömürsüz, hakça bir düzen istiyorlardı. Yargılandıkları Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nin duruşma salonuna girerken bile Bağımsız Türkiye sloganını atmışlardı.

Bunun için asıldılar.

Hüseyin mahkemede şöyle diyordu:
"Biz uyuyan insanları uyarmak için bir

kıvılcım olmak istedik."

İşte o kıvılcım ve zincir sesleri, yaşadığımız günlerde gördüğümüz uyanışın temelini taş taşıyordu.

Onlar boşuna ölmediler.

Eğer bugün işçiler, emekçiler, memurlar, eğitim emekçileri, çiftçiler ve esnaflar "Kahrolsun IMF", "Kahrolsun emperyalizm", "Yaşasın Türkiye'nin bağımsızlığı" sloganlarıyla alanları çnlıyorlarsa, bunda büyük pay, pranga seslerinin türküsünde kıvılcımlaşan yemyeşil yaşamlarda aranmalıdır. Evet, suçları gerçekten büyüktü. Onlar, ikili anlaşmaları imzalasaydı, İncirlik'i emperyalizmin uçaklarına terk etseydiler, Amerikan 6. Filosu'na Hoşgeldin diye pankart açsaydılar; havalimanlarına ve büyük bulvarlara adları verilir, onlara anıtmezarlar yapılırdı.

Onlar yurtsever oldukları için, inançlı ve özverili oldukları için, bu nitelikleri ile tehlikeli (!) örnek oluşturdukları için asıldılar. Ama onlar; yurtseverliğin, onurun ve toplumsal namusun satılık mal haline geldiği bu ortamda daha da yüceliyorlar. Ve bugün onlar, işçilerin, emekçilerin, memurların, çiftçilerin ve esnafların alanları çnlatan seslerinde ve özelemlerinde yaşıyorlar, yaşayacaklar. Onları bir kez daha sevgilerimizle analım, bağrımıza basalım.

(Evrensel/7 Mayıs '01)

Çocuğun kelepçesi

Yıldırım Türker

Bu toplumun çocuklarına reva gördüğü işkence çeşitlendirmeleri üstüne yazmak, yazanın 'romantik' olarak yaftalanmasına neden oluyor. Duygusal, coşa taşa yazan 'hassas' kalemlerden biri olmak; gerçekliğin kapıcı dairesinden doğru küflü, yüz kızartıcı duyarlılık temrinleriyle gürlü eden nahif kavga adamı resmine altyazı olmak işten bile değil. Medyanın sıcak gündeminden uzakta doğanın vahşice yok edilmesine, hayvan kıyımına karşı, yani gerçekliğin periferisi muamelesi gören alanlardan ses vermek de aynı şekilde kimilerince burun bükülen uğraşlar. Oysa Mavi Akım rezaletinin de, iktidar ortağı partinin kongresinde demokrasi adına tartaklanan kadının kader çizgisinin de bu fuzuli duygusallık alanlarıyla bire bir ilişkisi var. İkide bir gırtlığımızı çöken siyasi-ekonomik krizler, kendi dünyasını, kendi geleceğini umursamayan bir hayat örgütlenmesinin sonuçları. Çocukları bin bir çeşit işkenceden geçirmeyi sürdürdüğünüz taktirde bankacılık sistemini düzeltip hortumculuk imkânlarına set çekerek bu memleketi bir gelecek satın alabilir misiniz? Beş paralık sevgi gösterileriyle emek harcamaya hiç yanaşmadan hoyratça büyütülen çocuklarla koskoca, bakımsız, elemanı yetersiz bir kimsesiz çocuklar yurdu, bu memleket. Vatani sevmekten çocuk sevmeye vakit bulamayan kasaba tüccarlarının memleketi.

(...)

Yüzü uygarlığa bakan her toplumda büyük infial yaratacak bir olayın haberi bir tek Radikal gazetesinde çıktı. Aktaracağım. 14 yaşındaki bir kız çocuğu annesinin memnun kalmayıp ablasıyla birlikte pazara gidip değiştireceğini diye bir poşete koyup eline vermiş olduğu tencereyle yürürken polisler ardından "Dur" diye seslendi. Döndü, Yenibosna'da yaşayan yoksul bir kız. 7 yaşındayken beş kız kardeşi ve anababasıyla birlikte Maraş'tan göçmüş. Konfeksiyon atölyesinde çalışıyor. Yaşlılarıyla oynayacak, okula gidecek vakti olmamış. Fark edilmeden yaşayıp fark edilmeden büyümek istiyor. Polisin sesini duyunca korktu. Ardına bakmadan hızlı adımlarla yürümeye devam etti. Polisler Döndü'yü yakalayıp bileğine kelepçe vurdular. Üstünde kimliği yoktu. Belki yıllardır korkarak beklediği an

gelmişti. Fark edilmişti. Fark edildiğine göre şüpheliydi. 14 yaşındaki kız çocuğu 'şüpheli şahıs' olarak karakola götürüldü. Ailesine haber verilmedi. Gece 11'de kayıp olduğunu bildirmek için Yetmişbeşinci Yıl Karakolu'na gelen ailesi güneşli bir öğleden sonra hayatın öte yanına geçmiş olan kızlarıyla karşılaştı. Döndü, korkudan çıldırmak üzereydi. Kelepçelere sürte sürte bileklerini kesmişti. Kanlar içinde çığlık çığlığa ağlıyordu. Ablası ve eniştesinin ısrarları sonucu kelepçeleri çıkarıldı. Ama polis de vatanını korumaya azmetmişti bir kere. Döndü'yü bırakmadılar. Evden kimliğinin getirilmesini istediler. Kimliğin getirilmesi de onlara yetmedi. 'Genel Bilgi Tarama' yapılması gerekiyordu. Sabıkasına bakılacaktı. Yoksulluktan, doğululuktan, çocukluktan sabıkalıydı ancak. Yakalanmıştı işte. Karakolun camından kendini atmaya hamle etti. Parmaklıklara çarptı. Ablasından bir bardak su istedi. Bir anda bardağı kırdı ve cam parçalarıyla bileğini kesti. Bunun üstüne hastaneye götürüldü. Sabah 1'de serbest bırakıldı. Eve geldiğinde artık konuşmuyordu. Bütün kapılarını hayata kapatmıştı. Sadece ablasına saçlarını taramak istediğini söyledi. Ablası başını okşadı, yatağına yatırdı. Ancak kapıyı kapatmadı. Küçük kardeşinin kendini öldürmesinden korktuğu için kapısında bekledi. Gözünü bir an için Döndü'den ayırmıştı ki olan oldu. Döndü penceredeydi. Uçmaya hazırdı. Üçüncü kattan kendini boşluğa bıraktı. Şimdi yoğun bakımda.

Döndü, artık oynamak istemiyor. Bu oyunu hiç sevmeydi. O, bütün dünyayı ve hayatı düşman olarak görüyor. Esir düştüğü hayatın ellerinden kurtulmak için her an fırsat kolluyor. Teslim olmak istemiyor. İlle çekip gidecek. 14 yaşında bir kız çocuğunun ölümü yurt edinmesi, bir an evvel uçup gitmeye çalışması bizim hayatımız hakkında ne anlatıyor dersiniz. Beyzadelere yakıştırılmayan kelepçelerle hayatın zaten kıyısına tutunduğu ellerini paramparça ettiniz. İşte düşüyor. 14 yaşındaki kız çocuklarını yaşatmayı beceremeyen bu toplum enflasyondan kurtulursa mutlu olacak, öyle mi? Manisa'daki gençlerin işkencecileri bütün bıyıklarıyla poz vermişlerdi yine. Davaları hâlâ sürüyor. Zalimler gururla yüzümüze bakıyor. Onmaz yaralarla dağladıkları, ölüme yolcu ettikleri çocukların yüzleriye bulanık. Döndü'yü biraz daha kalmaya ikna edemez, onun yaralarını saramazsak hayatımıza, geleceğimize vurulan kelepçelerden kurtulamayacağız. O zaman bize de çekip gitmekten başka bir yol kalmıyor.

(Radikal/6 Mayıs 2001)

Direnış bayrağını geleceğe taşıyacağız

Ölüm Orucu Direniş 199. gününe girerken, 20 şehidimize rağmen devam ediyor. Ne devletin silahı, bombası ne de hastanelerde ve tecrit hücrelerinde yaptığı zorla müdahaleleri ölümüne süren direniş zerre kadar etkilemedi.

İşbirlikçi sermaye medyası sınıfa olan kinini, Ölüm Orucu Direniş'ini yalan-dolan haberlerle karalamaya çalışarak göstermiştir. Fakat direniş bütün kararlılığıyla sürüyor.

Her geçen gün düşen şehitlerle birlikte yiğitler kervanı büyüyor. Düşen her devrimci huncımıza hınc katıyor. Devrimci tutsaklar davaya olan bağlılıklarını öylesine gösterdiler ki, bir kez daha katil devlet devrimci irade karşısında dize geliyor.

Faşist devletin hesap edemediği ise yaptığı katliamlara rağmen, devrimci tutsakların ellerindeki devrimin ve sosyalizmin kızıl bayrağını asla düşürmeyecekleri gerçeğiydi. Çünkü zafere doğru ilerleyen o kızıl bayraklar, biz genç komünistlerin de ellerinde. Onlar nasıl ki işçi sınıfının, sömürü düzenine karşı verdiği kavgada sınıfın öncüleri olarak ölümü tereddütsüzce kucakladılarsa, bizler de verilen bu kavgada ölümü tereddütsüzce kucaklayacağız.

Genç bir okur/İstanbul

Sema Pişkinsüt'ün güvendiği başbakanı devrimcilerin katilidir!

Demokratik Sol Parti'nin 5. Olağan Kongresi'nde genel başkan adayı Sema Pişkinsüt partilileri tarafından saldırıya uğradı. Sema Pişkinsüt mecliste cezaevlerindeki işkence ve insan haklarını araştırma komisyonundaki başkanlık görevinden bir süre önce uzaklaştırılmış, yerine hükümet ortağı faşist MHP'den bir milletvekili getirilmişti.

Pişkinsüt önce Ulucanlar katliamını araştırma komisyonundaydı. Devletin burada durduk yerde kanlı bir katliam gerçekleştirdiğini çok iyi bildiği halde, bunu açıkça ortaya koymaktan geri durdu. Ardından karakollarda yapılan işkenceleri araştırmaya başladı. Her karakolda varolan işkence aletlerinden birini sergileyerek, buralarda işkence yapıldığını açıkladı. İşkencenin sistematik bir uygulama olduğu bir ülkede birden karakollarda işkence yapıldığını keşfetmişti!

Sermayenin çıkarlarını koruyan bir düzen partisinden milletvekili olan Sema Pişkinsüt neyi kurtarma çabasında? Şimdi emekçi kitleleri kandırarak oy alan DSP'nin yıpranmışlığı üzerinden konuşuyor. Oysa Ecevit'in başında olduğu hükümet yoksul kesimlere her türlü zulmü uygulayandır. Sermayenin ve emperyalistlerin çıkarlarını sınırsızca savunandır. Cezaevlerindeki katliamları gerçekleştirendir. IMF, DB'ye uşakça itaat eden yine kendileridir. Güvendiği başbakanı devrimcilerin katilidir. Efendilerinin buyruklarını eksiksiz yerine getiriyor. IMF, TÜSIAD ve DB'nin programını uygulamak için çırpınıyor.

DSP'nin kongresinde susturulan Pişkinsüt, basında çıkan konuşma metninde, krizlerden kimlerin daha da zenginleştiğini anlatıyor; "5 özel bankanın, sağlık bütçesinin 10 katı olan 12 milyar dolar hortumlanmasından yaklaşık 200 aile kazandı. Devalüasyonla 5.6 milyar dolar, 85 kişi ve kuruluşa gitti. Bir anda halk yüzde 80 yoksullaştı." diyor. O kendisini bunların sorumluluğundan kurtarabilecek mi?

Gözünün önünde oğlu tokatlanan Sema Pişkinsüt salondan atılıyor... Ecevit'e göre kendisi konuşmak istememiş! S. Pişkinsüt onurunu korumak istiyorsa eğer, emekçileri yıllardır aldatan bu düzen partilerinde yer almaması gerektiğini artık anlamalıdır. Yer aldığı sürece, tüm yağmanın, pisliklerin, katliamların suç ortağı olacaktır.

A. Çağıl/İstanbul

Bekle bizi bir fırtınayla beraber geliriz

Param parça yüreğim bugün yine

Acı haber sarıldı bedenimi

Aldı beni benden

Utandım kendimden

İnsanlığımdan utandım

Bir ananın yavrusuna dokunamamasının acısını hissettim

Yasaklanmıştı dokunması yavrucuğuna

Sanki bir atom bombasıydı, hassas, dokunsa patlayacak

Korkmuştu düşmanları

Göz göze bakışlarından irkilmişlerdi

O koskoca bedeni erimişti, sandalyede getirmişlerdi

Demir parmaklıklar arkasına

Üç dört de gardiyan sıkıca tutmuş

Sanki bir melek olup uçacak gökyüzüne

Ve son bir bakış ya da bir dokunmuş evladına

Bir ananın isteyebildiği ama nafile

Hayır anam hayır onlar ki olumlu bir onur abidesi

yaşamı da öyle

Onlar ki teslimiyet yerine onurlu bir fiziki yok oluşturu

Belki bahçede bir fidan olup

Açacak belki de yeniden doğmak için

Seçilmiş bir ölüm ülkemin toprağında abideleşecek

Düşmana inat bir yaşam

Bir varoluş mücadelesi

Ben ki seyirci kalmaktayım bu onurlu yaşama

Utancım bundandır; sıkılmam bundan

İsterdim anam olmanı tanımak seni

Ama olsun yine de bana dokunmanı isterdim evladım demeni

Ellerinden öpeyim öyle evlat büyüttüğün için

Evlatların ki faşizmin diş budak göbeğine

Birer altın başlı çelik çivi gibi gömüldüler.

Toprak da paslatamaz nem de

Ve bizi biz eden amansız sevdâ

Bekle bizi bir fırtınayla beraber geliriz.

Yeniden yeşertmek için doğayı

Yaksalar da köylerimizi, ormanlarımızı

Belki de bedenimizi

İnadına doğarız Bayrampaşa'da, Ümraniye'de, Ulucanlar da

ve diğer yerlerde

O güleç yüzlü kızıl saçlı kız var ya

Daha dün gömdük yüreğimize ebediyen çıkmamak üzere

Belki bir haber olur gazete sayfalarını süsleriz

Belki de yıldız olur karanlıklara kardeş

Belki de güneş olur körlüklere aydınlık

Özgürlüğe uçacak demir parmaklıklarda bir güvercin

Yarınımıza dair bir haberci

Sizleri kucaklayacak günler yakın...

Tosan-Kurtköv'den bir tekstil isçisi

Bu şiir, bir tutsak anasının kendi çocuğuna dokunmasına izin verilmemesi üzerine Yön FM'de yapılan bir programdan etkilenerek, aynı zamanda o gün şehit düşen Fatma Ersoy üzerine yazılmıştır.

EKSEN Yayıncılık Büroları

Atatürk Bul. Gevrek Sok. Karakaş İşhanı No:13/22,
Kartal/İSTANBUL

853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/510
Konak/İZMİR Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50

Necatibey Cd. Gözlükçü İşhanı No: 26/24
Kızılay/ANKARA

Cumhuriyet Maht. Tennur Sok. Cumhuriyet İşhanı
Tel-fax:0 (352) 232 66 71 Kat:3/45 KAYSERİ

Ahi Evran Mahallesi 734. Sokak Bekir Kaatı Apt.
No: 1 KIRŞEHİR Tel: 0 (386) 214 08 05

Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3
No: 306 ADANA Tel: 0 (322) 363 28 78

İsmet Paşa Cad. Beşiroğlu Altın Han Kat: 5
No:89 Gebze/KOCAELİ

Hürriyet Cad. Namık Kemal Sok. Kaçar İşhanı
Kat: 3 No: 3 ANTAKYA

Esenbey Bankalar Cad. Uyanal İşhanı No: 61 NİĞDE

Gazetene sahip çık! Abone ol! Abone bul!

Adı : .....
Soyadı : .....
Adresi : .....
Tel : .....

6 Aylık Yurt içi 5 000 000 TL Yurt dışı 200 DM
1 Yıllık Yurt içi 10 000 000 TL Yurt dışı 400 DM

İbrahim GÜMÜŞ adına,

* TL için : Yapı Kredi Bankası İstanbul/Aksaray Şb. 0093240-0

* DM için : İş Bankası İstanbul/Aksaray Şb. 1002 30100 1051039

No'lu hesaba yatırılm. Makbuzun fotokopisi ektedir.

***Katliamlara, iskencelere, yalana ve
suskunluk fesadına rağmen, ülkenin ve
emekçilerin özgür yarınları için direnerek
ölümsüzleşiyorlar!***

**Direnişe omuz verelim!
Hücre saldırısını
püskürtelim!**